ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Απόφαση ΕΠΑ: 9/2020

Αρ. Φακέλου: 11.17.016.06

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2008 ΚΑΙ 2014

Καταγγελία της εταιρείας L. Zotiades Trading & Consulting Ltd εναντίον της GREEN DOT (Cyprus) Public Co Ltd

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού:

κα Λουκία Χριστοδούλου	Πρόεδρος
κ. Παναγιώτης Ουστάς	Μέλος
κ. Ανδρέας Καρύδης	Μέλος
κ. Άριστος Αριστείδου Παλούζας	Μέλος
κ. Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης	Μέλος

Ημερομηνία απόφασης: 14 Φεβρουαρίου 2020

ΑΠΟΦΑΣΗ

Αντικείμενο της υπό εξέταση υπόθεσης αποτελεί η καταγγελία που υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 16/6/2016 από την εταιρεία L. ZOTIADES TRADING & CONSULTING LIMITED (στο εξής η «ZOTIADES»), εναντίον της εταιρείας GREEN DOT (CYPRUS) PUBLIC CO LIMITED (στο εξής η «GREEN DOT»), για πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 6(1) κα 6(2) των περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμων του 2008 και 2014 (εφεξής ο «Νόμος»), αναφορικά με ενδεχόμενη κατάχρηση δεσπόζουσας θέση από μέρους της GREEN DOT, ως αποτέλεσμα της επιβολής αθέμιτων τιμών/ χρεώσεων στη διατίμηση του λευκοσιδήρου έναντι του αλουμινίου και της εφαρμογής ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές συνεπεία της οποία η εταιρεία ZOTIADES τίθεται σε μειονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών της.

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στις 16/6/2016, η εταιρεία L. ZOTIADES υπέβαλε στην Επιτροπή καταγγελία εναντίον της εταιρείας GREEN DOT για παράβαση του Νόμου.

Την 1/7/2016, η Επιτροπή αφού μελέτησε όλα τα ενώπιον της στοιχεία, ενεργώντας στη βάση των διατάξεων του άρθρου 35 του Νόμου, ομόφωνα αποφάσισε ότι δικαιολογείται η διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας της πιο πάνω υποβληθείσας καταγγελίας από την ZOTIADES εναντίον της εταιρείας GREEN DOT, αναφορικά με πιθανολογούμενες παραβάσεις του άρθρου 6 του Νόμου και 102 της ΣΛΕΕ.

Στις 20/10/2016, η Επιτροπή εξέτασε την ως άνω καταγγελία, υπό την τότε σύνθεσή της, σύμφωνα με το διορισμό της από το Υπουργικό Συμβούλιο, ως οι αποφάσεις του ημερομηνίας 16/4/2013, 24/5/2013 και 5/9/2016, και αποφάσισε ομόφωνα, όπως ανακαλέσει όλες τις νόμιμα ληφθείσες αποφάσεις της στην παρούσα υπόθεση, έχοντας στη σύνθεσή της τον κ. Θεοφάνη Κωνσταντινίδη. Η Επιτροπή, ομόφωνα αποφάσισε όπως επαναλάβει τη διοικητική διαδικασία και εξετάσει εκ νέου την υπόθεση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εξέτασε την καταγγελία ημερομηνίας 16/6/2016 και ομόφωνα αποφάσισε στη βάση του άρθρου 35 του Νόμου την εξέταση της καταγγελίας και έδωσε σχετικές οδηγίες στην Υπηρεσία για διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας αναφορικά με τις πιθανολογούμενες παραβάσεις του άρθρου 6 του Νόμου και 102 της ΣΛΕΕ. Περαιτέρω, η Επιτροπή έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία όπως κάνει χρήση του εντός του διοικητικού φακέλου της καταγγελίας υλικού που συλλέχθηκε κατά την προκαταρκτική έρευνα και δεν αποτελεί υποκειμενικό στοιχείο κρίσης, αλλά καθαρά αντικειμενικό στοιχείο, το οποίο και δύναται να χρησιμοποιηθεί και αξιολογηθεί κατά την επανεξέταση της υπόθεσης.

Ακολούθως, στις 17/12/2018 η Επιτροπή υπό τη νέα σύνθεσή της, σύμφωνα με το διορισμό της από το Υπουργικό Συμβούλιο, ως οι αποφάσεις του ημερομηνίας 24/4/2018 και 21/5/2018, εξέτασε την υπόθεση. Κατά την εν λόγω συνεδρία επισημάνθηκε ότι η σύνθεση της Επιτροπής κατά τη λήψη των εν ισχύ αποφάσεων ήταν διαφορετική.

Τα νέα μέλη της Επιτροπής, κ. Άριστος Αριστείδου Παλούζας και κ. Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης, δήλωσαν ότι είναι πλήρως ενημερωμένοι σχετικά με όλες τις αποφάσεις που λήφθηκαν στο πλαίσιο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης και οι οποίες έπονται της απόφασης ημερομηνίας 20/10/2016, συμπεριλαμβανομένης αυτής, και έχουν λάβει πλήρη γνώση όλων των σχετικών με αυτές στοιχείων, ιδίως τα

πρακτικά των συνεδριών της Επιτροπής και τα σχετικά στοιχεία και τα έγγραφα αυτών, τα οποία είναι αναγκαία για το χειρισμό της υπόθεσης, τη διαμόρφωση γνώμης και άποψης επί αυτής και τη λήψη αποφάσεων. Περαιτέρω, ο κ. Άριστος Αριστείδου Παλούζας και ο κ. Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης δήλωσαν πως συμφωνούν με τις αποφάσεις της Επιτροπής που λήφθηκαν έχοντας στη σύνθεσή της τον κ. Παναγιώτη Ουστά και υιοθετούν αυτές, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης της Επιτροπής ημερομηνίας 20/10/2016 για διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας αναφορικά με τις πιθανολογούμενες παραβάσεις που περιέχονται στην καταγγελία αναφορικά με τις πιθανολογούμενες παραβάσεις που περιέχονται σε αυτή στη βάση του άρθρου 6 του Νόμου και του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ.

Η Υπηρεσία, ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, αφού διεξήγαγε τη δέουσα προκαταρκτική έρευνα της παρούσας καταγγελίας, στις 11/7/2019 υπέβαλε στην Επιτροπή σημείωμα, το οποίο συζητήθηκε στη συνεδρία της Επιτροπής ημερομηνίας 15/ 7/2019.

Στις 17/7/2019, η Επιτροπή αφού μελέτησε το σημείωμα καθώς και το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι δεν στοιχειοθετούνται οι κατ' ισχυρισμό παραβάσεις των άρθρων 6(1)(α), 6(1)(γ) και 6(2) του Νόμου. Κατά την εν λόγω συνεδρία της, η Επιτροπή αποφάσισε να γνωστοποιήσει στην εταιρεία ZOTIADES τις προκαταρκτικές της θέσεις, δίνοντας την τη δυνατότητα να θέσει εγγράφως τις απόψεις της.

Αφού η Επιτροπή εξέτασε το ζήτημα χαρακτηρισμού ορισμένων πληροφοριών ως επιχειρηματικά απόρρητα ή εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες που περιέχονται στις πληροφορίες που προσκομίστηκαν από την εταιρεία Green Dot[1], στις 16/10/2019, με επιστολή της ενημέρωσε την εταιρεία ZOTIADES ως προς τα προκαταρκτικά της συμπεράσματα, καλώντας την ταυτόχρονα να υποβάλει τις θέσεις της εντός είκοσι μία ημερών.

[1] Η Επιτροπή σε συνεδρία της ημερομηνίας 10/9/2017 αποφάσισε να αποστείλει επιστολή στην εταιρεία Green Dot με την οποία την κάλεσε να προσδιορίζει έγγραφα, δηλώσεις και υλικό που θεωρεί ότι περιέχει εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες ή επιχειρηματικά απόρρητα, το οποίο είχε αποστείλει με την επιστολή της ημερομηνίας 30/10/2017. Οι απαντήσεις της εταιρείας λήφθηκαν στις 17/9/2019. Η Επιτροπή σε συνεδρία της ημερομηνίας 14/10/2019, εξέτασε το ζήτημα χαρακτηρισμού εμπιστευτικών πληροφοριών.

Στις 4/12/2019, η ZOTIADES, κατόπιν χορήγησης παράτασης του χρόνου υποβολής των θέσεων της από την Επιτροπή[2], υπέβαλε εγγράφως τις θέσεις της σε σχέση με τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της Επιτροπής.

Η Επιτροπή σε συνεδρίες της με ημερομηνίες 17/12/2019, 12/2/2020 και 14/2/2020, συζήτησε και εξέτασε ενδελεχώς τις θέσεις που κατατέθηκαν ενώπιον της από τους νομικούς συμβούλους της εταιρείας ZOTIADES.

Η Επιτροπή συνεκτιμώντας τα γεγονότα που συνθέτουν την υπό αναφορά καταγγελία, το σημείωμα της Υπηρεσίας, τα στοιχεία που περιέχονται στους διοικητικούς φακέλους της υπόθεσης καθώς και τις θέσεις των νομικών συμβούλων της εταιρείας ZOTIADES ημερομηνίας 4/12/2019, επικέντρωσε την προσοχή της στα ακόλουθα:

2. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Καταγγελλόμενη - GREEN DOT (CYPRUS) PUBLIC CO LIMITED

Η καταγγελλόμενη εταιρεία GREEN DOT έχει συσταθεί με βάση τους Νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας και είναι δημόσια (έχει άνω των 50 μετόχων) μη εισηγμένη εταιρεία, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η GREEN DOT ιδρύθηκε στις 17/7/2003 μετά από πρωτοβουλία του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (στο εξής «ΚΕΒΕ») με στόχο να οργανώσει το πρώτο Συλλογικό Σύστημα Συμμόρφωσης στην Κύπρο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου (Ν.32(Ι)/2002) (στο εξής ο «περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος).

Ακολουθώντας την πρακτική που ισχύει και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένας σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων στην Κύπρο συμβλήθηκε και δημιούργησε το μη κερδοσκοπικό οργανισμό GREEN DOT, ο οποίος αποτελεί ουσιαστικά την εφαρμογή του Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου. Η GREEN DOT αδειοδοτήθηκε την 1/8/2006 και η άδεια της ανανεώθηκε στις 7/6/2013 για εξαετή περίοδο, μέχρι τις 10/6/2019. Οι μέτοχοι της GREEN DOT είναι επιχειρήσεις- υπόχρεοι διαχειριστές συσκευασίας, διακινητές, υπόχρεοι πρώτων υλών και κατασκευαστές συσκευασίας. Μέχρι τις 31/12/2016, ο αριθμός των μετόχων της GREEN DOT ήταν 87 και ο αριθμός των μελών της ανέρχεται στους 926. Όλοι οι μέτοχοι είναι ταυτόχρονα και μέλη του Συστήματος.

[2] Η Επιτροπή εξέτασε το αίτημα της εταιρείας ημερομηνίας 5/11/2019 κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 8/11/2019.

Καταγγέλλουσα - ΖΟΤΙΑDES

Η καταγγέλλουσα εταιρεία ΖΟΤΙΑDES, είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, νόμιμα εγγεγραμμένη στον Έφορο Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και ασχολείται, μεταξύ άλλων, με την πώληση κατεψυγμένων προϊόντων και προϊόντων έτοιμου καφέ Mr. Brown, του οποίου είναι αποκλειστικός αντιπρόσωπος εισαγωγής και διανομής στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Η ΖΟΤΙΑDES για σκοπούς συμμόρφωσης με τις πρόνοιες του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου, κατά το 2006 έγινε μέλος της GREEN DOT με την υπογραφή σχετικής Συμφωνίας Μέλους ημερομηνίας 4/4/2006 για τη συλλογή και ανακύκλωση των συσκευασιών Mr. Brown.

3. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

Αντικείμενο της παρούσας έρευνας, είναι η κατ' ισχυρισμό κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης της καταγγελλόμενης εταιρείας GREEN DOT, ως Συλλογικό Σύστημα Συμμόρφωσης το οποίο ιδρύθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου, μέσω επιβολής αθέμιτων τιμών/χρεώσεων αναφορικά με τη διατίμηση του λευκοσιδήρου.

Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος με τις τροποποιήσεις και τους κανονισμούς που το συνοδεύουν, όπως αναφέρει, καθορίζουν το πλαίσιο ευθυνών των επιχειρήσεων που θεωρούνται υπόχρεοι συσκευασίας και πρέπει να μεριμνήσουν για την ανάκτηση και ανακύκλωση των συσκευασιών τους. Οι τρόποι ανταπόκρισης των επιχειρήσεων έναντι της υποχρέωσης τους, βάσει των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου και περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Ευθύνη Οικονομικών Παραγόντων) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 747/2006) μπορεί να είναι, είτε μέσω της οργάνωσης ατομικών Συστημάτων συμμόρφωσης, είτε μέσω της οργάνωσης και συμμετοχής σε συλλογικά Συστήματα συμμόρφωσης. Τα συλλογικά συστήματα πρέπει, βάσει του άρθρου 6(2) του Κ.Δ.Π. 747/2003 να είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως η GREEN DOT.

Η κατ' ισχυρισμό κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης από μέρους της GREEN DOT από την ΖΟΤΙΑDES, σχετίζεται με τις χρεώσεις της GREEN DOT για την περισυλλογή κυτίων του προϊόντος έτοιμου καφέ Mr. Brown. Συγκεκριμένα με την καταγγελία της, η ΖΟΤΙΑDES, προβάλει στις ακόλουθες κατ΄ ισχυρισμό παράβαση από μέρους της GREEN DOT:

(α) Παράβαση του άρθρου 6(1) και 6(2) του Νόμου από πλευρά της GREEN DOT λόγω της κατάχρησης της δεσπόζουσας θέσης της μέσω της επιβολής αθέμιτων τιμών/ χρεώσεων στην εταιρεία ZOTIADES αναφορικά με τη διατίμηση του λευκοσιδήρου έναντι του αλουμινίου, ήτοι ως προνοείται στο Άρθρο 6(1)(α) του Νόμου.

(β) Παράβαση του άρθρου 6(1) και του άρθρου 6(2) του Νόμου από πλευράς της GREEN DOT λόγω της κατάχρησης της δεσπόζουσας θέσης της μέσω της εφαρμογής ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια η εταιρεία ZOTIADES να τίθεται σε μειονεκτική θέση απέναντι στους ανταγωνιστές της, οι οποίοι διαθέτουν έτοιμο καφέ σε συσκευασία αλουμινίου, ήτοι ως προνοείται στο Άρθρο 6(1)(γ) του Νόμου.

(γ) Παράβαση του άρθρου 6(2) του Νόμου λόγω κατάχρησης της δεσπόζουσας θέσης της GREEN DOT, ως αποτέλεσμα της αθέμιτης επιβολής διατίμησης λευκοσιδήρου και αλουμινίου στη βάση σύναψης συμφωνίας με την εταιρεία ZOTIADES, για τη συμμετοχή της στο Σύστημα Συλλογικής Διαχείρισης συσκευασιών και αποβλήτων συσκευασιών, κάτι για το οποίο η εταιρεία ZOTIADES δεν έχει εναλλακτική λύση εφόσον η GREEN DOT κατέχει μονοπωλιακή θέση στην παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

Η ZOTIADES σημειώνει ότι είναι πρακτικά αδύνατο μια εταιρεία να οργανώσει το δικό της ατομικό συλλογικό σύστημα συμμόρφωσης και ως εκ τούτου, η μοναδική επιλογή που παρέχεται σε επιχειρήσεις οι οποίες πρέπει να τηρούν τις προϋποθέσεις του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου, είναι να στραφούν σε συλλογικό σύστημα διαχείρισης. Ειδικότερα, η ZOTIADES επισημαίνει ότι, είναι ασύμφορο για μια επιχείρηση να έχει το δικό της ατομικό σύστημα διαχείρισης, ενώ παράλληλα ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών νόμος δεν παρέχει άλλη δικλείδα εκτός από την αναγκαστική παραπομπή στα συστήματα συλλογικής διαχείρισης. Ως εκ τούτου όπως αναφέρει, η ZOTIADES βρίσκεται «αιχμάλωτη» στο 100% μονοπωλιακό καθεστώς της GREEN DOT ως το μοναδικό συλλογικό σύστημα διαχείρισης στην Κύπρο, καθώς δεν υπάρχει οποιοδήποτε άλλο συλλογικό, και κατά συνέπεια ανταγωνιστικό, σύστημα διαχείρισης.

Η ZOTIADES διατείνεται ότι ως φορέας διαχείρισης του μόνου αδειοδοτημένου Συλλογικού Συστήματος Διαχείρισης Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (στο εξής το «Σύστημα»), η GREEN DOT, έχει την υποχρέωση να καθορίζει αντικειμενικά και ορθολογιστικά τέλη, τα οποία πρέπει να καταβάλλονται από τους υπόχρεους οικονομικούς φορείς ανά υλικό συσκευασίας, ώστε να καλύπτεται το κόστος επίτευξης

των ποσοτικών στόχων ανάκτησης / ανακύκλωσης τους βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας.

Από την αρχή της συμμετοχής της ZOTIADES στην GREEN DOT, όπως αναφέρει, διαμαρτυρήθηκε τόσο γραπτώς όσο και προφορικά, αναφορικά με το τέλος για την περισυλλογή ανακυκλώσιμου κυτίου Mr. Brown, το οποίο το θεωρεί υπερβολικά υψηλό σε σύγκριση με το τέλος που καθορίστηκε για τις συσκευασίες από αλουμίνιο. Ως σημειώθηκε η βάση και ο κορμός της συσκευασίας του προϊόντος Mr. Brown είναι από σίδηρο και το πώμα “easy open” από αλουμίνιο. Το εν λόγω προϊόν εισάγεται από την ZOTIADES έτοιμο, σφραγισμένο και συσκευασμένο από το εξωτερικό και έπειτα διανέμεται εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας από την ZOTIADES.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η ZOTIADES στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας που πραγματοποιήθηκε, ανέφερε ότι δεν ήταν επιλογή της ο κορμός και ο πάτος του κυτίου της συσκευασίας του προϊόντος Mr. Brown να είναι από λευκοσίδηρο. Η ZOTIADES σημείωσε ειδικότερα ότι ακολουθεί τις αποφάσεις του εργοστασίου παραγωγής της, οι οποίες βασίζονται πάνω σε μελέτες της διεθνούς αγοράς που διεξάγουν και σχηματίζουν μια εικόνα της εμπορευσιμότητας του προϊόντος τους. Όλες οι εγκατεστημένες γραμμές του εργοστασίου βασίζονται στην επεξεργασία μεταλλικών πλακών από tinplate και όχι αλουμίνιο. Υπάρχουν σημαντικά πλεονεκτήματα με τη χρήση του κυτίου από λευκοσίδηρο (tinplate), όπως γεύση, ανθεκτικότητα, εμπορευσιμότητα και εμφάνιση. Η γεύση και η ποιότητα του Mr. Brown που προτιμείται παγκόσμια έχει καθιερωθεί στη συσκευασία σε κυτία από λευκοσίδηρο. Επεσήμανε επίσης ότι η συσκευασία αυτή είναι επίσης πολύ πιο ανθεκτική από την αντίστοιχη του αλουμινίου. Το στιβαρό χαμηλό σχήμα του λευκοσιδήρου κυτίου Mr. Brown προσδίδει δυνατό “χαρακτήρα” κάτι που αρμόζει στο προϊόν του έτοιμου καφέ σε αντίθεση με το πολύ λεπτό υψηλό κυτίο από αλουμίνιο που θυμίζει αεριούχα αναψυκτικά. Το πώμα του κυτίου είναι μια ξεχωριστή απλή υπόθεση διότι αγοράζονται τα πώματα από άλλο εργοστάσιο και με μία μικρή προσθήκη στην κλειστική μηχανή, τα κυτία του Mr. Brown επιδέχονται να σφραγίζονται με αλουμινένιο πώμα. Η χρήση του αλουμινένιου πώματος κατέστη αναγκαία απλά για να δώσει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να ανοίγει εύκολα το κυτίο με το σύστημα easy open (ring pull). Το σύστημα αυτό παρέχεται μόνο με τη χρήση αλουμινένιου πώματος.

Η Επιτροπή από τις επισυναπτόμενες στην καταγγελία επιστολές ημερομηνίας 16/6/2016, παρατηρεί ότι η ZOTIADES προέβη σε πολλαπλές γραπτές διαμαρτυρίες από το 2006 μέχρι και το 2015, προς το ΚΕΒΕ, τον τότε πρόεδρο της GREEN DOT, το Γενικό Διευθυντή της αλλά και προς το λογιστήριο της GREEN DOT καθώς επίσης

και προς τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Στις απαντήσεις που έλαβε, όπως αναφέρει η ίδια, ουσιαστικά επαναλαμβάνεται μεταξύ άλλων, ο ισχυρισμός ότι ο τρόπος που υπολογίζονται τα τέλη αφορά το πραγματικό κόστος διαχείρισης των προϊόντων και ότι η μόνη διαφορά μεταξύ του αλουμινίου και λευκοσιδήρου η οποία επηρεάζει τη χρέωση των δύο υλικών, είναι η τεράστια διαφορά στην τιμή των δύο υλικών ως ανακυκλώσιμα υλικά.

Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι η ZOTIADES στην καταγγελία της ημερομηνίας 16/6/2016 επισημαίνει ότι από το 2006 όταν ξεκίνησε να εκφράζει διαμαρτυρίες, λάμβανε τις προφορικές διαβεβαιώσεις της GREEN DOT, ότι σε μετέπειτα αναθεώρηση θα λάβουν υπόψη τις επισημάνσεις της με στόχο τη μείωση των διαφορών μεταξύ του αλουμινίου και του λευκοσιδήρου. Επομένως, για την ίδια παραμένει άξιο απορίας γιατί παρά τις διαβεβαιώσεις για επικείμενη μείωση, η τιμή του λευκοσιδήρου περί το έτος 2010 από €82,95/τόνο, αυξήθηκε στην τιμή των €95,39/τόνο, τιμή η οποία υφίσταται μέχρι σήμερα. Περαιτέρω, όπως αναφέρει δεν έχει πραγματοποιηθεί μέχρι και σήμερα οποιαδήποτε Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με τον καθορισμό των τελών για κάθε κατηγόρια αποβλήτων.

Περαιτέρω, η ZOTIADES στην καταγγελία της σημειώνει ότι από τις 16/10/2003, η GREEN DOT έγινε μέλος της PROEUROPE, η οποία είναι επίσημος διαχειριστής του σήματος ανακύκλωσης, γνωστού ως “greendot – πράσινη βούλα”. Όπως η ίδια η GREEN DOT υποστηρίζει, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η συμμετοχή της στην PROEUROPE είναι πολύ σημαντική γιατί την τοποθετεί αυτή, αλλά και την Κύπρο στην ίδια οικογένεια με κοινούς στόχους και σκοπούς. Συγκεκριμένα, όπως υποστηρίζει η GREEN DOT, μέσω της PROEUROPE τα μέλη μπορούν να μεταφέρουν και να διαπραγματευτούν την κοινή θέση όλων των συστημάτων για θέματα που σχετίζονται με αλλαγές της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας, και άλλα θέματα και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που επηρεάζουν τον τομέα. Παρ’ όλα αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα αποτελέσματα της έρευνας PROEUROPE για το 2010 αλλά και την ανταπόκριση των πολύχρονων διαμαρτυριών της ZOTIADES, όπως αναφέρει η τελευταία, η GREEN DOT κάθε άλλο παρά κοινή θέση και σκοπούς έχει με την PROEUROPE.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι η ZOTIADES σε επιστολή της ημερομηνίας 21/12/2015 προς το Διευθυντή της GREEN DOT, αναφέρει ότι εξέτασε τις συσκευασίες που έχουν καθοριστεί για τα διάφορα απόβλητα και παρατήρησε ότι δεν συμπεριλαμβάνεται η κατηγορία “tinplate”, κάτω από την οποία θα μπορούσε να περιληφθεί η συσκευασία του έτοιμου καφέ Mr. Brown. Η κατηγορία «σίδηρος» η οποία παρέχεται από την

GREEN DOT, προσδιορίζει αντικείμενα καθαρά σιδήρου, όπως βαρέλια, σωλήνες, εμπορευματοκιβώτια κτλ, ενώ το προϊόν Mr. Brown συγκαταλέγεται στην κατηγορία “tinplate”, όπου το μίγμα περιέχει κασσίτερο (tin) και δίνει προστασία στο εγκυτιωμένο τρόφιμο ή ρόφημα, όταν είναι σε αεροστεγώς κλειστά δοχεία. Τέτοιες συσκευασίες σύμφωνα με την ZOTIADES, κυκλοφορούν κατά εκατομμύρια στις ευρωπαϊκές χώρες. Η ενέργεια αυτή της ZOTIADES, ήτοι το αίτημα της ώστε να συμπεριληφθεί η κατηγορία “tinplate” στο κατάλογο συσκευασιών της GREEN DOT, όπως αναφέρει η ίδια στην καταγγελία της ήταν μια *«κίνηση καλής θελήσεως»*, έτσι ώστε να επιτευχθεί μια εναλλακτική συμβιβαστική λύση στο χρόνιο πρόβλημα που υπάρχει μεταξύ της και της GREEN DOT, χωρίς όμως να υπάρξει καμία ανταπόκριση από την τελευταία.

Σημειώνεται ότι η ZOTIADES στην καταγγελία της, προς υποστήριξη του ισχυρισμού της ότι ως αποτέλεσμα της ισχυριζόμενης παράβασης, υπέστη ή υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να υποστεί αισθητή οικονομική βλάβη ή να βρεθεί σε μειονεκτική όσον αφορά τον ανταγωνισμό θέση, αναφέρθηκε στους πέντε κυριότερους ανταγωνιστές της, σημειώνοντας περαιτέρω ότι ο κυριότερος ανταγωνιστής της είναι η P.C. Splash Water Public Company Ltd, εισαγωγέας του έτοιμου καφέ “Pokka”. Τα προϊόντα των κύριων ανταγωνιστών της, όπως και της προαναφερόμενης εταιρείας, σύμφωνα με τη ZOTIADES είναι κατασκευασμένα από αλουμίνιο, ενώ όπως έχει ήδη αναφερθεί, η βάση και ο κορμός του προϊόντος Mr. Brown είναι από σίδηρο και το πώμα «easy open» από αλουμίνιο. Σύμφωνα με την ίδια, η αδικαιολόγητα πολύ υψηλή χρέωση που καλείται η ίδια να πληρώσει για την περισυλλογή του λευκοσιδήρου σε σχέση με την αντίστοιχη χρέωση του αλουμινίου, επηρεάζει δυσμενώς την ανταγωνιστικότητα του προϊόντος Mr. Brown, σε σύγκριση με τα ανταγωνιστικά του προϊόντα, λόγω της μεγάλης διαφοράς μεταξύ των δύο διατιμήσεων. Ως εκ τούτου, υποστήριξε ότι τοποθετεί την καταγγέλλουσα σε μειονεκτική θέση έναντι τους.

Πέραν των πιο πάνω, η ZOTIADES υποστήριξε ότι η αγοραία αξία των πρωτογενών υλικών συσκευασίας δεν αφορά και είναι τελείως άσχετη ως προς το κόστος του έργου που καλείται να επιτελέσει το Σύστημα και επομένως δεν μπορεί να υπάρχει καμία διασύνδεση της με το ύψος των τελών που καταβάλουν οι υπόχρεοι οικονομικοί φορείς. Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία Zotiades υποστήριξε ότι εάν το Σύστημα βασίζει τις χρεώσεις που επιβάλλει στους μετόχους / μέλη του και στην αξία των υλικών των συσκευασιών που διοχετεύουν στην κυπριακή αγορά, τα οποία συλλέγει και εμπορεύεται, τότε λογικά θα έπρεπε η κυμαινόμενη τιμή τους, ως υλικών, όπως υποδηλώνεται σε σχετική επιστολή της GREEN DOT, να καθιστά και τα αντίστοιχα τέλη κυμαινόμενα. Δηλαδή, αν το Σύστημα βασίζεται στην κάλυψη μέρους του κόστους

ανάκτησης / ανακύκλωσης συσκευασιών στα έσοδα που προκύπτουν από την πώληση τους τα οποία λόγω της σημαντικής περιοδικής διακύμανσης στην αξία των υλικών συσκευασίας παρουσιάζουν αντίστοιχα σημαντική αυξομείωση, τότε το Σύστημα θα έπρεπε να αναγκάζεται να αυξομειώνει ανάλογα και τα τέλη που επιβάλει στα μέλη / μετόχους του ώστε να διατηρεί τον ισολογισμό του ισοζυγισμένο, ιδιαίτερα ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός που είναι.

Υποστήριξε επίσης ότι θα πρέπει να εξηγηθεί από την GREEN DOT αναλυτικά πως το τέλος ανά υλικό συσκευασίας που χρεώνει το Σύστημα παραμένει σταθερό, ενώ η αξία του υλικού κυμαίνεται από 33% μέχρι και 400%, πάντα σύμφωνα με το εύρος τιμών που αναφέρονται σε σχετική επιστολή της GREEN DOT. Εάν όμως σύμφωνα με την ZOTIADES «*λαμβάνεται υπόψη η αξία μεταπώλησης του υλικού συσκευασίας, δεν θα έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη και το αντίστοιχο κόστος αποκομιδής για την κάθε συσκευασία, αφού, κατά βάρος, το κόστος αποκομιδής μιας συσκευασίας αλουμινίου βάρους 13 γραμμαρίων είναι υπέρ τριπλάσιο του κόστους αποκομιδής μιας συσκευασίας από λευκοσίδηρο Mr. Brown, βάρους 41 γραμμαρίων (αναλογία 1:3.15). Το ίδιο ισχύει και για το κόστος διαλογής, ήτοι, ενδεικτικά το Σύστημα υπολογίζει ως κόστος αποκομιδής και διαλογής των συσκευασιών λευκοσιδήρου €30 ανά τόνο, τότε το αντίστοιχο κόστος αποκομιδής και διαλογής συσκευασιών αλουμινίου θα ήταν €94.50 ανά τόνο.*»[3]

Η Επιτροπή σημειώνει τέλος ότι, η ZOTIADES στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας ανέφερε ότι εξακολουθεί να είναι πελάτης της GREEN DOT, δίδοντας όμως τις πιο κάτω διευκρινίσεις αναφορικά με την παρούσα κατάσταση της μεταξύ τους συνεργασίας. Η ZOTIADES σημείωσε ότι στις 24/2/2015 γνωστοποίησε στην GREEN DOT ότι εφόσον δεν υπήρξε καμία πρόοδος στις διαμαρτυρίες της για το υψηλό τέλος του λευκοσιδήρου, από το Μάρτιο του 2015 θα πλήρωνε το ίδιο τέλος με αυτό του αλουμινίου, όπως η μεγάλη πλειοψηφία των ανταγωνιστών της, μέχρι να ολοκληρωθεί η έρευνα του Υπουργείου Ενέργειας Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, επί της καταγγελίας που είχε υποβάλει ημερομηνίας 18/2/2015 μέσω των νομικών της συμβούλων.[4]

4. ΘΕΣΕΙΣ GREEN DOT ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΙΣΧΥΡΙΖΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

Η GREEN DOT στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας επισημαίνει ότι η κατηγορία Μεταλλικές Συσκευασίες, στην οποία ανήκει η συσκευασία του προϊόντος Mr. Brown,

[3] Επιστολή της εταιρείας Zotiades ημερομηνίας 9/12/2019.
[4] Επιστολή 24/2/2015.

περιλαμβάνει τόσο τις αλουμινένιες όσο και τις σιδηρούχες συσκευασίες (κονσέρβες φαγητού κ.λπ.).

Περαιτέρω η GREEN DOT, έχει αναφέρει ότι το Σύστημα δεν είναι δόκιμο, ούτε καλό για την αγορά να αλλάζει συνεχώς τα τέλη συσκευασιών του όταν κάποια σχετικά μικρά έξοδα ή έσοδα διαφοροποιούνται, εκτός αν αλλάζει αρκετά η ισορροπία, μεταξύ εσόδων και εξόδων, ήτοι να υπάρχει αύξηση στα καύσιμα, στους μισθούς, στα επιτόκια, στις ποσότητες συλλογής, στο υπόλειμμα, καθότι συνεπάγεται με αλλαγές στα κόστη. Επίσης, επεσήμανε ότι ένα υπάρχουν νέες εγγραφές μελών, ή διαφοροποιηθούν οι τιμές διάθεσης των υλικών, τότε αλλάζουν τα έσοδα της εταιρείας. Ως διευκρίνισε, εφαρμόζοντας μια λογική άμεσης αντίδρασης στις όποιες αλλαγές, θα έπρεπε το Σύστημα να ετοιμάζει νέα μελέτη για νέα τέλη κάθε μήνα. Η δε εξέταση και η έγκριση τελών από την αρμόδια αρχή μπορεί να πάρει και περίοδο 2 ετών, εκ πείρας. Επεσήμανε επίσης ότι δεν υπάρχει τέτοια πρακτική ούτε και στα υπόλοιπα συστήματα στην Ευρώπη, γιατί τα τέλη πρέπει να ενσωματώνονται στις τιμές των προϊόντων και δεν μπορεί αν αλλάζουν συνέχεια οι τιμές.

Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα όσα ανέφερε το Σύστημα κράτησε το βασικό μοντέλο τιμολόγησης των μελών του μέχρι σήμερα, αλλά όποτε χρειάστηκε έκανε αναπροσαρμογές στα τέλη του. Συγκεκριμένα, υπήρξαν αυξήσεις τελών το 2008 και το 2010, ενώ για το 2018 έχουν αιτηθεί έγκριση από τις αρχές για μείωση των τελών.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι σε σχέση με τη διαδικασία κατά την οποία αποφασίζονται τα τέλη ανακύκλωσης ανά υλικό, τα οποία χρεώνει, η GREEN DOT ανέφερε στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας τα ακόλουθα:

- Τα τέλη υπολογίζονται στη βάση κοστοκεντρικού μοντέλου όπου ισχύει επίσης και η αρχή της αλληλεγγύης μεταξύ των υλικών. Δηλαδή, τα υλικά που συλλέγονται σε μεγάλες ποσότητες και συνεισφέρουν περισσότερο στην κάλυψη των στόχων, επωφελούνται μείωσης τελών ώστε να δίνεται, όπως προνοεί και ο Νόμος, κίνητρο για τη χρήση πιο φιλικών (εύκολα ανακυκλώσιμων) υλικών συσκευασίας. Το μοντέλο αναπτύχθηκε με τη βοήθεια του αντίστοιχου Βελγικού οργανισμού, Fost Plus. Η βασική αρχή του μοντέλου όπως ισχύει και σε άλλα Συστήματα στην Ευρώπη, είναι πως υπολογίζεται το κόστος συλλογής και ανακύκλωσης για κάθε υλικό που συλλέγεται και στη συνέχεια αυτό το κόστος ανά τύπο υλικού κατανέμεται ως τέλος ανά τόνο, στο σύνολο της ποσότητας αυτού του υλικού που τοποθετείται στην αγορά. Οπόταν για κάθε υλικό, μέσω των τελών, επιχειρείται να εισπράττεται από το Σύστημα το αντίστοιχο κόστος για την ανακύκλωση αυτού του συγκεκριμένου υλικού. Αυτό το μοντέλο παρουσιάζεται όποτε προκύπτει θέμα αναθεώρησης των τελών, ή ανανέωσης

της αδειοδότησης του Συστήματος, στην Συμβουλευτική *Επιτροπή* Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασιών (εφεξής «ΣΕΔΑΣ») που ορίζεται κατά τον Περί Συσκευασιών Νόμο.

- Κάθε εκπρόσωπος έχει τη δυνατότητα να ζητήσει όποιες διευκρινήσεις ή εξηγήσεις επιθυμεί. Τα διάφορα Υπουργεία και φορείς έχουν ζητήσει και έχουν πάρει διευκρινήσεις κατά καιρούς για όσα θέματα έκριναν ότι χρειάζονταν διευκρίνιση. Σε αυτά τα πλαίσια, έχει κληθεί η GREEN DOT μερικές φορές από το Υπουργείο Οικονομικών που συμμετέχει στη ΣΕΔΑΣ και έδωσε επιπλέον επεξηγήσεις για τα κόστη που περιέχονται στο μοντέλο και καθορίζουν τα τέλη. Πάντα τα τέλη που ισχύουν είναι τα εκάστοτε εγκεκριμένα από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Η Επιτροπή παρατηρεί περαιτέρω ότι η εταιρεία GREEN DOT, όσον αφορά τις διαφορές στις χρεώσεις μεταξύ χωρών για τα σιδηρούχα μέταλλα, ανέφερε στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας ότι στις περισσότερες χώρες που διαθέτουν υποδομές μαζικής ανάκτησης ενέργειας από απόβλητα (waste incinerators), η ανάκτηση σιδηρούχων μετάλλων γίνεται κυρίως με μαγνήτες από την τέφρα μετά από την καύση των απορριμμάτων. Αυτή η ανάκτηση έχει πολύ χαμηλότερο κόστος αφού δεν περιλαμβάνει τη συλλογή αυτών των υλικών από τα σπίτια των πολιτών, ούτε και υπάρχουν ανάγκες για έξοδα διαλογής. Ως εκ τούτου, σε αυτές τις χώρες τα τέλη για τα σιδηρούχα μέταλλα είναι σημαντικά χαμηλότερα και συνήθως χαμηλότερα από τα αντίστοιχα του αλουμινίου το οποίο δεν μπορεί να ανακτηθεί μετά την καύση. Στην περίπτωση της Κύπρου, αλλά και μερικών άλλων χωρών, ως ανέφερε, τέτοια υποδομή καύσης δεν υφίσταται. Αντίθετα όλα τα υλικά του PMD συλλέγονται από τα σπίτια των πολιτών σε μια σακούλα (αυτό αφορά και τις σιδηρούχες συσκευασίες και τις συσκευασίες αλουμινίου), έχουν το ίδιο κόστος συλλογής και μεταφοράς, το ίδιο κόστος διαλογής και μετά τη διαλογή τα σιδηρούχα υλικά πωλούνται σε τιμές 12-15% της αντίστοιχης τιμής των αλουμινούχων υλικών. Είναι απόλυτα φυσιολογικό στη βάση ενός κοστοκεντρικού μοντέλου, τα δύο υλικά να έχουν πολύ διαφορετικά τέλη αφού έχουν πολύ διαφορετικές αξίες κατά τη διάθεση τους.

Επίσης η GREEN DOT, σε σχέση με τις αναλύσεις των τελών των διαφόρων χωρών για την περίοδο 2011-2016, όπως αυτά τους έχουν κοινοποιηθεί από τον Οργανισμό PRO-EUROPE (Packaging Recovery Organisation - Europe) στον οποίο και συμμετέχει μαζί με αντίστοιχα Συστήματα από 33 χώρες, αναφέρει ότι αυτό που σε γενικές γραμμές προκύπτει είναι πως σε ένα αριθμό χωρών όπως η Κύπρος, το Βέλγιο, η Μάλτα, η Ελλάδα, η Σλοβενία, η Αγγλία και η Σουηδία, υπάρχουν ψηλότερα τέλη για το λευκοσίδηρο από ότι για το αλουμίνιο. Σε μια δεύτερη ομάδα χωρών όπως

η Βοσνία Ερζεγοβίνη, η Εσθονία, η Ουγγαρία, το Ισραήλ, η Λετονία, η Λιθουανία, τα Σκόπια, η Ολλανδία, η Νορβηγία και η Σερβία, τόσο το αλουμίνιο όσο και ο λευκοσίδηρος έχουν τα ίδια τέλη. Σε μια τρίτη ομάδα χωρών όπως η Αυστρία, η Βουλγαρία, η Κροατία, η Τσεχία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, η Πολωνία, η Πορτογαλία και η Ρουμανία υπάρχουν ψηλότερα τέλη για το αλουμίνιο από ότι για το λευκοσίδηρο. Είναι προφανές, όπως αναφέρει ότι δεν υπάρχει μια ενιαία βάση για τα τέλη και η κάθε χώρα καθορίζει τέλη με βάση τις τοπικές της συνθήκες.

Η Επιτροπή σημειώνει σε αυτό το σημείο ότι, σε απάντηση των διαμαρτυριών των οποίων διατύπωνε η ZOTIADES προς την GREEN DOT με σχετικές επιστολές της, η τελευταία με επιστολή της ημερομηνίας 3/10/2006 προς την ZOTIADES, ανέφερε ότι: *«…Η Εκτελεστική Επιτροπή αφού μελέτησε με μεγάλη προσοχή τα δεδομένα τα οποία έχετε επισημάνει και λαμβάνοντας υπόψιν την κατά νόμο υποχρέωση του Συστήματος για ισότιμη μεταχείριση όλων των μελών του, έχει καταλήξει στην απόφαση να παραμείνουν για το 2006 τα τέλη ως έχουν. Παράλληλα, θα μελετηθούν οι παράμετροι και όλα τα νέα πραγματικά στοιχεία κόστους της διαχείρισης των υλικών που θα προκύψουν τους επόμενους μερικούς μήνες, ώστε να αποφασισθεί πως πιθανόν θα πρέπει να αναθεωρηθούν τα τέλη για το 2007. … Σας διαβεβαιούμε ότι εάν υπήρχε τρόπος να ικανοποιηθεί το αίτημα σας χωρίς να διαταραχθούν οι λεπτές ισορροπίες που θα πρέπει να τηρεί το Σύστημα θα προχωρούσαμε με ευχαρίστηση στη διευθέτηση του. …».*

Επίσης, η GREEN DOT στην επιστολή της ημερομηνίας 13/1/2012, ως απάντηση στην επιστολής της ZOTIADES 22/12/2011, ανέφερε ότι: *«… έχουν συζητηθεί κατ' επανάληψη οι απόψεις σας για τη χρέωση του αλουμινίου και του μετάλλου, όπως και οι δικές μας για τις διαφορές στις χρεώσεις για το αλουμίνιο και το σίδηρο οι οποίες προκύπτουν από το γεγονός ότι είμαστε σε μια μικρή χώρα που δεν διαθέτει υποδομές για τη διαχείριση αυτών των υλικών. Η διάθεση των δύο υλικών στη διεθνή αγορά γίνεται σε πολύ διαφορετικές τιμές (πολύ μεγαλύτερη η αξία του αλουμινίου) και αυτό σαφώς επηρεάζει το καθαρό μας κόστος ανά υλικό και κατ' επέκταση τις χρεώσεις μας. Δεν έχουμε κάποια διαφοροποίηση των δεδομένων που να δικαιολογεί αλλαγή της πολιτικής μας».*

Αναφορικά με το κατά πόσον η ZOTIADES παραμένει πελάτης της GREEN DOT, επισημαίνει ότι υπάρχει σχετική πρόνοια στις συμφωνίες της με τις επιχειρήσεις για αποβολή από το Σύστημα των μελών που δεν αναλαμβάνουν τις υποχρεώσεις τους προς το Σύστημα. Η εταιρεία ZOTIADES είναι ειδική περίπτωση γιατί ενώ προβαίνει σε δηλώσεις για τις συσκευασίες της, πληρώνει ένα μέρος των υποχρεώσεων της και

όχι όλες, γιατί θεωρεί ότι θα έπρεπε να καταβάλλει άλλο τέλος από αυτό που προνοεί ο κατάλογος τελών για το υλικό συσκευασίας που τοποθετεί στην αγορά. Είναι λοιπόν ιδιάζουσα η περίπτωση και δεν υπάρχει άλλη αντίστοιχη εταιρεία με την ίδια πρακτική. Ως εκ τούτου, δεν είναι ούτε εταιρεία που τηρεί, ούτε εταιρεία που δεν τηρεί τις υποχρεώσεις της προς το Σύστημα πλήρως. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, σύμφωνα με την GREEN DOT, η εταιρεία ZOTIADES δεν έχει διαγραφεί από τον κατάλογο μελών του Συστήματος και παραμένει στο πελατολόγιο της GREEN DOT.

Σε σχέση με το πιο πάνω θέμα, η Επιτροπή σημειώνει ότι η GREEN DOT σε σχετική επιστολή της προς την ZOTIADES ημερομηνίας 30/3/2015, ως απάντηση της επιστολής της ZOTIADES ημερομηνίας 24/2/2015, αναφέρει τα ακόλουθα: *«Αναφέρομαι στην επιστολή σας της 24/2/2015 με την οποία μας γνωστοποιείτε ότι έχετε αυτόβουλα χρησιμοποιήσει στη δήλωση σας τέλος για το αλουμίνιο αντί του σωστού τέλους του λευκοσιδήρου. Αντιλαμβάνεστε ότι κάτι τέτοιο δεν είναι καν στη δική μας δικαιοδοσία για να δεχτούμε, αφού τα τέλη ανά υλικό είναι ενιαία και αφορούν το σύνολο των επιχειρήσεων και εγκρίνονται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Στην Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασιών που ανασκοπεί τα τέλη και εισηγείται στον Υπουργό την έγκριση τους, συμμετέχει μάλιστα βάσει του Νόμου και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, στο οποίο έχετε όπως μας ενημερώσετε αποταθεί. …».*

Τέλος, στην επιστολή της ημερομηνίας 2/7/2015, η GREEN DOT, σε απάντηση της προς την επιστολή της ZOTIADES ημερομηνίας 17/6/2015 με την οποία της επισύναψε την "ορθή" κατά την άποψή της κατάσταση λογαριασμού βάσει των δικών της υπολογισμών με διαφορετικά τέλη, αναφέρει τα εξής: *«… Όποια και να είναι η άποψη σας για το θέμα του συγκριτικού ύψους των τελών, δεν δικαιολογεί αυτοτιμολόγηση με το ύψος των τελών που θα επιθυμούσατε. Ακόμη και να είχατε δίκαιο δεν επιλύεται το θέμα με την επινόηση τελών. Ούτε και σαφώς δημιουργεί νομική κάλυψη σας για τις συσκευασίες που τοποθετείτε στην αγορά η αυτόβουλη επιλογή όποιων τελών επιθυμείτε από ένα κατάλογο που είναι εγκεκριμένος από τις αρμόδιες αρχές με τέλος ανά διαφορετικό υλικό. Ως εκ τούτου για το Σύστημα η κατάσταση λογαριασμού σας είναι ως η κοινοποιηθείσα την 8/6/2015 και τα υπόλοιπα διατηρούν το λογαριασμό σας σε εκκρεμότητα. …».*

5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η Υπηρεσία στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας της παρούσας καταγγελίας, απευθύνθηκε προς το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου

Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (στο εξής «Τμήμα Περιβάλλοντος») για σχετικές με την υπόθεση πληροφορίες και καταγράφει πιο κάτω τις σημαντικότερες από αυτές[5].

Το Τμήμα Περιβάλλοντος ξεκαθάρισε ότι σε σχέση με το κατά πόσο υφίσταται οποιοδήποτε ατομικό σύστημα συμμόρφωσης και διαχείρισης αποβλήτων που να έχει υιοθετηθεί από εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, για την εφαρμογή της ευθύνης του παραγωγού, έχουν εγκριθεί τέσσερα ατομικά συστήματα διαχείρισης αποβλήτων για τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασιών. Τα ατομικά συστήματα διαχείρισης αποβλήτων αναλαμβάνουν αποκλειστικά τη διαχείριση των δικών τους συσκευασιών που τοποθετούν στην κυπριακή αγορά και προκειμένου να αδειοδοτηθεί ένα ατομικό σύστημα, θα πρέπει να αποδείξει ότι έχει πλήρη πρόσβαση στα δικά του απόβλητα συσκευασίας και τη δυνατότητα να τα συλλέγει.

Συγκεκριμένα, όπως έχουν αναφέρει, έχουν αδειοδοτηθεί τα πιο κάτω ατομικά συστήματα με την ακόλουθη χρονική ισχύ:

- Ατομικό Σύστημα {....}[*] (Λεμεσό), μέχρι τις 30/11/2021, για τις συσκευασίες χαρτιού και πλαστικού και προϊόν έπιπλα.
- Ατομικό Σύστημα {…} (Πάφο), μέχρι τις 15/1/2022, για τις συσκευασίες χαρτιού, πλαστικού, μετάλλου και μεικτές συσκευασίες και προϊόν μεταλλικούς σωλήνες.
- Ατομικό Σύστημα , {…} μέχρι τις 15/1/2022, για τις συσκευασίες χαρτιού και πλαστικού και προϊόν έπιπλα.
- Ατομικό Σύστημα, {…} μέχρι τις 15/1/2022, για τις συσκευασίες μετάλλου και προϊόν μεταλλικούς κυλίνδρους.

Γενικότερα, σε σχέση με τα Συστήματα Συμμόρφωσης για Διαχείριση Αποβλήτων και το κόστος δημιουργίας ενός Συλλογικού Συστήματος διαχείρισης αποβλήτων καθώς και το κόστος δημιουργίας Ατομικού Συστήματος διαχείρισης αποβλήτων, το Τμήμα Περιβάλλοντος σημείωσε τα πιο κάτω:

(α) Το κόστος δημιουργίας ενός συλλογικού συστήματος δεν είναι καθορισμένο αλλά εξαρτάται από αριθμό παραγόντων σε σχέση με τον τρόπο που σχεδιάζεται το σύστημα να λειτουργεί, τις περιοχές που θέλει να καλύψει, τα απόβλητα που

[5] Επιστολή ημερομηνίας 5/2/2017 και επιστολή ημερομηνίας 6/2/2018.

[*] *Οι αριθμοί και/ή τα στοιχεία που παραλείπονται και δεν εμφανίζονται τόσο σε αυτό το σημείο, όσο και στη συνέχεια καλύπτονται από επιχειρηματικό/επαγγελματικό απόρρητο ή και δεν αποτελούν στοιχεία που αποκαλύπτονται στη βάση του άρθρου 17 του Νόμου. Ενδεικτικό της παράλειψης είναι το σύμβολο {....}.*

τυγχάνουν διαχείρισης και τις απαραίτητες υποδομές για την αποτελεσματική λειτουργία του όλου συστήματος, κλπ..

(β) Ενώ το κόστος δημιουργίας ατομικών συστημάτων, καθορίζεται ανάλογα από την κάθε εταιρεία και την υποδομή που θέλει να εγκαταστήσει, καθώς και τον τρόπο λειτουργίας που θέλει να εφαρμόσει για την αποτελεσματική λειτουργία του ατομικού της συστήματος.

Σε σχέση με τον τρόπο που πραγματοποιείται η αξιολόγηση του ύψους των τελών χρέωσης για ανακύκλωση των διάφορων υλικών και η εν τέλει έγκριση ή μη έγκριση τους σημείωσαν ότι, για την έγκριση των τελών χρέωσης, απαιτείται όπως υποβληθεί τεκμηριωμένη και αναλυτική έκθεση από το συλλογικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων για τη δικαιολόγηση των τελών που προτείνονται. Η έκθεση αρχικά αξιολογείται από την "Αρμόδια Αρχή" και στη συνέχεια παρουσιάζεται στη Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασιών (ΣΕΔΑΣ) στην οποία παρίσταται και εκπρόσωπος από το Υπουργείο Οικονομικών και από το ίδιο το συλλογικό σύστημα, για παροχή διευκρινήσεων και ερωτήσεων, δίνοντας τελική εισήγηση για έγκριση ή μη έγκριση της υποβληθείσας έκθεσης.

Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της ΣΕΔΑΣ σύμφωνα με τον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο είναι: (α) Να συμβουλεύει τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και γνωμοδοτεί επί θεμάτων που αφορούν τις συσκευασίες αποβλήτων, (β) να εισηγείται τη θέσπιση και συμβουλεύει ως προς το περιεχόμενο των Κανονισμών που προβλέπονται με βάση τον παρόντα Νόμο, και (γ) να συμβουλεύει τον Υπουργό ως προς το διορισμό Επιθεωρητών για την καλύτερη εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

Επιπλέον, η ΣΕΔΑΣ απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη κατόπιν υπόδειξης του Υπουργείου, της Ένωσης ή του οργάνου που εκπροσωπούν:

1. Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ως πρόεδρο.
2. Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών.
3. Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών.
4. Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.
5. Έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Δήμων.
6. Έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Κοινοτήτων.
7. Έναν εκπρόσωπο του Κυπριακού Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ).

8. Έναν εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ).
9. Έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Καταναλωτών Κύπρου.
10. Έναν εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου.

Όσον αφορά τις ιδιαιτερότητες του λευκοσιδήρου και του αλουμίνιου, σε σχέση με την κυπριακή αγορά σημείωσαν ότι για τη διαχείριση του λευκοσιδήρου ως απόβλητο μετά τη χρήση της συσκευασίας, υφίσταται μεγαλύτερο συνολικό κόστος διαχείρισης από το αλουμίνιο. Αυτό οφείλεται στο ότι τα υλικά συσκευασίας μετά τη συλλογή τους και την προκαταρκτική διαχείριση τους εξάγονται στο εξωτερικό για την ολοκληρωμένη διαχείρισης τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη αυξημένου κόστους μεταφοράς των υλικών αυτών, αλλά και την πλήρη εξάρτηση των τιμών στις τιμές του διεθνούς χρηματιστηρίου μετάλλων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι τιμές αγοράς για το αλουμίνιο ως ανακυκλώσιμο υλικό ανέρχονται σε 600-800 ευρώ, άρα υπάρχει και μεγαλύτερη ζήτηση, ενώ για το λευκοσίδηρο σε 50-200 ευρώ/ανά τόνο. Το θέμα, όπως σημειώνει το Τμήμα Περιβάλλοντος, συζητήθηκε κατά την αδειοδότηση του συλλογικού συστήματος της Green Dot Cyprus το 2013. Επιπλέον, αναφέρεται ότι για το συγκεκριμένο θέμα προέκυψε παράπονο μόνο από το συγκεκριμένο εισαγωγέα μέχρι σήμερα. Τόνισαν ότι λόγω της σημαντικότητας του, το εν λόγω θέμα θα τύχει ενδελεχούς ανάλυσης και τυχόν αναθεώρησης κατά την επόμενη αδειοδότηση της εν λόγω εταιρείας, η οποία θα γίνει κατά το έτος 2019, εφόσον θα πρέπει να συγκεντρωθούν περαιτέρω δεδομένα σχετικά με τις σημερινές χρεώσεις των διαφόρων συστημάτων και των συγκεκριμένων παραγόντων που επηρεάζουν το κάθε σύστημα, παράλληλα λαμβάνοντας υπόψη τις τιμές της αγοράς και το κόστος μεταφοράς κατά την εξαγωγή των υλικών και την τιμή πώλησης τους, μετά από την οικονομική κρίση.

Σύμφωνα με το Τμήμα Περιβάλλοντος, το ύψος των τελών όσον αφορά το αλουμίνιο σε σχέση με το λευκοσίδηρο είναι δικαιολογημένο, ενώ όπως αναφέρουν έχουν εγκριθεί μέσα από τη διαδικασία εξέτασης των τελών από την Αρμόδια Αρχή με τη συνεισφορά της ΣΕΔΑΣ. Επίσης, στη μελέτη της PRO EUROPE φαίνονται τα διάφορα τέλη που χρεώνονται ανά χώρα για το αλουμίνιο και το λευκοσίδηρο ή για τη γενικότερη κατηγορία μετάλλων. Όπως φαίνεται υπάρχουν συστήματα και σε άλλες χώρες, όπου η χρέωση του λευκοσιδήρου είναι μεγαλύτερη από του αλουμίνιου όπως η Ελλάδα, η Πολωνία, η Σλοβακία, η Σλοβενία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, για τους δικούς τους ανάλογους λόγους.

Ως αναφέρεται από το Τμήμα Περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις διάφορες μελέτες που έχουν συγκεντρωθεί δεν υπάρχει διαχωρισμός του λευκοσιδήρου από τη γενική κατηγορία του σιδήρου. Συγκεκριμένα στην κατηγορία του λευκοσιδήρου, υπάρχουν μερικές περιπτώσεις όπου υπάρχουν διαφορετικές κατηγορίες για το λευκοσίδηρο (με διαφορετική ονομασία κάθε φόρα όπως σίδηρος (ferrous) ή μέταλλα (metal) ή (χάλυβας) steel ή tinplate και το αλουμίνιο, ενώ σε άλλες περιπτώσεις υπάρχει γενική κατηγορία με την ονομασία «μέταλλα» κάτω από την οποία συμπεριλαμβάνονται και οι δυο κατηγορίες. Ειδικά:

(α) είτε περιλαμβάνεται στη γενική κατηγορία του σιδήρου (ferrous metal) συγκρινόμενη με την κατηγορία αλουμινίου (βλ. Αυστρία (ARA) Κροατία (Eko- Orza, Τσεχία (EKO-KOM)),

(β) είτε αναφέρεται ως κατηγορία μετάλλου συγκρινόμενη και πάλι με την κατηγορία για το αλουμίνιο (βλ. Βουλγαρία (EcoPack Bulgaria), Κύπρος (Green Dot), Ελλάδα (HERR Co), Ολλανδία (Afvalfonds)),

(γ) είτε υπάρχει ως κατηγορία από μόνη της με την ονομασία steel, συγκρινόμενη και πάλι με την κατηγορία για το αλουμίνιο (βλ. Βέλγιο (Fost Plus), Βουλγαρία, Γαλλία (Eco – Emballages), Ιρλανδία (Repak), Λουξεμβούργο (Valorlux), Πολωνία (Rekopol), Πορτογαλλία (Ponto Verde), Ρουμανία (Eco Rom Ambalaje), Σλοβακία (ENVI-PAK), Σλοβενία (Slopak), Ισπανία (Ecoembes), Σουηδία (FTI), Αγγλία (Valpak)),

(δ) είτε υπάρχει ως κατηγορία από μόνη της με την ονομασία tinplate συγκρινόμενη και πάλι με την κατηγορία για το αλουμίνιο (βλ. Γερμανία (DSD)),

(ε) είτε ανήκουν στη γενικότερη κατηγορία μετάλλου, τόσο ο λευκοσίδηρος όσο και το αλουμίνι (βλ. Βοσνία Ερζεγοβίνη (Ekopak), Εσθονία (ETO), Ουγγαρία (Oko-pannon), Ισραήλ (Tamir), Λάτβια (JSC), Λιθουανία (VSL), Σερβία (Sekopak).

5. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

5.1. Έννομο συμφέρον

Ως προς τα οριζόμενα στο άρθρο 35 του Νόμου και την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος, η Επιτροπή σημειώνει ότι, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο:

«(1). Σε καταγγελία παραβάσεων των διατάξεων των άρθρων 3 και/ή 6 του παρόντος Νόμου και/ή των άρθρων 101 ΣΛΕΕ και/ή 102 ΣΛΕΕ δικαιούται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο προς τούτου συμφέρον.

(2) Έννομο συμφέρον έχει αυτός που δύναται να αποδείξει ότι υπέστη ή ότι υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να υποστεί αισθητή οικονομική βλάβη ή ότι τίθεται ή υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να τεθεί σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση, ως άμεσο αποτέλεσμα της παράβασης.»

Στη βάση των στοιχείων της καταγγελίας, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η εταιρεία ZOTIADES έχει έννομο συμφέρον για την υποβολή της καταγγελίας, καθότι ως πελάτης της εταιρείας GREEN DOT είναι δυνατό να επηρεάζεται άμεσα ή/και έμμεσα από οποιαδήποτε ενδεχόμενη κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης της GREEN DOT και επιπλέον υπάρχει ο κίνδυνος σοβαρής οικονομικής βλάβης καθώς και να τεθεί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό.

5.2. Επιχείρηση

Το άρθρο 2 του Νόμου ορίζει ως «Επιχείρηση» κάθε φορέα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής του.

Σύμφωνα και με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής το «ΔΕΕ»), η έννοια επιχείρηση, στο πλαίσιο του ανταγωνισμού συμπεριλαμβάνει «*κάθε οντότητα που ασκεί οικονομικής ή εμπορικής φύσεως δραστηριότητες*», ανεξάρτητα από τη νομική της υπόσταση και τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτείται.[6] Επιπλέον, το ΔΕΕ έχει αποφανθεί ότι ο όρος «*οικονομικής φύσεως δραστηριότητα*», εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε δραστηριότητα που έχει σχέση με την προσφορά αγαθών και/ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένη αγορά, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που την διέπει και τον τρόπο της χρηματοδότησής της και η οικονομική δραστηριότητα συνίσταται σε κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.[7]

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι στην προκειμένη περίπτωση, η καταγγελλόμενη εταιρεία GREEN DOT, αποτελεί μη κερδοσκοπικό οργανισμό και συγκεκριμένα Συλλογικό Σύστημα Συμμόρφωσης, το οποίο ιδρύθηκε στις 17/7/2003 με πρωτοβουλία του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ) με σκοπό την εφαρμογή του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Νόμου. Οι μέτοχοι της GREEN DOT, δηλαδή του Συλλογικού Συστήματος Συμμόρφωσης είναι επιχειρήσεις- υπόχρεοι διαχειριστές συσκευασίας, διακινητές, υπόχρεοι πρώτων υλών και κατασκευαστές

[6] Βλέπε Υπόθεση C-41/90, *Hofner & Elsner v. Macrotron*, [1991] ECR I-1979; Υπόθεση 170/83, *Hydrotherm v. Compact*, [1984] ECR 2999.
[7] *Ibid*.

συσκευασίας. Οι επιχειρήσεις οι οποίες συμβάλλονται με το σύστημα, **καταβάλλουν** τέλη υπό μορφή εισφοράς τα οποία το σύστημα αξιοποιεί για την οργάνωση προγραμμάτων ανακύκλωσης, ώστε να καλύπτονται οι στόχοι ανάκτησης και ανακύκλωσης των επιχειρήσεων αυτών.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η GREEN DOT δύναται να χαρακτηριστεί ως επιχείρηση όπως η έννοια αυτή ορίζεται στο Νόμο και εννοείται στα πλαίσια του ανταγωνισμού, καθότι προσφέρει υπηρεσίες και ασκεί καθ΄ όλα δραστηριότητες οικονομικής και εμπορικής φύσεως.

5.3. Σχετική αγορά

Σχετική αγορά προϊόντος / υπηρεσιών

Η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τον προσδιορισμό της σχετικής αγοράς για σκοπούς του ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού (97/C 372/03):

«Η σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.»[8]

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ίδια ανακοίνωσή της, αναφορικά με τον καθορισμό της σχετικής αγοράς σημειώνει ότι:

«*Με τον ορισμό της αγοράς προσδιορίζονται τα όρια εντός των οποίων ασκείται ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων. Βασικός στόχος του είναι ο συστηματικός εντοπισμός των περιορισμών τους οποίους υφίσταται ο ανταγωνισμός στον οποίο υπόκεινται οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Ο ορισμός μιας αγοράς, τόσο όσον αφορά τα προϊόντα όσο και τη γεωγραφική διάστασή της, έχει ως στόχο τον προσδιορισμό των πραγματικών ανταγωνιστών, οι οποίοι είναι σε θέση να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και να τις εμποδίσουν να ενεργούν ανεξάρτητα από τις πιέσεις που επιβάλλει ο πραγματικός ανταγωνισμός.*»[9]

Σε ότι αφορά το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την ανακύκλωση η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο της στρατηγικής διαχείρισης αποβλήτων του Τμήματος

[8] Βλέπε Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού 97/C 372/03
[9] Ibid.

Περιβάλλοντος[10], η εφαρμογή της ορθολογικής περιβαλλοντικά διαχείρισης των παραγόμενων αποβλήτων στην Κύπρο, επιτυγχάνεται μέσω της εφαρμογής του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 (Ν.185(Ι)/2011) και του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου του 2002 (Ν. 32(Ι)/2002) όπως και των τροποποιήσεών τους, καθώς και των Κανονισμών και Διαταγμάτων που εκδόθηκαν σύμφωνα με αυτούς.

Στο πιο πάνω πλαίσιο το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει εκπονήσει το 2012 το Σχέδιο Διαχείρισης Οικιακών και Παρομοίου τύπου Αποβλήτων, το οποίο μετά από δημόσια διαβούλευση (2012) και νέες πολιτικές αποφάσεις διαφοροποιήθηκε στο Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015-2021. Παράλληλα ετοιμάστηκε συνοπτική περιγραφή του Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων με τίτλο Στρατηγικής Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων για την περίοδο 2015 – 2021.

Κύριοι άξονες στρατηγικής στους οποίους βασίζεται το συγκεκριμένο Σχέδιο αποτελούν η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων που εμπίπτουν στο ρεύμα των δημοτικών αποβλήτων, η πλήρης αξιοποίηση των υφιστάμενων ιδιωτικών και κρατικών υποδομών διαχείρισης αποβλήτων, η τήρηση της ιεράρχησης διαχείρισης αποβλήτων, με έμφαση στη πρόληψη και χωριστή διαλογή αποβλήτων και η υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στο Σχέδιο Διαχείρισης Λοιπών Αποβλήτων του Τμήματος Περιβάλλοντος του 2016[11], σημειώνεται ο καθορισμός ρευμάτων αποβλήτων βάσει του περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Διατάγματος. Το παρόν Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων εξετάζει διάφορα ρεύματα αποβλήτων, τα οποία ομαδοποιούνται στις ακόλουθες 17 βασικές «Κατηγορίες Αποβλήτων» κατά προέλευση, ως εξής:

1. Απόβλητα Μέταλλα (ΑΜ)
2. Απόβλητα Ηλεκτρικού /Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού και Απόβλητα Μελανιών και Toners (ΑΗΗΕ & ΜΤ)
3. Οχήματα στο Τέλος του Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ)

[10] http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/page20_gr/page20_gr?OpenDocument

[11] http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/page20_gr/C2CAECE079E9931DC2257EF200356E7A/$file/%CE%A3%CF%87%CE%AD%CE%B4%CE%B9%CE%BF%20%CE%94%CE%B9%CE%B1%CF%87%CE%B5%CE%AF%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%B7%CF%82%20%CE%91%CF%80%CE%BF%CE%B2%CE%BB%CE%AE%CF%84%CF%89%CE%BD%20(%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CF%84%CE%B1%20%CE%BB%CE%BF%CE%B9%CF%80%CE%AC%20%CF%81%CE%B5%CF%8D%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1%20%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%B2%CE%BB%CE%AE%CF%84%CF%89%CE%BD)%202016-%202022.pdf

4. Κλαδέματα (Κ)
5. Απόβλητο Χαρτί / Χαρτόνι Μηχανικής Κατεργασίας Αποβλήτων (ΑΧΧ)
6. Απόβλητο Πλαστικό (εκτός συσκευασίας) (ΑΠ)
7. Κλινικά Απόβλητα (ΚΑ)
8. Εργαστηριακά /Χημικά και άλλα Χημικά Απόβλητα (ΕΧΑ)
9. Απόβλητα Συσσωρευτών (Μπαταριών) Οχημάτων και Βιομηχανίας (ΑΣΟΒ)
10. Απόβλητα Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών (Μπαταριών) (ΑΦΗΣ)
11. Απόβλητα που περιέχουν Αμίαντο (ΑΑ)
12. Απόβλητα Βρώσιμων Ελαίων και Λιπών (Τηγανέλαια) (ΑΒΕΛ)
13. Επικίνδυνα Βιομηχανικά απόβλητα (ΕΒΑ)
14. Μη Επικίνδυνα Βιομηχανικά απόβλητα (ΜΕΒΑ)
15. Επικίνδυνη Λάσπη (ΕΛ)
16. Μη Επικίνδυνη Λάσπη (ΜΕΛ)
17. Απόβλητα Αδρανών, Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (Αδρανή - ΑΕΚΚ)

Υπογραμμίζεται ότι η GREEN DOT είναι υπεύθυνη για την περισυλλογή συγκεκριμένων ειδών αποβλήτων συσκευασίας εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως αυτά σημειώνονται στον πίνακα «Τύποι Αποβλήτων Διαχείρισης της GREEN DOT» που ακολουθεί, στο παρόν πρακτικό και όχι για όλες τις προαναφερόμενες κατηγορίες αποβλήτων.

Στην παρούσα υπόθεση, η GREEN DOT, ως Συλλογικό Συστήματα Διαχείρισης Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών προσφέρει υπηρεσίες στις επιχειρήσεις / μέλη της σε σχέση με τις υποχρεώσεις τους στη βάση του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο, για ανάκτηση και ανακύκλωση των συσκευασιών που εμπορεύονται εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος με τις τροποποιήσεις και τους κανονισμούς που το συνοδεύουν, καθορίζουν το πλαίσιο ευθυνών των επιχειρήσεων που θεωρούνται υπόχρεοι συσκευασίας και πρέπει να μεριμνήσουν για την ανάκτηση και ανακύκλωση των συσκευασιών τους. Οι τρόποι ανταπόκρισης των επιχειρήσεων έναντι της υποχρέωσης τους, μπορεί να είναι, είτε με την οργάνωση ατομικών Συστημάτων συμμόρφωσης, είτε με την οργάνωση και συμμετοχή σε συλλογικά Συστήματα συμμόρφωσης.

Τα συλλογικά Συστήματα συμμόρφωσης πρέπει βάσει της σχετικής Νομοθεσίας να είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και ως τέτοιο συστάθηκε και η GREEN DOT. Ακολουθώντας την πρακτική που ισχύει και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένας σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων στην Κύπρο μετά από πρωτοβουλία του ΚΕΒΕ συμβλήθηκε και δημιούργησε το μη κερδοσκοπικό οργανισμό με την επωνυμία GREEN DOT, με στόχο να οργανώσει το πρώτο συλλογικό Σύστημα συμμόρφωσης στην Κύπρο.

Όσον αφορά τον τρόπο παροχής υπηρεσιών από την GREEN DOT προς τα μέλη της, σημειώνεται ότι οι επιχειρήσεις που συμβάλλονται με το Σύστημα, καταβάλλουν με βάση τον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο τέλη υπό μορφή εισφοράς τα οποία το Σύστημα αξιοποιεί για την οργάνωση προγραμμάτων ανακύκλωσης, ώστε να καλύπτονται οι στόχοι ανάκτησης και ανακύκλωσης των επιχειρήσεων αυτών.

Συγκεκριμένα, ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος (Κανονισμοί βάσει του άρθρου 9 και 13), αναφέρει: Άρθρο 6 (3): *«Η συμμετοχή στο συλλογικό σύστημα διαχείρισης προϋποθέτει την καταβολή εισφοράς στο Σύστημα από τους συμμετέχοντες διαχειριστές συσκευασίας».* Επιπλέον, στο άρθρο 7.3 των Κανονισμών αναφέρεται ότι: *«Το ποσό της εισφοράς που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες διαχειριστές, το οποίο θα πρέπει να καθορίζεται με κριτήριο ιδίως τον όγκο, το βάρος της συσκευασίας και την ποσότητα των παραγόμενων αποβλήτων και το οποίο θα βασίζεται στις ακόλουθες αρχές...».* Με αυτή τη βάση, τα τέλη καθορίζονται από το Σύστημα ανά υλικό συσκευασίας και εγκρίνονται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με βάση εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασιών, όπως προνοεί ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος. Στην περίπτωση της GREEN DOT, τα τέλη βασίζονται σε ένα κοστοκεντρικό μοντέλο που διαμορφώθηκε με τη βοήθεια του αντίστοιχου Βελγικού Συστήματος, της Fost Plus, που έδρασε ως Σύμβουλος της GREEN DOT για τη σύσταση του Συστήματος στην Κύπρο. Τούτο διότι το σύστημα αυτό εφαρμόζεται στην Κύπρο πρώτη φορά και δεν υπήρχε εμπειρία.

Κάθε εταιρεία που συμβάλλεται με το Σύστημα δηλώνει κάθε έτος τη συσκευασία που τοποθέτησε στην αγορά ανά είδος συσκευασίας σε τόνους, και καταβάλλει τέλη ανά τόνο για κάθε είδος συσκευασίας. Τα τέλη ανά υλικό διαφέρουν, αφού ανάλογα με το υλικό διαφέρουν τα κόστη συλλογής και διαλογής, αλλά και η αξία των υλικών μετά τη διαλογή τους. Τα τέλη εγκρίνονται από τον αρμόδιο Υπουργό και η όποια διαφοροποίηση στα τέλη χρειάζεται επίσης έγκριση από τον Υπουργό.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την GREEN DOT το κόστος δημιουργίας και λειτουργίας δημιουργίας ενός Συλλογικού Συστήματος Αποβλήτων Συσκευασίας εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως οι εξής οι οποίοι και αναφέρονται ενδεικτικώς (και όχι περιοριστικώς) πιο κάτω:

- Αν υπάρχει καθολική εφαρμογή της Νομοθεσίας από όλους τους υπόχρεους.
- Τι γεωγραφική κάλυψη θα έχει.
- Τι υλικά θα συλλέγει.
- Αν το Σύστημα θα αναπτύξει δικές του υποδομές με κατασκευή μονάδων διαλογής υλικών και διαχείρισης των υπολειμμάτων.
- Αν το Σύστημα θα επενδύσει σε οχήματα συλλογής και κάδους.
- Αν η συλλογή των συσκευασιών του κάθε ρεύματος ξεχωριστά θα γίνεται από την πόρτα του πολίτη, ή από κάδους που θα τοποθετηθούν σε διάφορες περιοχές.
- Πόσα ρεύματα οικιακών συσκευασιών θα μαζεύει το Σύστημα.
- Πόσες κατηγορίες υλικών θα διαχωρίζει στις μονάδες διαλογής.
- Αν το Σύστημα θα μαζεύει, ή όχι και Εμπορικές/Βιομηχανικές Συσκευασίες.
- Αν τα υλικά θα πωλούνται στο εξωτερικό, ή αν υπάρχει και τοπική αγορά.
- Και άλλοι πολλοί παράγοντες λιγότερο ουσιαστικοί.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το Συλλογικό Σύστημα Συμμόρφωσης της GREEN DOT σχεδιάστηκε στη βάση του Συστήματος με τον αντίστοιχο οργανισμό του Βελγίου, την εταιρεία FOST Plus. Σύμφωνα με την ίδια την GREEN DOT, η FOST Plus επιλέγηκε μέσα από διαδικασίες αξιολόγησης τριών αντίστοιχων Συστημάτων της Ευρώπης (FOST Plus Βελγίου, ARA Αυστρίας και Sociedade Ponto Verde Πορτογαλίας), οι οποίοι κλήθηκαν στην Κύπρο και παρουσίασαν τα συστήματα τους. Η επιλογή της FOST Plus έγινε με κριτήριο την αποτελεσματικότητα του Συστήματος (ψηλά ποσοστά ανάκτησης και ανακύκλωσης) και του λογικού κόστους συμμόρφωσης. Το μοντέλο δηλαδή που ακολουθεί η GREEN DOT είναι αντιγραφή του Βελγικού μοντέλου. Το ίδιο ισχύει και για τη διάρθρωση του καταλόγου των τελών της, αφού χρησιμοποιήθηκε η Βέλγικη πλατφόρμα, χρησιμοποιήθηκαν όμως τα κόστη, ή οι εκτιμήσεις του κόστους αρχικά, στην Κύπρο.

Η GREEN DOT, με βάση την αδειοδότηση που έλαβε το 2006 (1/8/2006), η οποία ανανεώθηκε το 2013 (7/6/2013) και τη σχετική έγκριση που έχει λάβει από το αρμόδιο Υπουργείο, υποχρεούται να διαχειριστεί τους πιο κάτω τύπους αποβλήτων, όπως παρουσιάζονται στον πιο κάτω Πίνακα:

Τύποι Αποβλήτων Διαχείρισης της GREEN DOT				
Α/Α	**Είδος Αποβλήτων**	**Κωδικοί Αποβλήτων**	**Περιγραφή Αποβλήτων (ενδεικτικά παραδείγματα)**	
1	Συσκευασία από Χαρτί/χαρτόνι	150101	Χαρτόκουτα (π.χ. από φάρμακα, δημητριακά, γλυκά, παπούτσια), Χαρτοκιβώτια συσκευασίας (κυματοειδή και μη)	
2	Πλαστική Συσκευασία	150102	Πλαστικά μπουκάλια, βάζα, μεμβράνες και άλλα δοχεία, πλαστικές σακούλες, πλαστικές συσκευασίες φαγητού, πολυστερίνη συσκευασίας (PET, LDPE, HDPE, PVC, PP, PS)	PMD
3	Μεταλλική Συσκευασία	150104	Αλουμινένια τενεκεδάκια ποτών, κονσέρβες φαγητού κλπ.	
4	*Συνθετική/* Μεικτή Συσκευασία	150105/ 150106	Χαρτόκουτα ποτών (tetrapack), συσκευασίες σνακ κλπ.	
5	Γυάλινη Συσκευασία	150107	Γυάλινα μπουκάλια και βάζα όλων των χρωμάτων	
6	Ξύλινη Συσκευασία	150103	Παλέττες, ξύλινα δοχεία (π.χ. φρούτων, εξοπλισμού), καρούλια καλωδίων κλπ.	
7	Απόβλητα συσκευασίας με επικίνδυνο υπόλειμμα	150110*	Συσκευασίες Φυτοφάρμακων, φάρμακων, κουτιά μπογιών, κουτιά λάδιων μηχανών/μηχανημάτων κλπ.	

Επίσης, η Green Dot διαχειρίζεται τα Συλλογικά Συστήματα: (α) WEEE Cyprus που αποτελεί το μόνο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού και (β) ΑΦΗΣ Κύπρος Λτδ που αποτελεί το μόνο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Οικιακών Μπαταριών ξηρού τύπου μέχρι 2 κιλά.

Σε αυτό το σημείο, η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με τα όσα καταγράφονται στην επισυναπτόμενη Μελέτη Βιωσιμότητας (Κεφάλαιο 9) της απαντητικής επιστολής της GREEN DOT ημερομηνίας 13/1/2017, και ιδιαίτερα στο κεφάλαιο 9.1 το οποίο αφορά την ανάλυση και επεξήγηση κόστους, τα υλικά συσκευασίας χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες και συγκεκριμένα (α) τις οικιακές απόβλητες συσκευασίες και (β) τις εμπορικές/βιομηχανικές απόβλητες συσκευασίες.

Περαιτέρω όπως σημειώνεται, η κατηγορία των οικιακών συσκευασιών χωρίζεται σε τρία διαφορετικά ρεύματα συλλογής των υλικών, ως ακολούθως:

- Γυαλί, το οποίο θα διαχωρίζεται στην πηγή και θα μαζεύεται από κάδους τύπου καμπάνας που θα τοποθετηθούν σε διάφορα επίκαιρα σημεία των περιοχών που θα καλύπτει το Σύστημα (bring system).
- Χαρτί (Χαρτόκουτα, Χαρτοκιβώτια, Εφημερίδες, Περιοδικά, Διαφημιστικά Έντυπα, και Χαρτί Γραφείου), το οποίο θα μαζεύεται από τα σπίτια με συχνότητα μία φορά το μήνα (curbside collection).
- PMD (Πλαστικά Δοχεία και Μπουκάλες, Μέταλλα και Χαρτόκουτα Ποτών) ή ελαφριές συσκευασίες, οι οποίες θα μαζεύονται από τα σπίτια σε συγκεκριμένο διαφανές σακούλι, εβδομαδιαίως ή ανά δεκαπενθήμερο ανάλογα με την εποχή του χρόνου και τις σχετικές κλιματολογικές συνθήκες (curbside collection).

Τα υλικά συσκευασίας που ανακτώνται από τις εμπορικές/βιομηχανικές απόβλητες συσκευασίες χωρίζονται σε τέσσερις βασικές κατηγορίες, (α) Χαρτί, (β) Πλαστικό, (γ) Ξύλο και (δ) Άλλα (γυαλί, αλουμίνιο, κτλ).

Όσον αφορά τον τρόπο συλλογής των αποβλήτων, σημειώνεται ότι, για παράδειγμα τα απόβλητα συσκευασιών από σιδηρούχα μέταλλα (ferrous metals) όπως ο λευκοσίδηρος, όπως επίσης και τα μη σιδηρούχα (non-ferrous metals) όπως το αλουμίνιο, συλλέγονται ως μέρος του ρεύματος του PMD (Plastics, Metals and Drink Cartons) που περιλαμβάνει πλαστικές συσκευασίες, μεταλλικές συσκευασίες και συσκευασίες τύπου Τέτραπακ σε μια σακούλα, ή σε ένα κάδο. Η συλλογή του ρεύματος του PMD γίνεται (ανάλογα με την περιοχή), είτε με τη μέθοδο από πόρτα σε

πόρτα σε ειδικά σακούλια συλλογής που τοποθετούνται στα πεζοδρόμια από το κοινό, είτε με τη μέθοδο των νησίδων συλλογής (συστοιχίες κάδων), στον μπλε κάδο.

Μετά τη συλλογή, το PMD μεταφέρεται σε μονάδες διαλογής όπου και διαχωρίζεται σε διάφορες υποκατηγορίες υλικών. Για παράδειγμα, οι μεταλλικές συσκευασίες διαχωρίζονται σε δύο κλάσματα, αυτό των σιδηρούχων μετάλλων (ferrous metals) και αυτό του αλουμινίου (non-ferrous metals). Μετά τη διαλογή, τα δύο υλικά διατίθενται στην αγορά ως δευτερογενείς πρώτες ύλες. Η μεγάλη διαφορά που έχουν στην αξία τους ως πρώτες ύλες, είναι αυτή που καθορίζει και τη διαφορά στα τέλη του Συστήματος. Ως συνήθως, οι σιδηρούχες συσκευασίες διατίθενται στο 12- 15% της αντίστοιχης τιμής που διατίθενται οι αλουμινένιες συσκευασίες.

Γενικότερα, η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με την GREEN DOT[12] όσον αφορά την τεχνική οργάνωση, το σύστημα στοχεύει και εκπροσωπεί τις συμβληθείσες επιχειρήσεις τόσο για το ρεύμα των οικιακών συσκευασιών που τοποθετούν στην αγορά (primary packaging), όσο και για το ρεύμα των εμπορικών/βιομηχανικών συσκευασιών (secondary and tertiary packaging) που τοποθετούν στην αγορά. Ως εκ τούτου, ο σχεδιασμός των έργων του συστήματος έχει δύο πυλώνες όσον αφορά την ανάκτηση των συσκευασιών, έναν που αφορά την ανάκτηση των οικιακών συσκευασιών και έναν που αφορά την ανάκτηση εμπορικών και βιομηχανικών συσκευασιών.

Περαιτέρω, η εταιρεία GREEN DOT σημειώνει ότι ως οικιακά απόβλητα συσκευασίας θεωρούνται τα απόβλητα συσκευασίας που παράγονται στα νοικοκυριά, ενώ ως εμπορικά και βιομηχανικά απόβλητα συσκευασιών θεωρούνται οι συσκευασίες που παράγονται συνήθως σε κέντρα διανομής, σε κεντρικές αποθήκες και εμπορικά καταστήματα και οι συσκευασίες πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται σε μονάδες παραγωγής. Οι διαδικασίες συλλογής και διαχείρισης των υλικών από κάθε μία από τις δύο κατηγορίες από τεχνικής απόψεως διαφοροποιείται. Ο λόγος διαφοροποίησης του τρόπου διαχείρισης των οικιακών και εμπορικών/βιομηχανικών αποβλήτων, οφείλεται στο διαφορετικό τρόπο με τον οποίο παράγονται οι εμπορικές/βιομηχανικές συσκευασίες σε σύγκριση με τις οικιακές και συνεπακόλουθα το διαφορετικό τρόπο με τον οποίο αυτές ανακτούνται και αξιοποιούνται.

[12] Απαντητική επιστολή GREEN DOT, ημερομηνίας 30/10/2017, Παράρτημα 2, Αίτηση για ανανέωση της Αδείας Συλλογικού Συστήματος Διαχείρισης Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών, Απρίλιος 2012 / Εισαγωγή και Κεφάλαιο 7.

Η Επιτροπή σημειώνει σε αυτό το σημείο ότι οι επιχειρήσεις έχουν την επιλογή βάσει του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου και των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Ευθύνη Οικονομικών Παραγόντων) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 747/2006) να μην είναι μέλη σε συλλογικά συστήματα όπως η GREEN DOT, αλλά να οργανώσουν ατομικά συστήματα διαχείρισης.

Στην περίπτωση που επιλέξει μια εταιρεία να οργανώσει σύστημα ατομικής διαχείρισης οφείλει, σύμφωνα με το άρθρο 5(2) του Κ.Δ.Π. 747/2003, να πάρει έγκριση. Ιδιαίτερα, ο διαχειριστής συσκευασίας οφείλει (α) να αποδεικνύει ότι εφαρμόζει σύστημα εγγυοδοσίας, (β) να καταθέτει στην αρμόδια αρχή στοιχεία που αφορούν (i) την περιγραφή του συστήματος εγγυοδοσίας που εφαρμόζει, ιδίως όσον αφορά τους στόχους και τις μεθόδους, (ii) την τεχνική και οικονομική υποδομή την οποία διαθέτει για την εφαρμογή του συστήματος, και (iii) λεπτομέρειες του τρόπου λειτουργίας του συστήματος για να διαπιστωθεί η δυνατότητα συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Νόμου, (γ) να καταβάλλει εγκεκριμένο τέλος το ύψος του οποίου θα αντιστοιχεί με το διοικητικό κόστος εξέτασης της αίτησης, όπως αυτό θα καθορίζεται από την αρμόδια αρχή, και (δ) να αποδεικνύει ότι τα ανακυκλώσιμα υλικά, που θα συλλέγονται, καταλήγουν για ανάκτηση ή ανακύκλωση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου.

Στην αντίθετη περίπτωση, ο διαχειριστής συσκευασίας που μετέχει σε εγκεκριμένο συλλογικό σύστημα διαχείρισης, απαλλάσσεται από οποιαδήποτε άλλη ευθύνη διαχείρισης συσκευασιών και η σχετική ευθύνη μεταφέρεται στο φορέα διαχείρισης στον οποίο συμμετέχει.

Σημειώνεται επίσης ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας της Υπηρεσίας, ανάφερε ότι υφίστανται διαφορές στο κόστος δημιουργίας ενός συλλογικού συστήματος διαχείρισης αποβλήτων και ενός ατομικού. Ιδιαίτερα ανάφερε, ότι, το κόστος δημιουργίας ενός συλλογικού συστήματος δεν είναι καθορισμένο αλλά εξαρτάται από αριθμό παραγόντων σε σχέση με τον τρόπο που σχεδιάζεται το σύστημα να λειτουργεί, τις περιοχές που θέλει να καλύψει, τα απόβλητα που τυγχάνουν διαχείρισης και τις απαραίτητες υποδομές για την αποτελεσματική λειτουργία του όλου συστήματος, κλπ.. Το κόστος δημιουργίας ατομικών συστημάτων, καθορίζεται ανάλογα από την κάθε εταιρεία και την υποδομή που θέλει να εγκαταστήσει, καθώς και τον τρόπο λειτουργίας που θέλει να εφαρμόσει για την αποτελεσματική λειτουργία του ατομικού της συστήματος.

Σε ότι αφορά το ζήτημα αυτό η Επιτροπή σημειώνει τα όσα αναφέρθηκαν από την εταιρεία ZOTIADES στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας. Συγκεκριμένα, η

ZOTIADES ανέφερε ότι επέλεξε να συμμετέχει σε συλλογικό σύστημα διαχείρισης, ήτοι την GREEN DOT, παρά να δημιουργήσει το δικό της ατομικό σύστημα, το οποίο το θεωρεί μη εφικτό. Ιδιαίτερα, σε σχέση με τους λόγους για τους οποίους δεν είναι εφικτό μια εταιρεία να δημιουργήσει ατομικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας, η ZOTIADES επεξηγεί αναφορικά με το προϊόν Mr. Brown, ότι η ίδια το διαθέτει σε παγκύπρια βάση σε όλη την ελεύθερη Κύπρο και σε διαφορετικά σημεία πώλησης, π.χ. περίπτερα, υπεραγορές, discounters, φούρνους, βενζινάδικα, Εθνική Φρουρά, τουριστικά καταλύματα, ορεινά θέρετρα, αεροδρόμια, νοσοκομεία, κ.α.. Δεν είναι πρακτικό αλλά ούτε οικονομικά βιώσιμο να μαζεύονται τα κυτία του Mr. Brown, από όλα τα προαναφερθέντα σημεία πώλησης παγκύπρια, εφόσον αυτό προϋποθέτει να τοποθετηθούν εκατοντάδες κάδοι περισυλλογής και να καθοδηγηθεί ο καταναλωτής να πετάει τα συγκεκριμένα άδεια κυτία στους συγκεκριμένους κάδους και να υπάρχουν ειδικά οχήματα που θα μαζεύουν τους κάδους με τα κυτία για να τα παίρνουν σε εργοστάσια ανακύκλωσης. Είναι για αυτό το λόγο, που καμία εταιρεία που εμπορεύεται προϊόντα παρόμοιας φύσης, δεν ανάλαβε να δημιουργήσει ατομικό σύστημα, εφόσον δεν είναι εφικτό και έτσι όλοι αναγκαστικά κατέληξαν στο συλλογικό σύστημα της GREEN DOT.

Από την προκαταρκτική έρευνα που διεξήχθη διαπιστώθηκε ότι τα ατομικά συστήματα που έχουν αδειοδοτηθεί εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, είναι μόνο τέσσερα, και συγκεκριμένα τα ατομικά συστήματα {....}, {....}, {....} και {....}. Τα εν λόγω ατομικά συστήματα δεν φαίνεται να δραστηριοποιούνται στην αγορά ευρείας κατανάλωσης προϊόντων όπως η ZOTIADES αλλά κυρίως αφορούν έπιπλα και σωλήνες.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή θεωρεί προκαταρκτικά ότι τα ατομικά συστήματα διαφέρουν από τα συλλογικά, εφόσον κατά κύριο λόγο, τα ατομικά απαιτούν όπως η κάθε εταιρεία δημιουργήσει δικές της υποδομές με το κόστος να διαφέρει ανάλογα με την κάθε περίπτωση. Επίσης, η κάθε εταιρεία που αποφασίζει να μην ενταχθεί σε συλλογικό σύστημα, φέρει και την ευθύνη για την αποτελεσματική λειτουργία του ατομικού συστήματος της, σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού νόμου. Στην αντίθετη περίπτωση του συλλογικού συστήματος, η ευθύνη μεταφέρεται στο διαχειριστή.

Επίσης, η Επιτροπή σημειώνει ότι στην υπόθεση T-289/01, DSD, αναφέρεται ότι *«Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η πρώτη υποχρέωση πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι «ανταγωνιστές της DSD» δεν αφορά τα μεμονωμένα συστήματα ή συστήματα ίδιας διάθεσης, αλλά μόνον τα συλλογικά συστήματα …»*.[13] Τα ατομικά συστήματα παρόλο

[13] Case T-289/01, DSD, para.121 [*ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα) της 24ης Μαΐου 2007, Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland GmbH, πρώην Grüne Punkt — Duales System*

που είναι μια επιλογή ώστε μια εταιρεία να εφαρμόζει τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και τις διατάξεις του Περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου, το Δικαστήριο τα έκρινε ως διαφορετική σχετική αγορά και όχι ως υποκατάστατο του συλλογικού συστήματος διαχείρισης.

Σε ότι αφορά την αγορά των Συστημάτων Διαχείρισης Αποβλήτων και πως αυτά διακρίνονται η Επιτροπή άντλησε καθοδήγηση από το έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Competition) το οποίο δημοσιεύθηκε στις 22/9/2005, με τίτλο *"Concerning Issues of Competition in Waste Management Systems"*.

Περαιτέρω η Επιτροπή άντλησε καθοδήγηση από τα όσα καταγράφονται στις απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην υπόθεση SITA SVERIGE AB / SYDKRAFT ECOPLUS[14], όπου στην ανάλυση της σχετικής αγοράς αφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

«In previous decisions, regarding the waste management sector, the Commission has distinguished between ordinary waste and hazardous waste. Within each of the two categories of waste, previous decisions have also distinguished between collection and disposal/treatment.

Ordinary waste

<u>Collection:</u> in previous decisions the Commission has considered the possibility of two distinct product markets: the collection of ordinary household waste and the collection of ordinary industrial and commercial waste. The parties submit that these two distinct segments could be regarded as belonging to the same product market, given that the major waste companies in Sweden are active in both segments for reasons of economies of scale. This question can nevertheless be left open, as under neither alternative definition would effective competition be significantly impeded. […]

<u>Disposal:</u> The parties have identified the disposal of ordinary waste as a distinct product market. [...] The Commission agrees with the product market definition suggested by the parties. […] »

Hazardous waste or special industrial waste (.SIW.)

Deutschland AG, με έδρα την Κολωνία (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους W. Deselaers, B. Meyring και E. Wagner, δικηγόρους, κατά, Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τον S. Rating, στη συνέχεια από τους P. Oliver, H. Gading και M. Schneider, και τέλος από τους W. Mölls και R. Sauer]

[14] COMP/M.2897 - SITA SVERIGE AB / SYDKRAFT ECOPLUS, par. 10-12.

<u>Collection:</u> Both Sydkraft (through its subsidiary Svensk Avfallskonvertering AB ("SAKAB") and Sita Sverige are active in the so-called intermediate storage of SIW. In previous decisions the Commission has not assessed whether intermediate storage of hazardous waste forms part of the overall collection market or it is a stand-alone market. This question can be left open, as under neither alternative definition would effective competition be significantly impeded. […]

<u>Treatment:</u> in line with previous Commission decisions, the parties suggest that the market for treatment of hazardous waste can be further delineated in incineration and detoxication. The exact product market definition can be left open as under neither alternative definition would effective competition be significantly impeded. […]»

Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής AVR / VAN GANSEWINKEL[15], κατά την ανάλυση της αγοράς σημειώνονται τα πιο κάτω:

«The proposed transaction affects a number of markets in the area of waste management services. In previous decisions, the Commission has expressed the view that the supply of waste management services for non-hazardous waste is distinct from the supply of hazardous waste. This distinction has been confirmed by the market investigation in this case. […]

As regards non-hazardous waste, the Commission has previously found that separate markets exist for the collection of non-hazardous waste and the treatment and disposal of non-hazardous waste. The Commission has also considered whether the collection of non-hazardous waste can be further subdivided into collection of non-hazardous household waste and collection of non-hazardous industrial and commercial waste. The market investigation in this case confirmed that such a distinction is appropriate given the differences on the demand side. For household waste a limited number of municipalities tenders large contracts for long durations while for industrial and commercial waste, numerous customers exist that generally only contract services for a short to medium term period.

As regards non-hazardous industrial and commercial waste, the Parties consider this to be one single product market. Most respondents to the Commission's market investigation tended to disagree with this contention. The market investigation rather suggests that (i.) commercial waste, (ii.) demolition waste and construction waste and

[15] COMP/M.4576 - AVR / VAN GANSEWINKEL, par. 9-14.

(iii.) industrial waste are distinct waste flows that are sufficiently different (as regards mode and frequency of collection, treatment methods) to be considered as separate relevant product markets. […]

Non-hazardous waste is either incinerated or land-filled. According to the Parties, the incineration of non-hazardous waste is a market separate from the market for landfill of non-hazardous waste. This has been confirmed by the market investigation. In the Netherlands, waste may only be land-filled if it is proven that there is no incineration capacity available.

As regards glass, one may distinguish between the collection of plate glass and the collection of container glass. The glass that has been collected is then recycled. Container glass and plate glass may be recycled in the same facility but most facilities are dedicated to one type of glass. Finally, treated glass is sold to glass manufacturers. […]»

Από τα πιο πάνω συνάγεται ότι σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων του Τμήματος Περιβάλλοντος του 2016, υφίστανται διάφορα ρεύματα αποβλήτων τα οποία ομαδοποιούνται σε δεκαεπτά (17) βασικές κατηγορίες αποβλήτων. Η GREEN DOT είναι υπεύθυνη για την περισυλλογή συγκεκριμένων ειδών αποβλήτων συσκευασίας εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας και συγκεκριμένα για συνολικά επτά (7) βασικούς τύπους αποβλήτων, ήτοι, συσκευασία από χαρτί/χαρτόνι, πλαστική συσκευασία, μεταλλική συσκευασία, συνθετική/μεικτή συσκευασία, γυάλινη συσκευασία, ξύλινη συσκευασία και απόβλητα συσκευασίας με επικίνδυνο υπόλειμμα. Επίσης, η Green Dot διαχειρίζεται τα Συλλογικά Συστήματα: (α) WEEE Cyprus που αποτελεί το μόνο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού και (β) ΑΦΗΣ Κύπρος Λτδ που αποτελεί το μόνο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Οικιακών Μπαταριών ξηρού τύπου μέχρι 2 κιλά.

Η Επιτροπή καθοδηγούμενη από την ενωσιακή νομολογία, παρατηρεί ότι η σχετική αγορά δύναται να διαχωριστεί σε επικίνδυνα απόβλητα και μη επικίνδυνα απόβλητα. Τα υλικά συσκευασίας που ανήκουν στην κατηγορία των μη επικίνδυνων αποβλήτων χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες και συγκεκριμένα (α) τις οικιακές απόβλητες συσκευασίες και (β) τις εμπορικές/βιομηχανικές απόβλητες συσκευασίες. Η κατηγορία των οικιακών συσκευασιών χωρίζεται περαιτέρω, σε τρία διαφορετικά ρεύματα συλλογής των υλικών, ήτοι, PMD ή ελαφριές συσκευασίες, χαρτί και γυαλί, ενώ τα υλικά συσκευασίας που ανακτώνται από τις εμπορικές/βιομηχανικές απόβλητες συσκευασίες χωρίζονται σε τέσσερις βασικές κατηγορίες, ήτοι, χαρτί, πλαστικό, ξύλο

και άλλα (γυαλί, αλουμίνιο, κτλ). Η παρούσα υπόθεση σχετίζεται με την ανακύκλωση αλουμινένιων και τις σιδηρούχων συσκευασιών (κονσέρβες φαγητού κ.λπ.), συνακόλουθα, δεν σχετίζεται με την ανακύκλωση επικίνδυνων αποβλήτων.

Σε ότι αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας, οι εταιρείες έχουν επιλογή να συμμετάσχουν σε συλλογικά συστήματα διαχείρισης ή να δημιουργήσουν οι ίδιες δικά τους ατομικά συστήματα διαχείρισης, προς συμμόρφωσης τους με τις σχετικές διατάξεις του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου. Σύμφωνα με το έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής *"Concerning Issues of Competition in Waste Management Systems"*, αυτές οι επιλογές είναι πλήρως εναλλάξιμες. Παρόλα αυτά, στη βάση των όσων έχουν καταγραφεί πιο πάνω, ήτοι τις απόψεις των εταιρειών και το κόστος δημιουργίας των δύο συστημάτων καθώς και τη δομή της αγοράς (ήτοι τα ατομικά συστήματα που ήδη λειτουργούν εντός της Δημοκρατίας), η Επιτροπή καταλήγει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι τα συλλογικά και τα ατομικά συστήματα διαχείρισης μη επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων συσκευασίας δεν μπορούν να θεωρηθούν εναλλάξιμα, και ως εκ τούτου δεν ανήκουν στην ίδια αγορά.

Από την άλλη, η Επιτροπή παρατηρεί ότι μέσα από την προκαταρκτική έρευνα που διενεργήθηκε προκύπτει ότι υφίστανται ατομικά συστήματα διαχείρισης μη επικίνδυνων εμπορικών/βιομηχανικών αποβλήτων συσκευασιών. Οπόταν η δημιουργία τέτοιου είδους ατομικού συστήματος δύναται να μπορεί να θεωρεί υποκατάστατο με τα συλλογικά συστήματα, ως αναφέρεται και στο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν θεωρεί απαραίτητο να διεξαχθεί περαιτέρω έρευνα της υποκατάστασης των δύο συστημάτων σε ότι αφορά τα εμπορικά/βιομηχανικά απόβλητα συσκευασιών, υπό το φως ότι η παρούσα υπόθεση σχετίζεται με τα οικιακά απόβλητα συσκευασιών και συνεπώς δεν κρίθηκε απαραίτητο.

Η Επιτροπή σημειώνει περαιτέρω, ότι σύμφωνα με το έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Competition) *"Concerning Issues of Competition in Waste Management Systems"*, οι βασικές δραστηριότητες της αγορά των συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας (packaging waste management systems), μπορούν να διαχωριστούν σε <u>τρία διαφορετικά επίπεδα</u>, το κάθε ένα από τα οποία δύναται να αποτελέσει ξεχωριστή αγορά. Ιδιαίτερα, η αγορά των συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας δύναται να οριστεί σε τρεις επιμέρους αγορές: (α) η αγορά για την οργάνωση των συστημάτων για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την οδηγία για τις συσκευασίες (Packaging Directive), (β) η αγορά για τη συλλογή και τη διαλογή των απορριμμάτων συσκευασίας, και, (γ) η αγορά των υπηρεσιών αξιοποίησης και δευτερογενών υλικών. Περαιτέρω, η

κάθε μία από τις προαναφερόμενες αγορές, δύναται να διαχωριστεί σε υποαγορές, ξεχωριστά, για οικιακά απορρίμματα συσκευασίας και απορρίμματα εμπορικής/επικίνδυνης συσκευασίας. Όσον αφορά τις αγορές (i) και (ii), δύναται επίσης, ανάλογα με τις συγκεκριμένες συνθήκες που επικρατούν στο κάθε κράτος μέλος να διαχωριστούν σε υποαγορές για συγκεκριμένους τομείς αποβλήτων συσκευασιών ή για συγκεκριμένα υλικά.

Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή στο προκαταρκτικό συμπέρασμα όρισε ότι για σκοπούς εξέτασης της παρούσας υπόθεσης, ως σχετική αγορά, την αγορά των συλλογικών συστημάτων διαχείρισης μη επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων συσκευασίας.

Η ZOTIADES στις θέσεις της ημερομηνίας 4/12/2019, δήλωσε ότι ο καθορισμός της σχετικής αγοράς από την Επιτροπή, συνάδει απόλυτα με την Ευρωπαϊκή νομολογία και νομοθεσία σχετικά με τον καθορισμό των σχετικών αγορών. Υπογραμμίζεται πως στον ορισμό της σχετικής αγοράς η Επιτροπή βασίστηκε στο κριτήριο της «εναλλαξιμότητας» (interchangeability) και στο κατά πόσο μπορούν τα προϊόντα και/ή οι υπηρεσίες να είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο αναφορικά με τα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά αλλά και με βάση τις τιμές και τη χρήση για την οποία προορίζονται.

<u>Κατάληξη:</u>

Η Επιτροπή στη βάση όλων των ενώπιον της στοιχείων και δεδομένων ομόφωνα αποφασίζει ότι για σκοπούς εξέτασης της παρούσας υπόθεσης, ως σχετική αγορά, ορίζεται η αγορά των συλλογικών συστημάτων διαχείρισης μη επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων συσκευασίας.

Σχετική γεωγραφική αγορά

Η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τον προσδιορισμό της σχετικής αγοράς για σκοπούς του ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού (97/C 372/03),

«η γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά».

Στην παρούσα περίπτωση, η GREEN DOT ως το μοναδικό Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης μη επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων συσκευασίας, δραστηριοποιείται σε όλες τις επαρχίες της Κυπριακής Δημοκρατίας και προσφέρει τις υπηρεσίες της προς όλα τα μέλη της υπό όμοιους όρους.

Η GREEN DOT, όπως διαφαίνεται από τα ετήσια στοιχεία τα οποία αναρτά στην ιστοσελίδα της[16] ως «Αποτελέσματα Ανακύκλωσης» ανά επαρχία, δραστηριοποιείται πλέον σε όλες τις επαρχίες της Κυπριακής Δημοκρατίας και οι συλλεχθείσες ποσότητες αφορούν σε κάθε περίπτωση τα ίδια ρεύματα συλλογής υλικών, ήτοι PMD, χαρτί και γυαλί. Σημειώνεται ότι το 2007 δραστηριοποιείτο μόνο στις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού, ενώ από το 2009 ξεκίνησε να δραστηριοποιείται και στις επαρχίες Πάφου και Αμμοχώστου, και τέλος από το 2010 δραστηριοποιείται και στην επαρχία Λάρνακας[17].

Περαιτέρω σημειώνεται ότι, σύμφωνα με όσα καταγράφονται στην αίτηση που έκανε η GREEN DOT για ανανέωση της άδειας της κατά τον Απρίλιο του 2012, ενώ στον προγραμματισμό που έγινε το 2006 προβλεπόταν η κάλυψη του 70% περίπου του πληθυσμού μέχρι το 2011, στην πραγματικότητα κατά την εν λόγω περίοδο καλύφθηκε το 85% του πληθυσμού σε 28 Δήμους και 50 περίπου κοινότητες.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι σύμφωνα με το «PRO EUROPE 2016», οι συγκρίσεις μεταξύ χωρών όσον αφορά τα συλλογικά συστήματα συμμόρφωσης και τα τέλη τους, είναι ένα πολύ περίπλοκο θέμα, και υπάρχει ο κίνδυνος να καταλήξει κανείς να συγκρίνει ανόμοια πράγματα αν δεν λάβει υπόψη του αρκετούς παράγοντες. Ιδιαίτερα, στο δημοσιευμένο έγγραφο με τίτλο *«Participation Costs Overview 2016»*[18] καταγράφονται τα ακόλουθα:

«International comparisons and benchmarking of European packaging recovery systems is a complex issue – very often such efforts result in "comparing apples with oranges" or worse. There are several factors affecting fee levels which should be taken into account when comparing the relative costs of compliance across various European schemes. Major factors influencing relative compliance costs include the following:

[16] http://greendot.com.cy/el/koino/apotelesmata-anakyklosis
[17] Από τα στοιχεία που είναι δημοσιευμένα στην ιστοσελίδα της Green Dot (αποτελέσματα ανακύκλωσης), παρουσιάζονται αποτελέσματα σε σχέση με τις συλλεχθείσες ποσότητες για την επαρχία Λάρνακα από το 2009.
[18] http://www.pro-e.org/files/Participation-Costs_2016.pdf

Existing national collection and recovery infrastructure in the waste management sector – both for packaging waste as well as other waste streams – e.g. residual and organic waste.

The source of packaging used to meet national recycling quotas (household only or all packaging, including industrial and transport packaging). Household packaging waste is more expensive to collect and recover than packaging waste arising at industry's back door.

The proportionate share of costs which industry bears. Some schemes meet 100% cost of collection and recovery cost, while others only pay a share thereof.

National recycling targets and the effect of derogations for some member states.

Collection system used - bring systems are generally less expensive than kerbside collection from households.

Geographic location and population density - Remote and sparsely populated regions will generally be more difficult and expensive to collect from.

Enforcement regimes influence costs: The more companies participate in the scheme, the greater the spread of the cost base, and the lower the cost for the individual company.

Labour costs and general overheads differ depending on the prevailing local economic conditions.

National waste legislation and enforcement: some countries have a comprehensive landfill ban in effect, while others still are striving to manage largely unstructured waste disposal.»

Συνακόλουθα, εξάγεται το συμπέρασμα ότι το κάθε σύστημα θα πρέπει να εξετάζεται εθνικά.

Η Επιτροπή περαιτέρω σημειώνει ότι σε σχέση με τη γεωγραφική διάσταση της αγοράς των Συστημάτων Διαχείρισης Αποβλήτων, αντλεί καθοδήγηση και από τα όσα καταγράφονται στο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Competition) το οποίο δημοσιεύθηκε στις 22/9/2005, με τίτλο ***"Concerning Issues of Competition in Waste Management Systems"***. Ως αναφέρεται στο σχετικό έγγραφο:

*«As regards **household packaging waste**, it would appear that the supply and demand conditions including the legal framework at the first and second level continue to vary in the various Member States. Thus, the relevant geographic market for the*

organisation of the systems/solutions as well as for the collection and sorting of household packaging waste would be regional or national as a result of existing infrastructures and transport costs.

The corresponding geographic markets for ***commercial packaging waste****, in particular for collection and treatment services, are, at this stage, also more likely to be regional or national but may also be wider.*

The geographic market for ***recovery services and secondary material*** *may be national but may also be EU-wide since this market is becoming increasingly internationalised. Some smaller Member States do not have recycling facilities and have to export their waste to other Member States. The geographic scope may also depend on the material in question (e.g., there appears to be more crossborder traffic of paper than glass). Transport costs play an important role in this respect.*

As a general matter, the geographic market definition may also be influenced by national legislation which may impede or render difficult the export of waste. The Packaging Directive does not contain an obligation to recover waste in the Member State where it was collected and does not impede cross-border transports.»[19]

Περαιτέρω σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην απόφαση της SITA SVERIGE AB / SYDKRAFT ECOPLUS[20] στην ανάλυση της σχετικής αγοράς ανάφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

«Ordinary waste

<u>Collection:</u> … In line with previous Commission decisions, the parties submit that the relevant geographic market for collection of ordinary waste is national, in view of the mainly countrywide public tender procedures.

<u>Disposal:</u> … The parties submit that the geographic market is regional, consisting of catchment areas with a radius of 200 km from each disposal facility. …. The exact geographic market definition can be left open.»

Η Επιτροπή στο προκαταρκτικό της συμπέρασμα, είχε καταλήξει ότι η γεωγραφική αγορά της σχετικής αγοράς των συλλογικών συστημάτων διαχείρισης μη επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων συσκευασίας, ήταν η επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

---

[19] Βλ. παρ. 44-47, (DG Competition Paper Concerning Issues of Competition in Waste Management Systems).
[20] COMP/M.2897 - SITA SVERIGE AB / SYDKRAFT ECOPLUS, par. 10-14.

Η ZOTIADES στις θέσεις της ημερομηνίας 4/12/2019, δήλωσε ότι ο καθορισμός της σχετικής αγοράς από την Επιτροπή, συνάδει απόλυτα με την Ευρωπαϊκή νομολογία και νομοθεσία σχετικά με τον καθορισμό των σχετικών αγορών. Υπογραμμίζεται πως στον ορισμό της σχετικής αγοράς η Επιτροπή βασίστηκε στο κριτήριο της «εναλλαξιμότητας» (interchangeability) και στο κατά πόσο μπορούν τα προϊόντα και/ή οι υπηρεσίες να είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο αναφορικά με τα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά αλλά και με βάση τις τιμές και τη χρήση για την οποία προορίζονται.

Κατάληξη:

Η Επιτροπή στη βάση όλων των ενώπιον της στοιχείων και δεδομένων ομόφωνα αποφασίζει ότι ως γεωγραφική αγορά της σχετικής αγοράς των συλλογικών συστημάτων διαχείρισης μη επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων συσκευασίας, ορίζεται η επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

5.4. Κατοχή Δεσπόζουσας Θέσης

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται στο άρθρο 2 του Νόμου, ο οποίος πηγάζει από την ενωσιακή νομολογία, δεσπόζουσα θέση «*περιλαμβάνει τη θέση οικονομικής δύναμης που απολαμβάνει η επιχείρηση, που την καθιστά ικανή να παρακωλύει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και της επιτρέπει να ενεργεί σε αισθητό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές και τους πελάτες της και σε τελική ανάλυση ανεξάρτητα από τους καταναλωτές».*

Βασικό στοιχείο λοιπόν της έννοιας της δεσπόζουσας θέσης είναι η ύπαρξη οικονομικής ισχύος, η οποία παρέχει στη δεσπόζουσα επιχείρηση ευχέρεια ανεξάρτητης συμπεριφοράς, την αποδεσμεύει δηλαδή από τους περιορισμούς που υπάρχουν σε μια ανταγωνιστική αγορά.

Η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης μπορεί να απορρέει από το συνδυασμό διαφόρων παραγόντων οι οποίοι από μόνοι τους δεν αποτελούν απαραίτητα επαρκή ένδειξη για την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης, αλλά όταν συνδυάζονται μεταξύ τους, οδηγούν στην δημιουργία της. Ένα από αυτά είναι και το μερίδιο αγοράς.

Για τη στοιχειοθέτηση της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης, όπως η έννοια παρατίθεται πιο πάνω, θα πρέπει να εξεταστεί το μέγεθος της επιχείρησης και συγκεκριμένα το μερίδιο αγοράς που κατέχει η επιχείρηση στη σχετική αγορά.

Στην υπόθεση Hoffman- La Roche,[21] το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σημείωσε ότι, παρόλο που η σημασία των μεριδίων αγοράς μπορεί να διαφέρει από μία αγορά σε άλλη, θα μπορούσε βάσιμα να θεωρηθεί ότι τα πολύ υψηλά μερίδια αγοράς, για αρκετό χρονικό διάστηκα, αποτελούν από μόνα τους, εκτός σε εξαιρετικές περιπτώσεις, απόδειξη της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης. Αυτό γιατί μία επιχείρηση που διαθέτει πολύ υψηλό μερίδιο αγοράς για αρκετό χρονικό διάστημα βρίσκεται, λόγω του μεριδίου αυτού, σε κατάσταση ισχύος που την καθιστά υποχρεωτικό συνέταιρο και της εξασφαλίζει την ελευθερία συμπεριφοράς (freedom of action) έναντι των ανταγωνιστών που χαρακτηρίζει την επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση.[22] Αντίθετα, όταν επιχείρηση δεν κατέχει μονοπωλιακή θέση στην αγορά αλλά κατέχει ένα ποσοστό της τάξεως του 40-50% (μερίδιο αγοράς), θεωρείται ότι αποτελεί μία αξιόπιστη αλλά όχι επαρκή ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης και, επομένως, απαιτείται να ληφθούν υπόψη και άλλοι παράγοντες, προκειμένου να θεμελιωθεί η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης.[23]

Έχοντας υπόψη τις πρόνοιες του άρθρου 6(1) του Νόμου, θα πρέπει να διερευνηθεί σε πρώτο στάδιο, κατά πόσον η GREEN DOT κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά ως έχει καθοριστεί ανωτέρω, ώστε να αξιολογηθεί η ύπαρξη οποιασδήποτε κατάχρησης από μέρους αυτής.

Η αγορά όπως αυτή έχει οριστεί πιο πάνω αφορά τα συλλογικά συστήματα διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας, καθότι τα ατομικά συστήματα δεν μπορούν να θεωρηθούν εναλλάξιμα ή υποκατάστατα στη βάση των όσων έχουν αναλυθεί ανωτέρω.

Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με το άρθρο 6(1) του Κ.Δ.Π. 747/2003:

> *«6. –(1) Ο διαχειριστής συσκευασιών εφόσον-*
>
> *(α) Δεν προβαίνει σε ατομικό σύστημα διαχείρισης σύμφωνα με τους Κανονισμούς 4 και 5, ή*
>
> *(β) Σε περίπτωση που το ατομικό σύστημα το οποίο οργανώνει, αποτύχει την επίτευξη των στόχων του,*
>
> *Υποχρεώνεται να συμμετέχει σε συλλογικό σύστημα διαχείρισης».*

---

[21] Υπόθεση 85/76, *Hoffmann- La Roche & Co. AG v. Commission*, [1979] ECR 461
[22] Ibid.
[23] C-62/86, *Akzo Chemie κατά Επιτροπής*, παρ.60-61.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 6(4) του ίδιου κανονισμού, ο διαχειριστής συσκευασίας που μετέχει σε εγκεκριμένο συλλογικό σύστημα διαχείρισης, απαλλάσσεται από οποιαδήποτε άλλη ευθύνη διαχείρισης συσκευασιών και η σχετική ευθύνη μεταφέρεται στο φορέα διαχείρισης στον οποίο συμμετέχει.

Στην Κύπρο, υφίσταται μόνο ένα Συλλογικό Σύστημα Ανακύκλωσης Συσκευασιών αυτό της GREEN DOT, η οποία είναι η μόνη εταιρεία στην κυπριακή αγορά η οποία προσφέρει αυτή την υπηρεσία, προς συμμόρφωση των εταιρειών με τη σχετική νομοθεσία για διαχείριση αποβλήτων. Το Σύστημα Ανακύκλωσης Συσκευασιών της GREEN DOT αφορά τόσο εμπορικών/βιομηχανικών όσο και οικιακών απόβλητων συσκευασιών που εμπίπτουν στην κατηγορία των μη επικίνδυνων αποβλήτων.

Η Επιτροπή είχε καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα, ότι η GREEN DOT κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά των συλλογικών συστημάτων διαχείρισης μη επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων συσκευασίας εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατέχοντας το μονοπώλιο εφόσον αποτελεί και τη μόνη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην εν λόγω αγορά.

Η ZOTIADES στις θέσεις της ημερομηνίας 4/12/2019, δήλωσε πως συμφωνεί με τα προκαταρκτικά ευρήματα της Επιτροπής ότι η GREEN DOT κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά των συλλογικών συστημάτων διαχείρισης μη επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων συσκευασίας εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατέχοντας το μονοπώλιο, εφόσον αποτελεί και τη μόνη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην εν λόγω αγορά.

Κατάληξη

Η Επιτροπή στη βάση όλων των ενώπιον της στοιχείων και δεδομένων ομόφωνα αποφασίζει ότι η GREEN DOT κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά των συλλογικών συστημάτων διαχείρισης μη επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων συσκευασίας εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθότι αποτελεί τη μόνη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην εν λόγω αγορά.

5.5. Κατάχρηση Δεσπόζουσας θέσης

Σύμφωνα με το άρθρο 6(1) του Νόμου: «*Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα –*

(α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής.

(β) τον περιορισμό της παραγωγής ή της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης, προς ζημιά των καταναλωτών.

(γ) την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση.

(δ) την εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλόμενων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, εκ της φύσεώς τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών».

Σύμφωνα με την κοινοτική νομολογία σε θέματα ανταγωνισμού, η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης μιας επιχείρησης δεν απαγορεύεται, αλλά αποτελεί την αφετηρία για την περαιτέρω έρευνα του κατά πόσο η επιχείρηση καταχράται τη δεσπόζουσα αυτή θέση της.

Η κατάχρηση συνδέεται με τη συμπεριφορά της δεσπόζουσας επιχείρησης που επιδρά στη δομή της αγοράς, αποδυναμώνοντας τον ήδη ασθενή ανταγωνισμό, με τη χρήση μεθόδων που δεν αρμόζουν σε καθεστώς υγιούς ανταγωνισμού.[24] Σημειώνεται επίσης, το λεκτικό του ΔΕΕ, σύμφωνα με το οποίο οι επιχειρήσεις με δεσπόζουσα θέση στην αγορά ενός προϊόντος έχουν «special responsibility» (ιδιαίτερη ευθύνη) να μην παρακωλύουν ή περιορίζουν περαιτέρω τον ανταγωνισμό.[25]

Το άρθρο 6(1) του Νόμου μνημονεύει μια σειρά καταχρηστικών πρακτικών και όπως αναφέρεται στην υπόθεση Continental Can, η λίστα των καταχρηστικών πρακτικών είναι απλώς ενδεικτική όχι όμως εξαντλητική.

Επίσης, τονίζεται ότι η κατάχρηση είναι έννοια αντικειμενική[26] *και η συμπεριφορά μιας επιχειρήσεως σε δεσπόζουσα θέση μπορεί να θεωρηθεί καταχρηστική ανεξαρτήτως πταίσματος*[27].

Σύμφωνα με το Νόμο καθώς και με την πάγια νομολογία του ΔΕΕ, η κατοχή δεσπόζουσας θέσης δεν είναι καθαυτή παράνομη. Κάτι τέτοιο θα ήταν παράδοξο αφού

---

[24] Βλ. Υποσημείωση 26, *Hoffmann – La Roche*.

[25] Βλ. C-322/81 NV Nederlandsche Banden Industrie Michelin v Commission of the European Communities, para. 57.

[26] Βλ. Υποσημείωση 26 *Hoffmann – La Roche* παρ. 91.

[27] Βλ. υπόθεση T-65/89 BPB Industries & British Gypsum v Commission[1993] ECR II-389, παρ.70 "*The Court further observes that the concept of abuse is an objective one (see paragraph 91 of the judgment of the Court of Justice in Case 85/76 Hoffman-La Roche, cited above) and that, accordingly, the conduct of an undertaking in a dominant position may be regarded as abusive within the meaning of Article 86 of the EEC Treaty even in the absence of any fault."* .

θα τιμωρούσε ουσιαστικά κάθε επιτυχημένη επιχείρηση. Μόνο η κατάχρηση της δεσπόζουσας αυτής θέσης στη σχετική αγορά μπορεί να οδηγήσει σε παράβαση του Νόμου.

5.5.1. Άρθρο 6 (1) (α) – Άμεσος ή έμμεσος καθορισμός αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής (υπερβολική τιμολόγηση)

Προκαταρκτικά Συμπεράσματα της Επιτροπής

Η Επιτροπή σημειώνει ότι μέσα από τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής το «ΔΕΕ») έχει κριθεί ότι οι υπερβολικές τιμές υφίστανται όταν η τιμή δεν έχει λογική σύνδεση με την οικονομική αξία του προϊόντος που παρέχεται. Η συνήθης τακτική για να εξαχθεί τέτοιο συμπέρασμα συμπεριλαμβάνει την ανάλυση της τιμής και του κόστους του προϊόντος.[28]

Σύμφωνα με το ΔΕΕ «*όταν ο καθορισμός μιας τιμής που είναι υπερβολική δεν έχει καμία λογική σχέση ανάμεσα σε αυτή και την οικονομική αξία του προσφερόμενου προϊόντος […] τότε θεωρείται κατάχρηση*.»[29] Το Δικαστήριο έκρινε ότι αν η τιμή ενός προϊόντος είναι υπερβολική, θα μπορούσε, μεταξύ άλλων, να καθοριστεί κατά τρόπο αντικειμενικό, αν ήταν δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος της τιμής με βάση την σύγκριση ανάμεσα στην τιμή πώλησης του εν λόγω προϊόντος και το κόστος παραγωγής του, η οποία (σύγκριση) θα μπορούσε να αποκαλύψει το εύρος του περιθωρίου κέρδους και ακολούθως να διαπιστωθεί κατά πόσο αυτή καθ' αυτή είναι μη δίκαιη, αλλιώς, συγκρινόμενη με τις τιμές των ανταγωνιστικών προϊόντων δύναται να κριθεί μη δίκαιη[30]. Φυσικά το ΔΕΕ αναγνώρισε ότι μπορεί να υπάρξουν ορισμένες δυσκολίες καθορισμού του κόστους παραγωγής ιδιαίτερα έχοντας υπόψη ότι μια επιχείρηση μπορεί να λειτουργεί αποτελεσματικότατα και να έχει υψηλά ή σε αντίθετη περίπτωση μικρά κέρδη. Είναι γι΄ αυτό που όπως δήλωσε το ΔΕΕ στην υπό αναφορά υπόθεση πρέπει να δίδεται προσοχή στον καθορισμό του κόστους παραγωγής ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης, το αντικείμενο της δραστηριοποίησης της, αν παράγει ένα ή περισσότερα προϊόντα, τον αριθμό των θυγατρικών της και τη σχέση που υπάρχει μεταξύ τους.

---

[28] Βλ. Απόφαση Δικαστηρίου στην υπόθεση C 27/76 United Brands Co and United Brands Continental Bv κατά της Επιτροπής, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1978

[29] Case 27/76 *United Brands vs Commission* [1978] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστήριο 207, [1978] 1 CMLR 429.

[30] Βλ. υποσημείωση 34, παρ. 250-252

Στην υπόθεση General Motors, το Δικαστήριο αποδέχτηκε τη μεθοδολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διαπίστωση της ύπαρξης υπερβολικά υψηλής τιμολόγησης παρόλο που ακύρωσε την απόφασή της, γιατί η General Motors οικειοθελώς τερμάτισε την πιθανολογούμενη παράβαση μειώνοντας τις τιμές της και αποζημιώνοντας για το επιπρόσθετο ποσό που χρέωνε, μόλις αντιλήφθηκε ότι οι τιμές ήταν υπερβολικά υψηλές. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήταν η σύγκριση της τιμής της General Motors για την έκδοση πιστοποιητικών με άλλες εταιρείες που παρείχαν την ίδια υπηρεσία.[31] Το Δικαστήριο ξεκαθάρισε ότι η ύπαρξη υπερβολικής τιμολόγησης συνιστά κατάχρηση, όταν οι τιμές είναι υπερβολικές σε σχέση με την οικονομική αξία της υπηρεσίας που παρέχεται και αν το αποτέλεσμα θα ήταν ο περιορισμός του παράλληλου εμπορίου (οπόταν και θα περιορίζεται η πιθανότητα ανταγωνισμού από χαμηλότερες τιμές, οι οποίες χρεώνονται από άλλες εταιρείες) ή της καταχρηστικής εκμετάλλευσης των πελατών.[32]

Στην υπόθεση United Brands, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρησιμοποίησε ως βάση τις τιμές της Ιρλανδίας συγκρίνοντας τις με τις τιμές της UBC και την οικονομική αξία του προϊόντος για να καταλήξει ότι οι τιμές της UBC ήταν υπερβολικές σε σχέση με την οικονομική αξία του προϊόντος (30%-40% διαφορά με τις μη επώνυμες μπανάνες).[33] Το ΔΕΕ στην εν λόγω υπόθεση έκρινε ότι τέτοια σύγκριση μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνο όταν οι αγορές στα εν λόγω κράτη μέλη είναι αντικειμενικά συγκρίσιμες. Πέραν όμως αυτού, το ΔΕΚ επισήμανε ότι θα πρέπει να προηγηθεί λεπτομερής κοστολογική ανάλυση του προϊόντος, κάτι το οποίο δεν είχε γίνει από μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε προβεί μόνο σε σύγκριση των τιμών της UBC με τους ανταγωνιστές της. Ειδικότερα, το ΔΕΚ στις παραγράφους 250-252 καταγράφει τα ακόλουθα:

"In this case charging a price which is excessive because it has no reasonable relation to the economic value of the product supplied would be an abuse.

This excess could, inter alia, be determined objectively if it were possible for it to be calculated by making a comparison between the selling price of the product in question and its costs of production which would disclose the amount of the profit margin.

---

[31] Υπόθεση 26/75, *General Motors Continental vs Commission* [1975] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστήριο 1367 παρ 12

[32] Βλέπε βιβλίων των Faull &Nikpay "The EC Law of Competition", second edition, 2007 Oxford, par. 4.366

[33] Βλ. Υπόθεση 389/87 Ministere Publicv Tournier [1989] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστήριο 2521, παρ. 38 και Lucazeau v Societesdes Auteurs, Compositeurset Editeursde Musique (SACEM) [1989] Συλλογήτης Νομολογίας του Δικαστήριο 2811 παρ. 21

This question therefore to be determined is whether the difference between the costs actually incurred and the price actually charged is excessive, and if the answer to this question is in the affirmative, whether a price has been imposed which is either unfair in itself or when compared to competitive products."

Προκύπτει λοιπόν ότι το ΔΕΕ στην εν λόγω υπόθεση διασαφήνισε ότι, για τη διαπίστωση της ύπαρξης υπερβολικής τιμολόγησης, θα πρέπει καταρχάς να γίνεται μια λεπτομερής ανάλυση του κόστους, από την οποία θα προκύπτει κατά πόσον η διαφορά μεταξύ του κόστους και της τιμής είναι υπερβολική, και ακολούθως να εξετάζεται κατά πόσον η τιμή η οποία έχει επιβληθεί είναι καθ' αυτή αθέμιτη, ή είναι αθέμιτη συγκρινόμενη με τις τιμές άλλων ανταγωνιστικών προϊόντων. Στη συγκριμένη υπόθεση, το ΔΕΕ ακύρωσε την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με το σκεπτικό ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είχε προσκομίσει επαρκείς αποδείξεις επί των πραγματικών περιστατικών, καθώς ούτε επί των εκτιμήσεων που την οδήγησαν στη διαπίστωση ότι UBC είχε παραβεί το άρθρο 86 της Συνθήκης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην απόφαση της COMP/A.36.570/D3 Sundbusserne v Port of Helsignborg, είχε διαπιστώσει αφενός ότι δεν υπήρχαν επαρκείς αποδείξεις ότι οι τιμές δεν ήταν καθ' αυτές αθέμιτες (παρ. 220-222 απόφασης) και αφετέρου ότι δεν υπήρχαν επαρκείς αποδείξεις ότι ήταν αθέμιτες οι τιμές συγκρινόμενες με τις τιμές που χρέωναν άλλα λιμάνια.

Στην εν λόγω υπόθεση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είχε αποδεχθεί την προσέγγιση "cost-plus approach" που πρόβαλε η καταγγέλλουσα, καθότι στη προκειμένη περίπτωση υπήρχε αβεβαιότητα ως προς το πραγματικό κόστος (κόστος παραγωγής), και αντί αυτού χρησιμοποιήθηκε κόστος κατά προσέγγιση (approximate cost allocation) στη βάση υποθέσεων. Επιπρόσθετα, η ΗΗΑΒ στην υπόθεση Sundbusserne v Port of Helsignborg δεν είχε υποβάλει ρεαλιστικό κοστολογικό μοντέλο (realistic cost model), οπόταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέτρεξε στους ελεγμένους οικονομικούς λογαριασμούς. Στην εν λόγω υπόθεση, παρά τις οικονομικές αναλύσεις που είχαν πραγματοποιηθεί, διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχαν επαρκή στοιχεία που να υποδεικνύουν ότι η τιμή καθ' αυτή ήταν υπερβολική.[34]

Στην προαναφερόμενη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Scandlines Sverige AB v Port of Helsignborg, διαπιστώθηκε ότι κατά τον υπολογισμό της οικονομικής αξίας του προϊόντος, αφενός πρέπει να γίνεται ανάλυση του πραγματικού κόστους

[34] Παράγραφος 203 της απόφασης COMP/A.36.570/D3 Sundbusserne v Port of Helsignborg

παραγωγής και αφετέρου να συνυπολογίζονται και άλλα έξοδα, ήτοι non cost related factors.

Σχετικά με τα πιο πάνω, η Επιτροπή αναφέρει ότι το 1995 είχε υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταγγελία από την εταιρεία ITT Promedia εναντίον της BELGACOM για κατάχρηση της δεσπόζουσας της θέσης ως αποτέλεσμα των υπερβολικών τιμών που χρέωνε τις εταιρείες για τις υπηρεσίες καταλόγου και της ύπαρξης διακριτικής μεταχείρισης, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την ανάληψη δεσμεύσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην εν λόγω υπόθεση υιοθέτησε μια κοστοστρεφή προσέγγιση στην έρευνά της για τις τιμές της BELGACOM όσον αφορά την πρόσβαση στα στοιχεία συνδρομητών που απαιτήθηκαν για τη δημοσίευση τηλεφωνικών καταλόγων.[35] Η BELGACOM κατά τον καθορισμό των τιμών της λάμβανε υπόψη τον κύκλο εργασιών των εκδοτών. Στην περίπτωση της ITT Promedia, η πρακτική αυτή κρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι δεν βασιζόταν σε αντικειμενικά κριτήρια.

Επίσης, όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω, το Δικαστήριο στην υπόθεση Ahmed Saeed Flugreisen[36] διευκρίνισε επίσης ότι, για να καθοριστεί εάν μια τιμή είναι υπερβολική, πρέπει να ληφθεί υπόψη η ενωσιακή νομοθεσία που καθορίζει τις αρχές οι οποίες διέπουν την τιμολόγηση σε συγκεκριμένο τομέα. Η συγκεκριμένη υπόθεση, αφορούσε τα ναύλα των εταιρειών αεροπορικών μεταφορών. Το Δικαστήριο στην εν λόγω υπόθεση έκρινε ότι η εκτίμηση του υπερβολικού χαρακτήρα του ναύλου μπορεί να συναχθεί από στοιχεία της Οδηγίας 87/601/ΕΟΚ, η οποία καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να ακολουθούν οι αρμόδιες εθνικές αρχές κατά την έγκριση των ναύλων.

Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης τα όσα καταγράφονται στο εγχειρίδιο του Βασίλη Γ. Χατζόπουλος «Ο Κανόνας των Βασικών Διευκολύνσεων (Essential facilities) στο Ευρωπαϊκό και Εθνικό Δίκαιο»:

> *«ii) ….., το αντίτιμο της πρόσβασης μπορεί να περιλαμβάνει και μέρος της απόσβεσης της αρχικής επένδυσης για την κατασκευή της διευκόλυνσης. Αυτή η λύση επιτρέπει στον κάτοχο της διευκόλυνσης να αποκομίζει κάποιο όφελος από την ιδιοκτησία επί της διευκόλυνσης. Αυτή την κατεύθυνση φαίνεται να ακολουθεί*

[35] See *ITT Promedia/Belgacom*, XXVIIth Report on Competition Policy (1997), point 67. This investigation was triggered by a complaint from ITT Promedia arguing that the prices charged by Belgacom for subscriber data (based upon a proportion of ITT Promedia's revenue) were excessive and discriminatory within the meaning of Art.82.

[36] Απόφαση του Δικαστηρίου της 11/4/1989, σκέψη 43

η Επιτροπή στις αποφάσεις της, όταν απαιτεί από τους κατόχους της βασικής διευκόλυνσης να συμπεριφέρονται σα να ήταν ανεξάρτητοι ιδιοκτήτες ή ακόμη σας δημόσιες αρχές και να χρεώνουν αντίτιμο «δίκαιο». Την ίδια λύση έχει υιοθετήσει η Επιτροπή στην Ανακοίνωση της σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού στις διασυνοριακές μεταφορές πίστωσης, σύμφωνα με την οποία το τέλος εισόδου για την πρόσβαση στο σύστημα διασυνοριακών μεταφορών «σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υπερβαίνει μια δίκαιη αναλογία του πραγματικού κόστους επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν για την ανάπτυξη του συστήματος.

iii) Το αντίτιμο της πρόσβασης μπορεί να περιλαμβάνει, εκτός από τα παραπάνω και ένα περιθώριο κέρδους για τον κάτοχο της διευκόλυνσης. [...] σύμφωνα με την Οδηγία για τις μισθωμένες γραμμές «το κόστος των μισθωμένων γραμμών περιλαμβάνει ιδίως το άμεσο κόστος το οποίο υπόκεινται οι οργανισμοί τηλεπικοινωνιών για την εγκατάσταση, την εκμετάλλευση και τη συντήρηση των μισθωμένων γραμμών καθώς και την εμπορία και την χρέωση τους»[37][...] Οργανισμός ο οποίος παρέχει διασύνδεση με τις διευκολύνσεις του φέρει το βάρος της αποδείξεως ότι τα τέλη υπολογίζονται βάσει του πραγματικού κόστους, συμπεριλαμβανομένου ενός λογικού ποσοστού απόδοσης της επένδυσης.»[38]

Η Επιτροπή καθοδηγούμενη από την ανωτέρω ενωσιακή νομολογία, μελέτησε την οικονομική ανάλυση των δεδομένων της υπόθεσης, ως αυτά έχουν συλλεχθεί στο πλαίσιο της προκαταρκτικής της έρευνας, συνεκτιμώντας ταυτόχρονα τα όσα είχαν υποστηριχθεί από την εταιρεία Zotiades καθώς και τα όσα αναφέρθηκαν από την εταιρεία Green DOT, σε συνάρτηση με τα όσα καταγράφονται λεπτομερώς στο σημείωμα της Υπηρεσίας ημερομηνίας 11/7/2019.

<u>(Α) Θέσεις της εταιρείας ZOTIADES στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας</u>

Η Επιτροπή σημείωσε ότι η ZOTIADES υπέβαλε καταγγελία εναντίον της GREEN DOT σχετικά με το τέλος για την περισυλλογή ανακυκλώσιμου κυτίου του προϊόντος Mr. Brown. Είναι η θέση της ZOTIADES ότι το τέλος για την εν λόγω περισυλλογή είναι υπερβολικά υψηλό σε σύγκριση με το τέλος που καθορίστηκε για τις συσκευασίες από αλουμίνιο. Όπως ανέφερε η ZOTIADES σε απαντήσεις της GREEN DOT προς την ίδια διαπιστώθηκε ότι η μόνη διαφορά μεταξύ του αλουμινίου και λευκοσιδήρου η οποία

[37] Βλ. Οδηγία 92/44/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 5η Ιουνίου 1992 σχετικά με την εφαρμογή της παροχής ανοικτού δικτύου στις μισθωμένες γραμμές ΕΕ L 165 της 19/6/1992, σελ, 27, άρθρο 10.
[38] Εκδόσεις Αντ. Ν. Σακκούλα, 2002 σελ 110-111.

επηρεάζει τη χρέωση των δύο υλικών είναι η τεράστια διαφορά στην τιμή των δύο υλικών ως ανακυκλώσιμα υλικά.

Η ZOTIADES συγκεκριμένα αναφέρει ότι *«γεννάται το ερώτημα, αφού η Green Dot διαθέτει πλεόνασμα της τάξης περίπου των 2.5 εκατομμυρίων και εφόσον η θέση της είναι ότι η διαφορά που προκύπτει στα τέλη μεταξύ του αλουμινίου και λευκοσιδήρου είναι από τον τρόπο λειτουργίας της ανακύκλωσης, τότε για ποιο λόγο δεν επένδυσε από τα κέρδη της για να αναβαθμίσει τον τρόπο διαχωρισμού των αποβλήτων και να κάνει πιο αποδοτική και οικονομικότερη τη διαλογή σιδήρου;»*

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε η ZOTIADES στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας βάσει των αποτελεσμάτων της Έρευνας PROEUROPE για το 2010, εννέα χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία, Ολλανδία, Ισπανία, Βουλγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Τσεχία, πληρώνουν για το σίδερο κατά μέσον όρο €56,50/τόνο σε σύγκριση με €95,39/τόνο για την Κύπρο. Όπως ανέφερε, κατά συνέπεια στην Κύπρο ο σίδηρος στοιχίζει κατά μέσον όρο 1,7 φορές ακριβότερα απ' ότι στην Ευρώπη. Όσον αφορά το αλουμίνιο, οι πιο πάνω χώρες πληρώνουν κατά μέσον όρο €180,51/τόνο σε σύγκριση με €21,38/τόνο που πληρώνουμε στην Κύπρο. Κατά συνέπεια στην Κύπρο το αλουμίνιο είναι κατά μέσο όρο 8,4 φορές φθηνότερο απ' ότι στην Ευρώπη. Αντίθετα στην Κύπρο πληρώνουμε 4,4 φορές ακριβότερο το σίδηρο από το αλουμίνιο (ήτοι €95,39/τόνο για σίδηρο έναντι €21,38/τόνο για αλουμίνιο). Οι πιο πάνω Ευρωπαϊκές χώρες χρεώνουν κατά μέσο όρο €56,50/τόνο για σίδηρο έναντι €180,51/τόνο για αλουμίνιο. Εξαίρεση αποτελεί η Μάλτα η οποία όπως και η Κύπρος για λόγους αδιευκρίνιστους έχει τον σίδηρο σε διατίμηση πολύ πιο υψηλή (€126/τόνο έναντι του αλουμινίου €58,50 / τόνο). Ακόμη και σε αυτή την περίπτωση όμως ο σίδηρος είναι 2 φορές περίπου ακριβότερος σε σύγκριση με την Κύπρο που είναι 4,4 φορές ακριβότερος. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας PROEUROPE για το 2010, η Κύπρος σε σύγκριση με τις πιο πάνω Ευρωπαϊκές χώρες πληρώνει πολύ ακριβότερα το σίδηρο σε σχέση με το αλουμίνιο, που υπολογίζεται κατά μέσον όρο 1,83 φορές περισσότερο.

Σε σχέση με τα όσα αναφέρει η ZOTIADES σε αυτό το σημείο, η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο της προκαταρκτικής της έρευνας, ζητήθηκε από την GREEN DOT να εξηγήσει γιατί τα τέλη των περισσότερων ανακυκλώσιμων υλικών των πλείστων χωρών που χρησιμοποιούν μόνο το βάρος της συσκευασίας ως βάση για την εφαρμογή των τελών, είναι χαμηλότερα (ή πολύ κοντά) με εξαίρεση το λευκοσίδηρο, το οποίο στοιχίζει τα διπλάσια περίπου στην Κύπρο από ότι στις περισσότερες άλλες χώρες. Η GREEN DOT στην απάντηση της ανάφερε ότι δεν γνωρίζει λεπτομέρειες για

τις λειτουργικές διαδικασίες των υπολοίπων συλλογικών συστημάτων για να είναι σε θέση να σχολιάσει τον καταρτισμό των τελών τους. Είναι γεγονός όμως ότι η Κύπρος ως νησί, μακριά από τον κορμό της Ε.Ε., έχει λόγω δυσοικονομιών κλίμακας και της δια θαλάσσης μεταφοράς των ανακυκλώσιμών υλικών, ψηλότερο κόστος από άλλα συστήματα σε χώρες της ηπειρωτικής Ευρώπης, άρα και υψηλότερα τέλη. Συγκρίσιμη λόγω της φύσης των δύο χωρών είναι η κατάσταση της Μάλτας όπως αναφέρουν, και φαίνεται από τις καταστάσεις των τελών (δόθηκαν στο Παράρτημα 9 επιστολής ημερομηνίας 13/1/2017) ότι οι δύο χώρες έχουν συγκρίσιμα τέλη, ενώ κατά μέσο όρο η Μάλτα έχει ψηλότερα τέλη από την Κύπρο. Ψηλότερα τέλη κατά μέσο όρο έχουν και άλλες χώρες όπως η Αυστρία, η Εσθονία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ουγγαρία, η Ισπανία, η Ολλανδία, η Πορτογαλία και η Σουηδία. Όσον αφορά το θέμα των τελών του σιδήρου/λευκοσιδήρου, η GREEN DOT κατά καιρούς έχει ρωτήσει για τις διαφορές στα τέλη αυτά και η συνήθης απάντηση είναι ότι υπάρχει φτηνό σιδηρούχο υλικό στους αποτεφρωτήρες το οποίο ανακτάται για κάλυψη των στόχων ανακύκλωσης. Η ανάκτηση σιδηρούχων μετάλλων σε αυτές τις χώρες γίνεται κυρίως με μαγνήτες από την τέφρα μετά την καύση των απορριμμάτων. Αυτή η ανάκτηση έχει πολύ χαμηλότερο κόστος αφού δεν περιλαμβάνει τη συλλογή αυτών των υλικών από τα σπίτια των πολιτών, ούτε και υπάρχουν ανάγκες για έξοδα διαλογής. Ως εκ τούτου, σε αυτές τις χώρες τα τέλη για τα σιδηρούχα μέταλλα είναι σημαντικά χαμηλότερα, και είναι συνήθως και χαμηλότερα από τα αντίστοιχα του αλουμινίου το οποίο δεν μπορεί να ανακτηθεί μετά την καύση. Στην περίπτωση της Κύπρου, αλλά και μερικών άλλων χωρών, τέτοια υποδομή καύσης δεν υφίσταται. Αντίθετα όλα τα υλικά του PMD συλλέγονται από τα σπίτια των πολιτών σε μια σακούλα (αυτό αφορά και τις σιδηρούχες συσκευασίες και τις συσκευασίες αλουμινίου). Έχουν το ίδιο κόστος συλλογής και μεταφοράς, το ίδιο κόστος διαλογής και μετά τη διαλογή τα σιδηρούχα υλικά πωλούνται σε τιμές 12-15% της αντίστοιχης τιμής των αλουμινούχων υλικών. Είναι απόλυτα φυσιολογικό στη βάση ενός κοστοκεντρικού μοντέλου, τα δύο υλικά να έχουν πολύ διαφορετικά τέλη αφού έχουν πολύ διαφορετικές αξίες κατά τη διάθεση τους.

Η ZOTIADES, επίσης, προέβη σε συγκριτική ανάλυση του PROEUROPE Report για τα έτη 2010 και 2015 στην οποία διαφάνηκαν οι εξής διαφορές:

Πίνακας 1: Στοιχεία από PROEUROPE REPORT για τα έτη 2010 και 2015.		
Στοιχεία από Pro-Europe Report Έτους:	**ΕΥΡΩΠΗ**	**ΚΥΠΡΟΣ**

2010 (Μέσος όρος 22 χωρών)	Σίδηρο(Fe) **€56,27/T** Αλουμίνιο (Al) **€103,0/T**	**€95,39/T.** Κύπρος **ακριβότερη** κατά 69% €21,38/T. Κύπρος **φθηνότερη** κατά 79%
2015 (Μέσος όρος 25 χωρών)	Σίδηρο (Fe) **€56,75/T** Αλουμίνιο (Al) **€64,20/T**	**€95,39/T.** Κύπρος **ακριβότερη** κατά 68% **€21,38/T.** Κύπρος **φθηνότερη** κατά 67%

Αναφορικά με το πιο πάνω, η Επιτροπή σημειώνει ότι η GREEN DOT στην επιστολή της ημερομηνίας 27/2/2014 προς την ZOTIADES αναφέρει ότι:

«… Το γεγονός ότι οι πλείστες χώρες έχουν αποτεφρωτήρες από τους οποίους παίρνουν φθηνότερο λευκοσίδηρο για ανακύκλωση μετά την καύση, δεν μπορεί να αγνοείται και να συγκρίνουμε μόνο αριθμούς. Ούτε μπορεί να αγνοείται ότι το αλουμίνιο έχει ως ανακυκλώσιμο υλικό τιμή από 600 – 800 ευρώ τον τόνο, ενώ ο λευκοσίδηρος 50 – 200 ευρώ τον τόνο.

Γνωρίζοντας τις τιμές των υλικών ως ανακυκλώσιμα υλικά, είναι αναμενόμενο ότι αντίστοιχα και η τιμή των πρωτογενών συσκευασιών θα είναι προς όφελος των λευκοσιδηρών συσκευασιών. Άρα το προϊόν σας είναι σε μια κατά πολύ φθηνότερη συσκευασία (σε τιμή αγοράς) από ότι τα ποτά που είναι σε αλουμίνιο συσκευασίες, άρα η όποια επιπλέον επιβάρυνση για την ανακύκλωση των συσκευασιών σας θα είναι πολύ μικρότερη από τη διαφορά στο κόστος αγοράς της.

Εν πάση περιπτώσει, δεν μπορούμε να αλλάξουμε τέλη και να επιδοτούμε τις συσκευασίες λευκοσιδήρου επιβαρύνοντας άλλες συσκευασίες.

Πάντως θα ήθελα να γνωρίζετε ότι σε μια πρόσφατη μελέτη σύγκρισης των τελών ανακύκλωσης 29 χωρών της Ευρώπης και της Τουρκίας, η Κύπρος έχει κόστος κατά 14% κάτω από το γενικό μέσο όρο, και 12 χώρες έχουν τέλη υψηλότερα από την Κύπρο. Όσον δε αφορά κατ' ιδίαν τέλη των υλικών η σύγκριση είναι στον πιο κάτω πίνακα:

Materials	***Fees EU Average (€/ton)***	***Fees Cyprus (€/ton)***
Paper board	*73*	*45*
Glass	*55*	*29*

Plastics	*260*	*118*
Metals<	*182*	*58*
Wood	*0*	*12*

Αντιλαμβάνεστε ότι σε όποια κατηγορία και να είναι οι συσκευασίες σας, στην Κύπρο τα τέλη είναι χαμηλότερα από τον μέσο όρο της υπόλοιπης Ευρώπης με διαφορά.».

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημειώνει ότι κατόπιν σχετικού ερωτήματος αναφορικά με τα όσα ανέφερε στην υπό αναφορά επιστολή της προς την Zotiades, η GREEN DOT ανάφερε τα εξής: *«Οι τιμές των μετάλλων είναι διαθέσιμες στη διεθνή χρηματιστηριακή αγορά. Δεν είμαστε ειδικοί επί της αγοράς συσκευασίας για πλήρωση, αλλά βασίσαμε την εκτίμηση μας στην εν λόγω επιστολή, στη γνώση που έχουμε για την αγορά των ανακυκλωσίμων υλικών. Η σημερινή τιμή πώλησης του Σιδήρου ως ανακυκλώσιμο υλικό είναι περίπου €90/τόνο και του Αλουμινίου περίπου €680/τόνο. Εύλογα λοιπόν υποθέτουμε ότι μια συσκευασία που είναι κατασκευασμένη από ένα υλικό που έχει πολύ μικρότερη αξία ως πρώτη ύλη (σίδηρος), από ένα άλλο (αλουμίνιο), θα είναι και φθηνότερη ως συσκευασία. Είναι αυτονόητο ότι η επιλογή της συσκευασίας κάθε προϊόντος είναι εμπορικό θέμα που αφορά τον εκάστοτε κατασκευαστή. Αν η συσκευασία είναι από φθηνότερο υλικό, θα έχει λογικά και χαμηλότερο κόστος. Χαμηλότερο κόστος θα υπάρχει και στην περίπτωση υψηλής τιμής διάθεσης του στην αγορά μετά την επεξεργασία. Αυτή τη διαφορά κόστους της επωφελείται ο κατασκευαστής. Το δικό μας συμπέρασμα στη συγκεκριμένη αναφορά είναι πως εάν το εργοστάσιο που προμηθεύει την εταιρεία Ζωτιάδης επιλέγει ένα πιο φτηνό υλικό για τη συσκευασία του, είναι μια δική του απόφαση για την οποία δεν μπορεί να ευθύνεται το Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Συσκευασιών στην Κύπρο. Είναι μια εμπορική απόφαση που λήφθηκε προφανώς από τον κατασκευαστή, σταθμίζοντας όλα τα συνεπακόλουθα.»*

Επιπροσθέτως, η Επιτροπή σημειώνει ότι η εταιρεία ZOTIADES θεωρεί ότι το λευκοσίδηρο και το σίδηρο είναι δύο ξεχωριστές κατηγορίες. Συγκεκριμένα ανέφερε: *«Περαιτέρω, η Ζωτιάδης σε επιστολή της ημερ. 21/12/2015 προς το Διευθυντή της Green-Dot, η Εταιρεία εξέτασε τις συσκευασίες που έχουν καθοριστεί από την Green-Dot για τα διάφορα απόβλητα και παρατήρησε ότι δεν συμπεριλαμβάνεται η κατηγορία tinplate, κάτω από την οποία θα μπορούσε να περιληφθεί η συσκευασία του έτοιμου καφέ MR BROWN. Η κατηγορία «σίδηρος» η οποία παρέχεται από τη Green Dot, προσδιορίζει αντικείμενα καθαρά σιδήρου, όπως βαρέλια, σωλήνες εμπορευματοκιβώτια κτλ, ενώ το προϊόν MR BROWN συγκαταλέγεται στην κατηγορία*

tinplate, όπου το μίγμα περιέχει κασσίτερο (tin) και δίνει προστασία στο εγκυτιωμένο τρόφιμο ή ρόφημα, όταν είναι σε αεροστεγώς κλειστά δοχεία. Τέτοιες συσκευασίες κυκλοφορούν κατά εκατομμύρια στις Ευρωπαϊκές χώρες.» Η ZOTIADES αναφέρει ότι δεν πήρε καμία ανταπόκριση από την GREEN DOT για το εν λόγω θέμα.

Παρόλα αυτά, η Επιτροπή μετά από μελέτη των στοιχείων που προσκομίστηκαν από την ZOTIADES εντόπισε επιστολή από την GREEN DOT προς την ZOTIADES με ημερ. 7/8/2006 στην οποία γίνεται επεξήγηση για τις πιο πάνω διαφοροποιήσεις στα τέλη περισυλλογής ανακυκλώσιμων υλικών. Συγκεκριμένα αναφέρθηκαν τα εξής: «*…η βασική αρχή που χρησιμοποιήθηκε στον υπολογισμό των τελών είναι η χρέωση κάθε υλικού ανάλογα με το πραγματικό κόστος διαχείρισης του, από το οποίο αφαιρείται το όφελος από την πώληση των ποσοτήτων του συγκεκριμένου υλικού το οποίο έχει ανακτηθεί με σκοπό την ανακύκλωση του. Η μόνη διαφορά μεταξύ του αλουμινίου και του λευκοσιδήρου η οποία επηρεάζει τη χρέωση των δύο υλικών, είναι η τεράστια διαφορά στην τιμή των δύο υλικών ως ανακυκλώσιμα υλικά. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κάθε τόνος λευκοσιδήρου που ανακτάται υπολογίζεται με βάση τις τιμές της αγοράς να διατίθεται για ανακύκλωση προς £30 περίπου τον τόνο, ενώ αντίστοιχα το αλουμίνιο να διατίθεται προς £400 περίπου τον τόνο. Έτσι, ενώ τα κόστα συλλογής και διαλογής των δύο υλικών για το Σύστημα είναι συγκρίσιμα, το εισόδημα από τα δύο υλικά είναι δραματικά ψηλότερο για το αλουμίνιο, πράγμα που επιτρέπει την κατά πολύ χαμηλότερη χρέωση για το αλουμίνιο.*

Η τιμή του αλουμινίου ως ανακυκλώσιμο υλικό είναι τόσο ψηλή γιατί είναι πολύ ακριβή και η παραγωγή πρωτογενούς αλουμινίου (σε σύγκριση με το χάλυβα και το λευκοσίδηρο). Είναι γι' αυτό το λόγο που και η τιμή των κενών λευκοσιδηρών συσκευασιών είναι φθηνότερη από αυτή των κενών αλουμινένιων συσκευασιών. Αυτό είναι ένα πλεονέκτημα για το προϊόν σας έναντι των ανταγωνιστών σας που χρησιμοποιούν το αλουμίνιο που προκύπτει από τον ίδιο λόγο που προκύπτει το μειονέκτημα στα τέλη διαχείρισης των συσκευασιών. Άρα το πλεονέκτημα σε κάποιο βαθμό πρέπει να εξουδετερώνει το μειονέκτημα.

Σχετικά τώρα με τις χρεώσεις άλλων παρόμοιων συστημάτων σε άλλες χώρες, πρέπει να διευκρινίσουμε ότι το κάθε σύστημα ακολουθεί ανεξάρτητη δική του πολιτική χρεώσεων. Έτσι, παρά το γεγονός ότι σε αρκετές χώρες τα τέλη για το αλουμίνιο είναι ψηλότερα από το λευκοσίδηρο (όπως συμβαίνει και στη Γερμανία στην οποία αναφέρεστε), σε άλλες όπως η Αγγλία και η Ελλάδα, τα τέλη για το αλουμίνιο είναι πιο χαμηλά από το λευκοσίδηρο όπως συμβαίνει και στην Κύπρο. Επίσης, σε αριθμό άλλων χωρών όπως η Φινλανδία, η Λιθουανία, η Ρουμανία, η Σουηδία και η Σλοβακία

τα τέλη για τα δύο υλικά είναι τα ίδια. Αντιλαμβάνεστε ότι δεν υπάρχει κοινή συνισταμένη, και ότι κάθε σύστημα εφαρμόζει τη δική του πολιτική.»

Από τα πιο πάνω η Επιτροπή κατά την προκαταρκτική αξιολόγηση των ενώπιον της στοιχείων διαπίστωσε την αντίστροφη συσχέτιση (inverse relationship) που υφίσταται μεταξύ της τιμής του ανακυκλώσιμου υλικού και των τελών που επιβάλλονται στις εταιρείες (μέλη). Η λογικότητα της συσχέτισης αυτής παρουσιάζεται σε μεταγενέστερη ενότητα σχετικά με την ανάλυση του κοστολογικού συστήματος.

Επίσης, η Επιτροπή μελετώντας την επιστολή που απέστειλε η GREEN DOT προς την ZOTIADES στις 30/3/2015, παρατήρησε ότι η ZOTIADES αυτόβουλα χρησιμοποίησε στη δήλωση προς την GREEN DOT υπολογισμούς βάσει του τέλους για αλουμίνιο αντί για του σωστού τέλους για λευκοσίδηρο. Όπως ανέφερε η GREEN DOT στην επιστολή αυτή *«αντιλαμβάνεστε ότι κάτι τέτοιο δεν είναι καν στη δική μας δικαιοδοσία για να δεχτούμε, αφού τα τέλη ανά υλικό είναι ενιαία και αφορούν το σύνολο των επιχειρήσεων και εγκρίνονται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτική Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Στην Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασιών που ανασκοπεί τα τέλη και εισηγείται στον Υπουργό την έγκριση τους, συμμετέχει μάλιστα βάσει του Νόμου και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, στο οποίο έχετε όπως μας ενημερώνετε αποταθεί. Ως εκ τούτου, έχουμε εκδώσει νέο σωστό τιμολόγιο με βάση τα ορθά τέλη, το οποίο σας αποστέλλουμε συνημμένα μαζί με πιστωτική σημείωση που ακυρώνει το τιμολόγιο που εκδόθηκε με τα λανθασμένα τέλη…»*

Πέραν των πιο πάνω, η ZOTIADES με την επιστολή της ημερομηνίας στις 9/12/2016, δήλωσε ότι οι πωλήσεις του προϊόντος Mr. Brown για τα έτη 2011 – 2015 αντιπροσώπευαν ποσοστά μεταξύ 3,78%-6,54% των συνολικών πωλήσεων της εταιρείας.

Όπως επίσης ανέφερε, η πρώτη ύλη συσκευασίας για το προϊόν Mr. Brown είναι το λευκοσίδηρο (tinplate) και η επιλογή του υλικού αυτού δεν ήταν της εταιρείας αλλά βάσει της απόφασης του εργοστασίου King Car Food Industrial Co Ltd στην Taiwan. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι «*η γεύση και η ποιότητα του Mr. Brown που προτιμείται παγκόσμια έχει καθιερωθεί στη συσκευασία σε κυτία από λευκοσίδηρο. Η συσκευασία αυτή είναι επίσης πολύ πιο ανθεκτική από την αντίστοιχη του αλουμινίου. Υπάρχουν σημαντικά πλεονεκτήματα με την χρήση του κυτίου από λευκοσίδηρο (tinplate), όπως γεύση, ανθεκτικότητα, εμπορευσιμότητα και εμφάνιση. Η γεύση και η ποιότητα του Mr.*

Brown που προτιμείται παγκόσμια έχει καθιερωθεί στη συσκευασία σε κυτία από λευκοσίδηρο.»

Με βάση τα πιο πάνω η Επιτροπή παρατήρησε ότι η χρήση λευκοσίδηρου είναι απόφαση της κατασκευάστριας εταιρείας η οποία παράγει τα κυτία του συγκεκριμένου προϊόντος και της ίδιας καθότι η χρήση του λευκοσίδηρου είναι άμεσα συνυφασμένη με την ποιότητα του προϊόντος όπως την έχει συνηθίσει ο καταναλωτής. Λόγω της πιο πάνω ιδιαιτερότητας είναι εμφανές ότι η ZOTIADES δεν δύναται να αντικαταστήσει την χρήση λευκοσίδηρου με άλλο υλικό για την συσκευασία του προϊόντος Mr. Brown. Παρόλα αυτά ο εν λόγω όγκος πωλήσεων δεν συνιστά μεγάλο ποσοστό των πωλήσεων της εταιρείας και ως εκ τούτου η βιωσιμότητα της εταιρείας ZOTIADES δεν εξαρτάται στις πωλήσεις του εν λόγω προϊόντος ή και το κόστος ανακύκλωσης του.

Σχετικώς με το κοστολογικό σύστημα της GREEN DOT, η ZOTIADES ισχυρίζεται ότι *« η αγοραία αξία των πρωτογενών υλικών συσκευασίας δεν αφορά και είναι τελείως άσχετη ως προς το κόστος του έργου που καλείται να επιτελέσει το Σύστημα και επομένως δεν μπορεί να υπάρχει καμία διασύνδεση της με το ύψος των τελών που καταβάλλουν οι υπόχρεοι οικονομικοί φορείς….. Εάν το Σύστημα βασίζει τις χρεώσεις που επιβάλλει στους μετόχους/μέλη του και στην αξία των υλικών των συσκευασιών που διοχετεύουν στην κυπριακή αγορά, τα οποία συλλέγει και εμπορεύεται, τότε λογικά θα έπρεπε η κυμαινόμενη τιμή τους ως υλικών, όπως υποδήλωνεται στην επιστολή της GREEN DOT, να καθιστά και τα αντίστοιχα τέλη κυμαινόμενα. Δηλαδή αν το Σύστημα βασίζεται στην κάλυψη μέρους του κόστους ανάκτησης/ανακύκλωσης συσκευασιών στα έσοδα που προκύπτουν από την πώλησή τους τα οποία λόγω της σημαντικής περιοδικής διακύμανσης στην αξία των υλικών συσκευασίας παρουσιάζουν αντίστοιχα σημαντική αυξομείωση, τότε το Σύστημα θα έπρεπε να αναγκάζεται να αυξομειώνει ανάλογα και τα τέλη που επιβάλλει στα μέλη/μετόχους του ώστε να διατηρεί τον ισολογισμό του ισοζυγισμένο, ιδιαίτερα ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός που είναι. Θα πρέπει να εξηγηθεί αναλυτικά πώς το τέλος ανά υλικό συσκευασίας που χρεώνει το Σύστημα παραμένει σταθερό ενώ η αξία του υλικού κυμαίνεται από 33% μέχρι και 400%, πάντα σύμφωνα με το εύρος τιμών που αναφέρονται στην επιστολή της GREEN DOT.»*

Εάν όμως λαμβάνεται υπόψη η αξία μεταπώλησης του υλικού συσκευασίας, δεν θα έπρεπε επίσης να λαμβάνεται υπόψη και το αντίστοιχο κόστος αποκομιδής για την κάθε συσκευασία αφού, κατά βάρος, το κόστος αποκομιδής μιας συσκευασίας αλουμινίου βάρους 13 γραμμαρίων είναι υπέρ τριπλάσιο του κόστους αποκομιδής μιας συσκευασίας από λευκοσίδηρο Mr. Brown βάρους 41 γραμμαρίων (αναλογία 1:3:15).

Το ίδιο ισχύει και για το κόστος διαλογής. Εάν δηλαδή ενδεικτικά το Σύστημα υπολογίζει ως κόστος αποκομιδής και διαλογής των συσκευασιών λευκοσιδήρου €30,00 ανά τόνο, τότε το αντίστοιχο κόστος αποκομιδής και διαλογής συσκευασιών αλουμινίου θα ήταν €94,50 ανά τόνο.» Η ZOTIADES, επίσης, ανέφερε ότι θεωρεί πως το λευκοσίδηρο και το σίδηρο είναι δυο ξεχωριστές κατηγορίες.

Σχετικά με τους πιο πάνω ισχυρισμούς η Επιτροπή αναφέρει ότι εξ' όσων αποκόμισε από μελέτη των στοιχείων και ιδιαίτερα του κοστολογικού συστήματος που υπέβαλε η GREEN DOT, η διαφορά στα τέλη των ανακυκλώσιμων υλικών δεν είναι αποτέλεσμα του τρόπου λειτουργίας της ανακύκλωσης, αλλά είναι σε μεγάλο βαθμό λόγω της τεράστιας διαφοράς στην τιμή των δυο υλικών ως ανακυκλώσιμα υλικά.

Η ZOTIADES υπέβαλε επίσης μελέτη η οποία ετοιμάστηκε από την PRO EUROPE για το 2010 με θέμα "Participation Costs Overview", στην οποία παρουσιάζεται ανάλυση των χρεώσεων περισυλλογής ανακυκλώσιμων υλικών (recovery systems fees) 33 χωρών. Από την ανάλυση αυτή διαφάνηκαν οι εξής χρεώσεις για τις οποίες ετοιμάστηκε ο πιο κάτω συγκριτικός πίνακας:

Πίνακας 2: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΑΛΤΑΣ ΚΑΙ ΒΕΛΓΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010

Είδος υλικού	**ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΥΡΩΠΗΣ**	**CYPRUS (Green-Dot)**	**MALTA (GreenPak)**	**BELGIUM (Fost Plus)[39]**
	€/tone	**€/tone**	**€/tone**	**€/tone**
Metal [40]/ Steel[41]	56,27	82,92	126,00	37,60
Aluminium (Αλουμίνιο)	103,00	18,59	58,50	13,79

[39] Όπως αναφέρεται στη μελέτη Fost Plus Βελγίου «The steel tariff applies to all packaging elements containing more than 50% of steel. Packaging elements composed less than 50% of steel, although steel is the majority material in the composite and its thickness is <50 μ, must be declared under the tariff for "others recoverable". If the thickness of the packaging is > 50 μ, the tariff for "other non-recoverable applies. The same applies to the aluminium tariff.» Τα στοιχεία δόθηκαν σε κιλά και μετατράπηκαν σε τόνους.

[40] Ο όρος όπως χρησιμοποιήθηκε από την Green-Dot.

[41] Ο όρος όπως χρησιμοποιήθηκε από την GreenPak Μάλτας και Fost Plus Βελγίου. Κατ' ακρίβεια η αναφορά σε "steel" είναι ορθότερη καθώς μεταφράζεται σε ατσάλι και όχι σε σίδερο. Το ατσάλι είναι ένα κράμα από σίδηρο και άλλα μέταλλα και ως εκ τούτου δύναται να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς εγκυτίωσης τροφίμων.

Από τα πιο πάνω προκύπτουν οι αποκλίσεις μεταξύ των χρεώσεων διαφέρουν ανά χώρα. Η περίπτωση της Μάλτας επιλέγηκε καθώς κρίθηκε σκόπιμο όπως γίνει και σύγκριση των χρεώσεων της Κύπρου με μια άλλη αγορά με ομοειδή χαρακτηριστικά, όπως αυτή της Μάλτας. Η επιλογή της χώρας είναι αποτέλεσμα των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που συναντιόνται και στις δύο οικονομίες και που προκύπτουν από τη γεωγραφική θέση των δύο χωρών (small island economies) το μεσογειακό τους κλίμα και της νησιώτικης φύσης των δύο χωρών.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η απόκλιση μεταξύ των χρεώσεων περισυλλογής σιδήρου και αλουμινίου για την GREEN DOT (Κύπρος) ανέρχεται σε 4,46 φορές (82,92 / 18.59). Με άλλα λόγια η τιμή του σιδήρου είναι περισσότερο από τέσσερεις φορές μεγαλύτερη από αυτή του αλουμινίου. Στην περίπτωση της GreenPak (Μάλτας) η απόκλιση αυτή ανερχόταν σε 2,15 ενώ για τη Fost Plus (Βελγίου) η απόκλιση ανερχόταν σε 2,73. Από τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι η περίπτωση της Green-Dot σημειώνει τη μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ των χρεώσεων των δυο αυτών υλικών. Παρόλα αυτά, η περίπτωση της GreenPak Μάλτας σημειώνει υψηλότερες χρεώσεις και για τα δυο ήδη υλικών σε σύγκριση με αυτές της Green-Dot Κύπρου και της Fost Plus Βελγίου ενώ η τελευταία σημειώνει τις χαμηλότερες χρεώσεις.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στη περίπτωση της GREEN DOT οι χρεώσεις χωρίζονται σε «metal» και «aluminium», ενώ τόσο στη περίπτωση της GreenPak όσο και στη περίπτωση της Fost Plus οι χρεώσεις χωρίζονται σε «steel» και «aluminium». Η αναφορά σε «steel» είναι ορθότερη, καθώς αυτό είναι το ατσάλι το οποίο χρησιμοποιείται για σκοπούς συσκευασιών τροφίμων. Σε αντίθεση, ο όρος «metal» αφορά γενικά όλα τα μέταλλα. Με άλλα λόγια, οτιδήποτε δεν συγκαταλέγεται στην κατηγορία «aluminium» αναγκαστικά συγκαταλέγεται στην κατηγορία «metal» ενώ κατ' ακρίβεια κάθε μέταλλο έχει διαφορετική ανακτήσιμη αξία. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο κορμός και ο πάτος της συσκευασίας του Mr. Brown είναι φτιαγμένη από λευκοσίδηρο (tinplate) και τα πώματα από αλουμίνιο.

Στη περίπτωση της Γερμανίας υιοθετήθηκε ένα σύστημα χρεώσεων το οποίο έχει ξεχωριστές χρεώσεις για λευκοσίδηρο (tinplate) και ξεχωριστό για αλουμίνιο και άλλα μέταλλα (aluminium, other metals). Παρόλα αυτά όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω η Fost Plus υιοθέτησε ένα σύστημα με διαχωρισμό σε «steel» και «aluminium» χωρίς να παρέχει ξεχωριστή κατηγορία για λευκοσίδηρο (tinplate).

Με βάση μελέτη που ετοιμάστηκε από την PRO EUROPE για το **2015** με θέμα "Participation Costs Overview" παρουσιάστηκε ανάλυση των χρεώσεων περισυλλογής

ανακυκλώσιμων υλικών (recovery systems fees) 31 χωρών. Από την ανάλυση αυτή διαφάνηκαν οι εξής χρεώσεις, για τις οποίες ετοιμάστηκε ο πιο κάτω συγκριτικός πίνακας:

Πίνακας 3: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΒΕΛΓΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2015		
Είδος υλικού	**CYPRUS (Green-Dot)**	**BELGIUM (Fost Plus)**
	€/tone	**€/tone**
Metal / Steel	95,39	47,10
Aluminium (Αλουμίνιο)	21,38	39,70

Ως προκύπτει από τον ως άνω Πίνακα, η απόκλιση μεταξύ των χρεώσεων περισυλλογής σιδήρου και αλουμινίου για την GREEN DOT (Κύπρος) ανέρχεται σε 4,46 φορές (95.39 / 21.38) όπως και για το 2010. Παρόλα αυτά οι χρεώσεις αυξήθηκαν κατά 15% για το σίδηρο και 15% για το αλουμίνιο. Στην περίπτωση της Fost Plus (Βελγίου) η απόκλιση ανερχόταν σε 1,19 φορές (47,10 / 39,70) ενώ για το 2010 ανερχόταν σε 2,73. Οι χρεώσεις της Fost Plus αυξήθηκαν κατά 25% για το σίδηρο και 188% για το αλουμίνιο.

(Β) Στοιχεία που προσκομίστηκαν από GREEN DOT στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η GREEN DOT με επιστολή της ημερομηνίας 13/1/2017 ανέφερε ότι τα τέλη βασίζονται σε ένα κοστοκεντρικό μοντέλο που διαμορφώθηκε με τη βοήθεια του αντίστοιχου Βελγικού Συστήματος της FOST PLUS. Κάθε εταιρεία που συμβάλλεται με το Σύστημα δηλώνει κάθε έτος τη συσκευασία που τοποθέτησε στην αγορά ανά είδος συσκευασίας σε τόνους, και καταβάλλει τέλη ανά τόνο για κάθε είδος συσκευασίας. Τα τέλη ανά υλικό διαφέρουν, αφού ανάλογα με το υλικό διαφέρουν τα κόστη συλλογής και διαλογής, αλλά και η αξία των υλικών μετά τη διαλογή τους.

Από τις απαντήσεις της GREEN DOT, η Επιτροπή σημείωσε τα εξής σημαντικά στοιχεία: «*Η FOST PLUS επιλέγηκε μέσα από διαδικασίες αξιολόγησης τριών αντίστοιχων Συστημάτων της Ευρώπης (FOST PLUS Βελγίου, ARA Αυστρίας και Sociedade Ponto Verde Πορτογαλίας), οι οποίοι κλήθηκαν στην Κύπρο και παρουσίασαν τα συστήματα τους. Η επιλογή της FOST PLUS έγινε με κριτήριο την αποτελεσματικότητα του Συστήματος (ψηλά ποσοστά ανάκτησης και ανακύκλωσης),*

και του λογικού κόστους συμμόρφωσης. Το μοντέλο δηλαδή που ακολουθεί η Green Dot Cyprus είναι αντιγραφή του Βελγικού μοντέλου. Το ίδιο ισχύει και για τη διάρθρωση του καταλόγου των τελών της, αφού χρησιμοποιήθηκε η Βελγική πλατφόρμα, χρησιμοποιήθηκαν όμως τα κόστη, ή οι εκτιμήσεις του κόστους αρχικά, στην Κύπρο. Η επιλογή των κατηγοριών επί των οποίων καθορίζονται τέλη βασίζεται στο αποτέλεσμα της πιο κάτω εξίσωσης, αφού ακολουθείται ένα κοστοκεντρικό μοντέλο:

Τέλος βάσει βάρους υλικού = (Ολικό κόστος συλλογής υλικού + Ολικό κόστος επεξεργασίας υλικού (διαλογής και δεματοποίησης) + Επιμερισμός Διοικητικών Εξόδων – τιμή πώλησης υλικού) / Ποσότητες υλικού που συμμετέχουν στο Σύστημα.

Η δημιουργία κατηγοριών συσκευασίας επί των οποίων καθορίζονται ξεχωριστά τέλη βασίζεται στο κόστος συλλογής διαλογής και διαχείρισης κάθε κατηγορίας και την ***αξία των αντίστοιχων υλικών μετά την διαλογή τους.*** *Τα υλικά που κατονομάζονται ως σίδηρος, είναι όλες οι σιδηρούχες (ferrous) συσκευασίες ανεξάρτητα από την όποια υποσύσταση τους, γιατί διατίθενται στην αγορά, ως υλικό, ως σιδηρούχα μέταλλα, με μία τιμή. Υπό αυτή την έννοια δεν υπάρχει σκοπός για δημιουργία άλλης κατηγορίας γιατί θα είχε ακριβώς το ίδιο τέλος. Με την ίδια λογική, τα πλαστικά που έχουν πολλές διαφορετικές χημικές συστάσεις, θα έπρεπε να κατηγοριοποιηθούν σε 20 διαφορετικές κατηγορίες, κάτι που δεν έχει λογική και δεν γίνεται ούτε στην Κύπρο, ούτε αλλού. Αντίστοιχη πρακτική με αυτή που ακολουθούμε στην Κύπρο ισχύει στα πλείστα αντίστοιχα συστήματα, σε όλη την Ευρώπη.*

Η μελέτη των στοιχείων κόστους ανά κατηγορία γίνεται σε συστηματική βάση αφού στοιχεία κόστους, αλλά κυρίως οι τιμές διάθεσης των υλικών, διαφοροποιούνται καθημερινά. Κανένα όμως σύστημα στην Ευρώπη δεν διαφοροποιεί καθημερινά λόγω μικροδιαφοροποιήσεων στα στοιχεία αυτά τέλη του, για να μην αναστατώνει συνεχώς την αγορά, αφού τα τέλη ενσωματώνονται στις τιμές των προϊόντων από τους εμπόρους και δεν μπορεί οι τιμές στα ράφια να αλλάζουν συνεχώς.

Τα τέλη υπολογίζονται στη βάση κοστοκεντρικού μοντέλου όπου ισχύει επίσης και η αρχή της αλληλεγγύης μεταξύ των υλικών. Δηλαδή τα υλικά που συλλέγονται σε μεγάλες ποσότητες και συνεισφέρουν περισσότερο στην κάλυψη των στόχων, επωφελούνται μείωσης τελών ώστε να δίνεται, όπως προνοεί και ο Νόμος, κίνητρο για την χρήση πιο φιλικών (εύκολα ανακυκλώσιμων) υλικών συσκευασίας Το μοντέλο αναπτύχθηκε με τη βοήθεια του αντίστοιχου με μας Βελγικού οργανισμού, Fost Plus. Η βασική αρχή του μοντέλου όπως ισχύει και σε άλλα Συστήματα στην Ευρώπη, είναι πως υπολογίζεται το κόστος συλλογής και ανακύκλωσης για κάθε υλικό που συλλέγεται

και στη συνέχεια αυτό το κόστος ανά τύπο υλικού κατανείμετε ως τέλος ανά τόνο, στο σύνολο της ποσότητας αυτού του υλικού που τοποθετείται στην αγορά. Οπόταν για κάθε υλικό, μέσω των τελών, επιχειρείται να εισπράττεται από το Σύστημα το αντίστοιχο κόστος που έχουμε για την ανακύκλωση αυτού του συγκεκριμένου υλικού.»

Εξ' όσων ανέφερε η GREEN DOT οι χρεώσεις προς την κάθε εταιρεία-μέλος βασίζονται στις ποσότητες συσκευασίας με βάση δήλωση της ίδιας της εταιρείας – μέλους ανά είδος συσκευασίας και στον εκάστοτε εγκεκριμένο κατάλογο τελών που έχει το Σύστημα και εφαρμόζονται για όλες τις εταιρείες που συμβάλλονται μαζί της. Ο κατάλογος αυτός προκύπτει από το κοστολογικό μοντέλο υπολογισμού τελών και εγκρίνεται με εισήγηση της ΣΕΔΑΣ από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Δεν βασίζεται στον υπολογισμό περιθωρίων κέρδους γιατί ο Οργανισμός είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Τα τέλη έχουν ως μακροπρόθεσμο στόχο να καλύπτουν τα έξοδα ανάκτησης και ανακύκλωσης των συσκευασιών ανάλογα με τις εκάστοτε υποχρεώσεις των μελών του Συστήματος.

Αναφέρθηκε, επίσης, ότι οι συσκευασίες λευκοσιδήρου και αλουμινίου έχουν ακριβώς το ίδιο κόστος συλλογής και το ίδιο κόστος διαλογής. Μετά τη διαλογή, τα δύο υλικά διατίθενται στην αγορά ως δευτερογενείς πρώτες ύλες. Η μεγάλη διαφορά που έχουν στην αξία τους ως πρώτες ύλες, είναι αυτή που καθορίζει και τη διαφορά στα τέλη του Συστήματος. Ως συνήθως, οι σιδηρούχες συσκευασίες διατίθενται στο 12-15% της αντίστοιχης τιμής που διατίθενται οι αλουμινένιες συσκευασίες.

Σχετικά με την κατηγοριοποίηση υλικών η GREEN DOT ανέφερε τα εξής: *«Δεν υπάρχουν ξεχωριστές κατηγορίες σιδήρου και λευκοσιδήρου. Η κατηγορία είναι σιδηρούχα μέταλλα ή σιδηρούχες συσκευασίες. Συνηθίζεται όμως στις συσκευασίες να χρησιμοποιείται λευκοσίδηρος. Είναι θέμα καθαρά ορολογιών και όχι διαφορετικού κόστους, ή διαφορετικών τελών. Τόσο οι συσκευασίες λευκοσιδήρου όσο και άλλες σιδηρούχες συσκευασίες (π.χ. μεγάλα βαρέλια), διατίθενται στις ίδιες τιμές ως ένα ρεύμα σιδηρούχων συσκευασιών.*

Η επιλογή του τύπου της συσκευασίας είναι στην απόλυτη ευχέρεια του κατασκευαστή-εμπορευόμενου. Είναι γνωστό από την ώρα της επιλογής της κάθε συσκευασίας τόσο το κόστος της, όσο και το τέλος για την ανακύκλωση της. Από τη στιγμή που ο κατασκευαστής από μόνος του επιλέγει μια συγκεκριμένη συσκευασία γιατί τη θεωρεί με τα δικά του κριτήρια την καλύτερη για το προϊόν του, δεν μπορεί να επικαλείται ότι άλλοι τον υποβάλλουν σε άνισο ανταγωνισμό. Αντίθετα, αν το Σύστημα καθόριζε τέλη όχι με κοστοκεντρική βάση αλλά ανάλογα με τα συμφέροντα κάποιων εταιρειών, ή με

το είδος των προϊόντων, τότε είναι που θα είχε στρεβλωτική παρέμβαση στην αγορά, καθώς θα επηρέαζε τις τιμές των προϊόντων αυθαίρετα και θα δημιουργούσε συνθήκες άνισου ανταγωνισμού.

Εν πάση περιπτώσει, ήδη η ίδια εταιρεία Ζωτιάδης, διαθέτει πρόσφατα το προϊόν της (τον ίδιο καφέ) και σε νέα συσκευασία πλαστικού με κύριο υλικό το Polypropylene. Αυτή η συσκευασία έχει ακόμη ψηλότερο τέλος στο Σύστημα απ' ότι το αλουμίνιο και το σίδηρο. Ανήκει στην κατηγορία Other Recoverable και έχει τέλος €131.05/τόνο (τέλος αλουμινίου €21.38/τόνο και τέλος σιδήρου €95.39/τόνο). Είναι ένα θέμα λοιπόν το κατά πόσο η εταιρεία Ζωτιάδης θα θεωρεί ότι και αυτή της η συσκευασία πρέπει να έχει το ίδιο τέλος με το αλουμίνιο αφού αφορά το ίδιο προϊόν. Το σίγουρο είναι ότι κάθε εταιρεία έχει το απόλυτο δικαίωμα να επιλέγει τις συσκευασίες που επιθυμεί, αλλά δεν είναι λογικό να ζητά να διαμορφώνονται και τα τέλη των συσκευασιών ανάλογα με τα συμφέροντα της.»

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η GREEN DOT σε επιστολή της ημερομηνίας 30/10/2017 ανέφερε τα εξής: *«Το συνολικό βάρος του κυτίου Mr. Brown 240 ml από τη ζύγιση που έγινε από την CP FOODLAB LTD και το κόστος ανά υλικό διαφάνηκε ότι 91.42% αφορά σίδηρο και 8.58% αφορά αλουμίνιο.»*

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι σχετικά με τις χρεώσεις συστημάτων σε άλλες χώρες η GREEN DOT ανέφερε ότι *«από τους καταλόγους τελών προκύπτει ότι σε 21 από σύνολο 33 χωρών, τα συστήματα έχουν μια τιμή για αλουμίνιο (μη σιδηρούχες συσκευασίες) και μία για μέταλλα (σιδηρούχες συσκευασίες) όπως και η Κύπρος. Σε έξι χώρες υπάρχει μόνο μια τιμή για όλα τα μέταλλα. Σε δύο χώρες υπάρχουν διαφορετικά τέλη με βάση το μέγεθος των μεταλλικών συσκευασιών και όχι το είδος του υλικού. Σε τρεις χώρες τα τέλη διαφέρουν ανάλογα με τον τύπο της μεταλλικής συσκευασίας (π.χ. αεροζόλ ή όχι) και όχι με το είδος του υλικού. Η μόνο χώρα στην οποία υπάρχει διαφοροποίηση με βάση το είδος του υλικού είναι η Φινλανδία, όπου για το 2011 και 2012 που υπάρχουν στοιχεία, οι συσκευασίες από αλουμίνιο και λευκοσίδηρο έχουν τα ίδια τέλη, ενώ τα υπόλοιπα σιδηρούχα μέταλλα έχουν άλλο τέλος, πολύ πιο χαμηλό. Στη Κύπρο, όλες οι σιδηρούχες συσκευασίες (ferrous metals) διατίθενται στις εταιρείες εμπορίας παλαιών μετάλλων ως ένα υλικό, με μία τιμή. Δεν υπάρχει διαφορετική τιμή για το λευκοσίδηρο.»*

Η Επιτροπή διαπίστωσε τα πιο πάνω από μελέτη της έρευνας PRO-EUROPE στην οποία διαφάνηκε ότι πράγματι για την Φινλανδία οι χρεώσεις για aluminium και tinplate ήταν €24 ανά τόνο και για steel (χάλυβας) ήταν €5 ανά τόνο.

Η GREEN DOT Cyprus με επιστολή της ημερομηνίας 25/6/2018, ανέφερε μεταξύ άλλων ότι η τιμή του αλουμινίου και του σιδήρου μεταβάλλονται στη παγκόσμια αγορά ανάλογα με την προσφορά και ζήτηση. Η τιμή του σιδήρου όμως είναι πολύ χαμηλότερη από αυτή του αλουμινίου. Η GREEN DOT Cyprus αναφέρει ότι έχει ζητήσει πληροφόρηση από τη FostPlus (FP) Βελγίου για τις διακυμάνσεις στα τέλη και στις τιμές για τα δυο υλικά. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα της FP ο υπολογισμός των τελών βασίζεται στο κόστος συλλογής, διαλογής και ανακύκλωσης των συσκευασιών, καθώς και στα έσοδα που δημιουργούνται από την πώληση των υλικών.

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημειώνει ότι η GREEN DOT ανέφερε ότι η τιμή ανακύκλωσης του αλουμινίου είναι σταθερή με μικρά σκαμπανεβάσματα, ενώ η τιμή του σιδήρου έχει μεγάλα σκαμπανεβάσματα. Οι δασμοί για παράδειγμα που είχαν επιβάλει οι ΗΠΑ πρόσφατα, έχουν επηρεάσει τις τιμές. Επίσης οι φυσικές καταστροφές, οι τιμές των καυσίμων και η αύξηση/ μείωση των συναλλαγματικών ισοτιμιών, έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αλλαγή των τιμών. Δεν υπάρχει συσχέτιση της τιμής ανακύκλωσης αυτών των δύο υλικών. Γενικά όμως το σταθερό δεδομένο πάντα, είναι ότι η τιμή διάθεσης του σιδήρου είναι κατά πολύ χαμηλότερη από την τιμή της διάθεσης του αλουμινίου.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι από τον πίνακα των εσόδων της FP από την πώληση των υλικών ο οποίος αφορά τα έτη 2008-2017, προκύπτει ότι τα έσοδα για το σίδηρο το 2008 ήταν περί τα 8 εκ., ενώ το 2017 ανέρχονται περί τα 5,3 εκ., σε αντίθεση με το αλουμίνιο όπου τα έσοδα το 2008 ήταν περί τα 2,5 εκ. ενώ το 2017 ανήλθαν στα 8,39 εκ.. Με άλλα λόγια η διακύμανση των τελών μεταξύ των δύο υλικών επεξηγείται σαφώς από τη διαφοροποίηση των εσόδων που είχε το Σύστημα του Βελγίου από τα δύο υλικά. Όπως αναφέρει η GREEN DOT παρόλο που το μοντέλο υπολογισμού των τελών της είναι παρόμοιο με αυτό της FostPlus (FP) Βελγίου, τα δεδομένα όσον αφορά κόστη συλλογής και διαλογής αλλά και έσοδα από την πώληση των υλικών, είναι διαφορετικά και προκύπτουν από την κάθε αγορά.

Η Επιτροπή περαιτέρω, σημειώνει ότι η εταιρεία GREEN DOT απέστειλε στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας την ετήσια αναφορά «Compliance Contributions Overview» της EXPRA (Extended Producer Responsibility Alliance) όπου συμμετέχει και η Green-Dot Cyprus ως μέλος, η οποία έκθεση περιλαμβάνει τις χρεώσεις 25 Συστημάτων. Στη σελίδα 2 της έκθεσης αναφέρονται οι λόγοι που διαφέρουν οι τιμές από Σύστημα σε Σύστημα. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι *«every country has implemented the European Packaging Directive in a different way, inter alia putting different obligations to obliged industry. Therefore, the costs for compliance with*

obligations contain different factors affecting the cost levels which should be taken into account when comparing the relative costs of compliance across various European schemes.»

Όπως αναφέρθηκε από την Green Dot, η χρέωση με βάση τον τύπο ή το μέγεθος της συσκευασίας αντί με το βάρος, δεν σχετίζεται ουσιαστικά με το κόστος διαχείρισης, γιατί τα κόστη συλλογής και διαχείρισης, όπως και τα έσοδα από τη διάθεση των υλικών διαμορφώνονται με το βάρος των υλικών και όχι με τους τύπους, ή τα μεγέθη τους. Άρα οποιαδήποτε μεθοδολογία η οποία βασίζεται σε υπολογισμό τελών βάσει τον τύπο/μέγεθος, της συσκευασίας, ενδέχεται να οδηγήσει σε μη ασφαλή αποτελέσματα. Είναι για αυτό το λόγο που λίγες σχετικά χώρες ακολουθούν αυτή την πρακτική γιατί βασίζεται σε υποκειμενικές ρυθμίσεις με βάση τα προϊόντα και όχι σε αντικειμενική αποτύπωση του κόστους για τη διαχείριση αυτών των υλικών ως απόβλητα συσκευασίας. Συγκεκριμένα, ως αναφέρεται στο “Final Business plan» της εταιρείας GREEN DOT, *«Όλοι οι φορείς των υπόχρεων που λειτουργούν στην Ε.Ε. χρησιμοποιούν ως κεντρικό μηχανισμό χρηματοδότησης της αξιοποίησης των αποβλήτων συσκευασίας τα τέλη βάσει του βάρους της συσκευασίας, όπως φαίνεται στον πίνακα 9.4. Αρκετοί από αυτούς τους φορείς όμως έχουν θεσπίσει και κάποιου είδους τέλος που είναι ανεξάρτητο από το βάρος και το είδος του υλικού συσκευασίας, όπως τη σταθερή εισφορά ανά μονάδα συσκευασίας στην Ελλάδα και Γαλλία, την εισφορά βάσει όγκου στη Γερμανία, την εισφορά βάσει οικονομικών αποτελεσμάτων της συμβαλλόμενης επιχειρήσεις στην Ιρλανδία και την Ιταλία, κλπ. Αυτή η πρακτική ακολουθείται από σημαντικό αριθμό άλλων παρόμοιων Συστημάτων σε χώρες της Ε.Ε.»*

Η Επιτροπή μελέτησε και την επιστολή που επισύναψε η GREEN DOT από την Economides Metal Recycling Ltd (Steel-Metal Processors & Traders) ημερομηνίας 11/6/2018 στην οποία γίνεται αναφορά στις τιμές κάθε απόβλητου υλικού. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε ότι σαν απόβλητο ο λευκοσίδηρος (tinplate) διαφέρει από το σίδηρο (iron) και τον χάλυβα (steel) αφού *«η διαφορά βρίσκεται στην παρουσία του κασσίτερου (tin) ο οποίος δεν είναι στοιχείο πρόσμιξης κατά την τήξη του σίδηρου για κατασκευή χάλυβα. Ο κασσίτερος είναι στοιχείο επικάλυψης μετά την κατασκευή του κράματος. Με άλλα λόγια, η εισαγωγή σημαντικών ποσοστών κασσίτερου μέσω αποβλήτων λευκοσιδήρου στο λιωμένο σίδερο μπορεί να «μολύνει» το κράμα και για τον λόγο αυτό είναι ανεπιθύμητο.»* Ως εκ τούτου, όπως αναφέρει η εν λόγω εταιρεία, η τιμή αγοράς του απόβλητου λευκοσίδηρου είναι χαμηλότερη από την τιμή του απόβλητου σιδήρου/χάλυβα (iron/steel). Επειδή οι ποσότητες λευκοσιδήρου που

παραλαμβάνει η εταιρεία είναι χαμηλές σε σύγκριση με την ποσότητα σιδήρου προβαίνει σε διαμοιρασμό των ποσοτήτων λευκοσιδήρου στα φορτία σιδήρου.

Σε αντίθετη περίπτωση ως ανέφερε η GREEN DOT, ο λευκοσίδηρος δεν θα γινόταν δεκτός αφού η διαχείριση του απαιτεί ειδικές διαδικασίες. Ακόμα και σε περίπτωση που θα γινόταν δεκτός θα έπρεπε να αποστέλλεται ξεχωριστά – λόγω αυτού και σε συνδυασμό με την ειδική επεξεργασία που απαιτείται, η τιμή του θα ήταν πολύ χαμηλότερη από του σιδήρου.

Λαμβανομένου υπόψιν των πιο πάνω η GREEN DOT διαπίστωσε ότι βάσει του κοστολογικού συστήματος υπάρχει αντίστροφη σχέση (inverse relationship) μεταξύ τιμής διάθεσης των δευτερογενών υλικών συσκευασίας στην αγορά και του τέλους ανακύκλωσης. Από την εξίσωση υπολογισμού κοστολόγησης, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι είναι εύλογη η σχέση αυτή, αφού η τελική τιμή πώλησης των ανακυκλωθέντων υλικών αντικατοπτρίζεται στα έσοδα από πώληση των υλικών αυτών τα οποία με τη σειρά τους μειώνουν το κόστος ανακύκλωσης του συγκεκριμένου υλικού.

Η Επιτροπή επιπρόσθετα, σημειώνει στις 2/10/2018, η GREEN DOT υπέβαλε απαντητική επιστολή στο ερώτημα που της είχε τεθεί για να δοθεί επεξήγηση στο ακόλουθο: *«παρατηρήθηκε ότι δεν υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ των **αυξήσεων/μειώσεων** των μέσων τιμών Αλουμινίου και Σιδήρου (Steel), όπως αυτές καταγράφονται στις αναλυτικές καταστάσεις αποτελεσμάτων που παρουσίασε ο Οργανισμός σας <u>και</u> στις καταστάσεις που ετοιμάστηκαν από την Υπηρεσία σύμφωνα με στοιχεία από το LME και Steelorbis.com.*»

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα η GREEN DOT ανέφερε ότι «*οι τιμές πώλησης μας, καθορίζονται από τις τοπικές συνθήκες της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη την ποιότητα και την ποσότητα των υλικών. Τα υλικά τα δικά μας υστερούν γενικά σε ποιότητα και άρα και χαμηλότερες τιμές, καθώς ο ανακυκλωτής που τα αγοράζει πρέπει να προβεί και σε 2η διαλογή για να είναι 100% καθαρά από υπολείμματα. Το ίδιο ισχύει και για την ποσότητα. Δεν είναι δόκιμο να συγκρίνουμε τις τιμές των αποβλήτων συσκευασίας του αλουμινίου και σιδήρου, μετά τη χρήση τους από τους πολίτες (post-consumergoods), με τις τιμές πώλησης των πρωτογενών υλικών που διατίθενται στα χρηματιστήρια σε ξένα νομίσματα και να θέλουμε α έχουμε είτε θετική, είτε αρνητική συσχέτιση. Επίσης δεν είναι δόκιμο να έχουμε 10 ή 20 τόνους υλικό στην Κύπρο κάθε μήνα και να θέλουμε να έχει την ίδια αξία ή και παρόμοια με τα πρωτογενή καθαρά υλικά που πωλούνται σε χιλιάδες τόνους καθημερινά ανά την υφήλιο. Η Κύπρος είναι νησί και το γεγονός ότι*

όλα τα υλικά χρειάζεται να μεταφερθούν με εμπορευματοκιβώτια στο εξωτερικό προς τους αγοραστές συνεπάγεται με αυξημένο κόστος, το οποίο επηρεάζει την τελική τιμή διάθεσης.

Από τις τιμές των χρηματιστηρίων όμως, μπορεί εύκολα να εξαχθεί ότι 1 τόνος αλουμίνιο έχει πολλαπλάσια μεγαλύτερη αξία από 1 τόνο σίδηρο. Αυτή και μόνο η διαφοροποίηση είναι σημαντική για να εξηγήσει, γιατί η τιμή του σιδήρου που χρεώνουμε στα μέλη μας είναι πιο ψηλή από την τιμή του αλουμινίου. Φυσικά αυτό ισχύει και για την πρώτη ύλη της συσκευασίας που αγοράζει ο παραγωγός. Αυτός που συσκευάζει τον καφέ ΡΟΚΚΑ π.χ. αγοράζει αλουμίνιο το οποίο είναι σε πιο ψηλή τιμή σε σχέση με τον παραγωγό που συσκευάζει τον καφέ Mr. Brown και αγοράζει σίδηρο. Άρα η συσκευασία του Mr. Brown είναι πιο φθηνή στην αγορά της, γιατί είναι φτιαγμένη από υλικό που έχει μικρότερη αξία στην αγορά. Η παράμετρος της αξίας του υλικού ως πρώτη ύλη, είναι μια σημαντική μεταβλητή που αλλάζει την κοστολόγηση των δύο αυτών υλικών και είναι και ο λόγος που δημιουργείται και η διαφορά στις χρεώσεις των μελών μας για αυτά τα δύο υλικά.»

Αναφορικά με τους λόγους για τους οποίους δεν γίνεται διαχωρισμός και μετέπειτα ξεχωριστή πώληση του υλικού κασσίτερου (tin) από την GREEN DOT, η Επιτροπή σημειώνει ότι η τελευταία ανέφερε ότι: «*Δεν είναι εφικτό να γίνει τέτοιος διαχωρισμός. Ο κασσίτερος είναι επίστρωση πάνω στη σιδηρούχα συσκευασία, άρα αναπόσπαστο μέρος της συσκευασίας. Η ποσότητα του κασσίτερου που περιλαμβάνεται στα τενεκεδάκια συσκευασία του λευκοσιδήρου ανέρχεται στο 0,05% του βάρους τους. Δηλαδή, από τα 30 γραμμάρια του βάρους της συσκευασίας τενεκεδάκι, μόλις το 0,015 του γραμμαρίου είναι το βάρος του κασσίτερου, κάτι που καθιστά οικονομικά μη βιώσιμη την όποια διαδικασία του διαχωρισμού του.»*

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας ζητήθηκαν εξηγήσεις για τους λόγους για τους οποίους παρατηρείται σημαντικά χαμηλότερη ή ψηλότερη χρέωση σε σχέση με το μέσο κόστος για τις κατηγορίες υλικών. Σχετικά με αυτό η GREEN DOT ανέφερε ότι πέραν της τιμής διάθεσης των υλικών, ένας άλλος λόγος που τα κόστη είναι διαφοροποιημένα από τα τέλη, είναι οι ποσότητες που τοποθετούν στην αγορά οι παραγωγοί και οι ποσότητες που συλλέγει το σύστημα. Παραδείγματος χάριν, αν οι ποσότητες που τοποθετούνται στην αγορά από τα μέλη αυξηθούν, τότε το συνολικό κόστος θα διαμοιρασθεί σε περισσότερες ποσότητες, άρα θα μειωθεί το τέλος που χρεώνεται για κάθε κατηγορία υλικού. Αντίθετα, αν οι ποσότητες που συλλέγονται μειωθούν τότε το συνολικό κόστος θα διαμοιραστεί σε

μικρότερες ποσότητες και μετέπειτα θα αυξηθεί και το τέλος που χρεώνεται για κάθε κατηγορία υλικού.

(Γ) Ανάλυση Μελέτης Βιωσιμότητας

Η Επιτροπή ακολούθως εξέτασε την «Μελέτη Βιωσιμότητας»[42] που απέστειλε η εταιρεία GREEN DOT στην οποία καταγράφονται τα ακόλουθα σε σχέση με το κοστολογικό σύστημα της εταιρείας:

«παρόλο που η βασική φιλοσοφία του μοντέλου είναι να μην γίνονται σημαντικές ανακατανομές κόστους μεταξύ των υλικών, υπάρχουν μερικές περιπτώσεις που αυτό γίνεται εξ' ανάγκης, ή γίνεται για να δημιουργηθούν σωστά περιβαλλοντικά κίνητρα μέσω των τελών, χωρίς αυτό να καταστρατηγεί ή να ακυρώνει τη βασική φιλοσοφία. Δύο τέτοιες περιπτώσεις αναλύονται πιο κάτω.

Υλικά με θετικό αποτέλεσμα. *Υπολογίζοντας τα έσοδα και τα έξοδα ανά υλικό, υπάρχει περίπτωση κάποιο υλικό να παρουσιάζει θετικό αποτέλεσμα λόγω της ψηλής τιμής που πιθανόν αυτό να έχει ως δευτερογενές υλικό. Ως εκ τούτου και ως βασική αρχή, το Σύστημα αποφάσισε ότι τα τέλη κάθε υλικού πρέπει να αντικατοπτρίζουν τουλάχιστον το κόστος που τους αναλογεί από τα έμμεσα έξοδα όπως αναλύονται πιο κάτω. Με βάση αυτήν την αρχή, υλικό που παρουσιάζει θετικό αποτέλεσμα μετά τον καταμερισμό όλων των κοστών θα επιφορτίζεται τουλάχιστο με τα κόστη που του αναλογούν από τα έμμεσα έξοδα. Η εξοικονόμηση που προκύπτει από τη διαφορά του πραγματικού κόστους, από το τέλος που θα διαμορφωθεί μετά την αναπροσαρμογή, θα ανακατανέμεται στα άλλα υλικά με βάση το επιμέρους κόστος τους σε σχέση με συνολικό κόστος.*

Υλικά που ξεπερνούν το στόχο ανακύκλωσης του 25%. *Ο στόχος που έχει το Σύστημα για κάθε υλικό (που προκύπτει από την πρόνοια του Νόμου για 25% ανακύκλωση κατ' ελάχιστο), είναι ανακύκλωση τουλάχιστον του 25% των συνολικών ποσοτήτων του υλικού που αντιπροσωπεύουν τα μέλη του Συστήματος. Ως εκ τούτου, για κάθε υλικό που ξεπερνά το στόχο του, το κόστος που αναλογεί για τη διαχείριση των επιπλέων τόνων που ανακυκλώνονται αφαιρείται από το κόστος αυτού του υλικού και μεταφέρεται στο κόστος των υλικών other recoverable και other non-recoverable. Με αυτό τον τρόπο, δημιουργούνται κόστη και για τα υλικά που δεν είναι εύκολα αξιοποιήσιμα και ως εκ τούτου δεν είναι υλικά-στόχοι.*

[42] Όπως υποβλήθηκε στο Κεφάλαιο 9 της αίτησης προς την Επιτροπή ΣΕΔΑΣ η οποία ορίζεται κατά τον Περί Συσκευασιών Νόμο για αδειοδότηση του συστήματος.

Τα Διοικητικά έξοδα κατανέμονται κατά 70% στις Οικιακές Συσκευασίες και κατά 30% στις Εμπορικές/Βιομηχανικές Συσκευασίες. Η κατανομή αυτή αντικατοπτρίζει το αισθητά μεγαλύτερο διοικητικό κόστος που έχει το Σύστημα για τη διαχείριση των οικιακών συσκευασιών σε σχέση με τις Εμπορικές/Βιομηχανικές Συσκευασίες.

Η γενική αρχή του τρόπου κοστολόγησης κάθε υλικού με βάση το πραγματικό κόστος διαχείρισης του, εξασφαλίζει πρωτίστως ότι υπάρχει το οικονομικό κίνητρο στον υπόχρεο συσκευασίας για να τροποποιήσει προς το ελάχιστο, ή προς το φιλικότερο για το περιβάλλον, τα είδη ή/και την ποσότητα της συσκευασίας που χρησιμοποιεί για τα προϊόντα του. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγεται επίσης η αλληλοεπιδότητση των υλικών και διασφαλίζεται ότι κάθε υλικό φέρει το ύψος της χρέωσης που πραγματικά αντιστοιχεί στο κόστος διαχείρισης του. Έτσι, τα υλικά που είναι ***βαρύτερα*** *επιβαρύνονται με* ***ψηλότερο κόστος*** *σε απόλυτους αριθμούς λόγω* ***του βάρους τους*** *και της* ***χρέωσης ανά μονάδα βάρους.*** *Με αυτό τον τρόπο, αν έχουμε για παράδειγμα δύο ομοειδή προϊόντα και για την ίδια ποσότητα προϊόντος το ένα είναι σε πιο βαριά συσκευασία από το άλλο, τότε το υλικό στην πιο βαριά συσκευασία θα επωμίζεται μεγαλύτερη χρέωση για τη συσκευασία του , παρότι το προϊόν και η ποσότητα είναι η ίδια.. Η χρέωση του κάθε υλικού ανάλογα με το πραγματικό κόστος διαχείρισης του διασφαλίζει επίσης ότι, η χρήση μη εύκολα διαχειρίσιμων υλικών, ή υλικών μη φιλικών προς το περιβάλλον τα οποία έχουν ψηλό κόστος διαχείρισης για το Σύστημα, θα αποθαρρύνεται από τις ψηλές χρεώσεις που θα έχουν αυτά τα υλικά. Αντίθετα, τα πιο φιλικά υλικά που είναι πιο εύκολα διαχειρίσιμα θα ενθαρρύνονται.*

Ως έτος βάση για τον υπολογισμό των τελών επιλέγηκε να είναι το 2009 επειδή το Σύστημα φτάνει το έτος αυτό σε αρκετά ψηλά ποσοστά ανάκτησης και ανακύκλωσης, αλλά και ωρίμανσης ως προς την επέκταση του και θεωρείται ως το πιο αντιπροσωπευτικό έτος για τον καθορισμό των τελών για όλη την εξαετία. Με βάση αυτό τον υπολογισμό, καθορίζονται τα τέλη ανά υλικό που αν ίσχυαν σταθερά καθ' όλη την εξαετία θα έκαναν το Σύστημα βιώσιμο, με ικανοποιητικά κατά μέσο όρο πλεονάσματα. Τα τέλη όμως αυτά εάν εφαρμόζονταν ομοιόμορφα καθ' όλη την εξαετία θα είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αχρείαστα ψηλών πλεονασμάτων τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του Συστήματος λόγω περιορισμένου μεγέθους των έργων και του συνεπαγόμενου σχετικά χαμηλού λειτουργικού κόστους. Τα τέλη επίσης θα ήταν αχρείαστα ψηλά τα πρώτα χρόνια και θα αποθάρρυναν τις επιχειρήσεις.

Για να αποφευχθούν αυτές οι στρεβλώσεις στα τέλη σε σχέση με το πραγματικό κόστος, αποφασίστηκε να ακολουθηθεί πολιτική υπολογισμού των τελών ανά έτος. Έτσι ώστε τα ετήσια τέλη να σχετίζονται πιο άμεσα με τα κόστη του συγκεκριμένου έτους.

Παράλληλα όμως, υπολογίσθηκε η αναγκαία εξέλιξη των τελών για τα επόμενα χρόνια ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Συστήματος.

Ως εκ τούτου, έγινε σχετική μείωση στα τέλη για το πρώτο έτος (2006), σε σχέση με τα υπολογισθέντα για το 2009, αλλά σταδιακά τα επόμενα χρόνια τα τέλη θα πρέπει να αυξάνονται έτσι ώστε να μπορέσει το Σύστημα να καλύψει το πληθυσμό που στοχεύει και να πετύχει τους στόχους που έχει θέσει παραμένοντας ταυτόχρονα και οικονομικά βιώσιμο.»

Η Επιτροπή μελετώντας τον πίνακα 9.3 της Μελέτης Βιωσιμότητας ο οποίος περιλαμβάνει εκτός από τα τέλη για το 2006, τα τέλη που με βάση τις σημερινές εκτιμήσεις πρέπει να εφαρμοστούν τα επόμενα χρόνια ώστε το Σύστημα να παραμείνει βιώσιμο παρατηρεί τα εξής:

Πίνακας 4: Εξέλιξη των τελών κατά την εξαετία (με βάση τις σημερινές εκτιμήσεις) *(Απόσπασμα)*[43]				
ΕΙΔΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	**ΛΚ £ ανά τόνο**[44]			
	2006	**2007**	**2008-2009**	**2010-2011**
Σίδηρος	48,55 *(€82,95)*	55,83 (*€95,39)*	65,88 *(€112,6)*	79,06 (*€135,08)*
Αλουμίνιο	9,34 *(€15,96)*	10,74 *(€18,35)*	12,67 (*€21,65)*	15,21 *(€25,99)*

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με τον κατάλογος τελών που εγκρίθηκε από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος τα τέλη για το σίδερο και το αλουμίνιο έχουν ως ακολούθως :

Πίνακας 5: ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΕΛΩΝ GREEN DOT CYPRUS 2006-2017			
ΕΙΔΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	**€ ανά τόνο**		
	2006-2007	**2008-2009**	**2010-2017**
Σίδηρος	82,95	82,95	95,39
Αλουμίνιο	15,96	18,59	21,38

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι για το πρώτο έτος 2006 τα τέλη που υπεβλήθηκαν ήταν τα ίδια με αυτά που υπολογίστηκαν αρχικά ύψους €82,95 για το Σίδηρο και €15,96 για το

[43] Ο πίνακας ετοιμάστηκε από την Greendot το 2006 για σκοπούς υπόδειξης στους αρμόδιους φορείς της πορείας/τάσης που εκτιμάται ότι θα ακολουθήσουν τα τέλη τα επόμενα έτη.
[44] Σε παρένθεση υπολογίστηκαν τα τέλη σε ευρώ.

Αλουμίνιο. Από το έτος 2007 μέχρι και το έτος 2017 τα τέλη που επιβλήθηκαν ήταν εμφανώς χαμηλότερα από αυτά που υπολογίστηκαν αρχικά. Ιδιαίτερη διαφορά σημείωσαν τα τέλη που αφορούν το σίδηρο ύψους €29,65 (€112,6-€82,95) ανά τόνο για τα έτη 2008-2009 και €39,69 (135,08-95,39) ανά τόνο για τα έτη 2010-2017.

Ως αναφέρεται στο Κεφ. 1 της μελέτης *«Το σύστημα κατά το 2006 θα βρίσκεται στα πρώτα στάδια της λειτουργίας του και θα καλύπτει σχετικά μικρό όγκο πληθυσμού πράγμα που συνεπάγεται μειωμένα κόστη».* Περαιτέρω ως αναφέρθηκε *« τα τέλη μεά το 20006 είναι μόνο ενδεικτικά και θα αναπροσαρμόζονται ετήσια ανάλογα με τα πραγματικά δεδομένα.»*

Από τις καταστάσεις που φέρουν το τίτλο «Κοστολόγηση PMD 2007-2016» ως αυτές αποστάληκαν με την επιστολή ημερομηνίας 25/6/2018, διαφάνηκε ότι οι χρεώσεις που υπολογίστηκαν βάσει πραγματικού κόστους και που επιβλήθηκαν ήταν οι εξής:

Πίνακας 6: Συγκεντρωτική Λίστα – Υπολογισμός Τελών βάσει κοστολογικού συστήματος της Green-Dot		
Έτος	**Σίδηρος**	**Αλουμίνιο**
	€	€
2016	103,91	22,99
2015	98,00	27,24
2014	92,88	28,16
2013	99,99	31,92
2012	106,57	32,82
2011	107,39	28,27
2010	100,64	59,90
2009	87,82	53,75
2008	76,60	32,44
2007	26,20	22,65

Από τη σύγκριση των πιο πάνω πινάκων διαφαίνεται ότι οι προκαταρκτικοί υπολογισμοί τελών (πίνακας 4) δεν συνάδουν με τις πραγματικές χρεώσεις (πίνακας 5). Για παράδειγμα, το έτος 2007 οι χρεώσεις όπως αρχικά εκτιμήθηκαν θα ανέρχονταν σε €95,39 για τον σίδηρο και €18,35 για το αλουμίνιο ενώ η εκ των υστέρων κοστολόγηση εκτίμησε τα τέλη σε €26,20 για το σίδηρο και €22,65 για το αλουμίνιο. Με άλλα λόγια τα τέλη για το σίδηρο ήταν λιγότερο από το 1/3 της αρχικής εκτίμησης ενώ για το αλουμίνιο είχαν μεν αυξηθεί αλλά σε αρκετά μικρότερο βαθμό. Η ίδια τάση συνεχίστηκε και για τα επόμενα έτη γεγονός το οποίο δεικνύει ότι οι αρχικοί

υπολογισμοί τελών της Green-Dot δεν ανταποκρίνονταν σ' αυτούς που πραγματικά επιβλήθηκαν.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι από την «Αναλυτική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Λευκοσίδηρου για την περίοδο 2006 έως 2016», διαφαίνεται ότι η μέση τιμή διάθεσης ανά τόνο ήταν πολύ χαμηλότερη από το μέσο κόστος ανά τόνο με αποτέλεσμα η εταιρεία να σημειώνει μεγάλο κόστος (ζημιά) ανά τόνο αντί για όφελος. Συγκεκριμένα, από τον πίνακα διαφαίνεται ότι το τελικό κόστος (ζημιά) κυμαινόταν για τα έτη 2007-2016 από €170 ανά τόνο μέχρι €825 ανά τόνο. Σε αντίθεση, η «Αναλυτική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Αλουμινίου» για την ίδια περίοδο παρουσίασε μέση τιμή ανά τόνο ψηλότερη από το μέσο κόστος ανά τόνο για τα έτη 2011 και μετά. Το τελικό όφελος κυμαινόταν από €55 μέχρι €436 ανά τόνο. Για τα έτη 2007 -2010 σημειώθηκε τελικό κόστος (ζημιά) το οποίο κυμαινόταν από €39 μέχρι 686.

Η Επιτροπή εκ πρώτης διαπιστώνει ότι οι ζημίες της δραστηριότητας ανακύκλωσης σιδήρου είναι αποτέλεσμα της πολύ χαμηλής τιμής η οποία μπορεί να ανακτηθεί για το δευτερογενές υλικό του σιδήρου. Όπως αναφέρθηκε οι σιδηρούχες συσκευασίες διατίθενται στο 12-15% της αντίστοιχης τιμής που διατίθενται οι αλουμινένιες συσκευασίες. Ως εκ τούτου παρόλο που τα τέλη για σίδηρο είναι πολύ ψηλότερα από αυτά του αλουμινίου όπως διαφαίνεται και στον πίνακα 6, η δραστηριότητα της ανακύκλωσης του σιδήρου είναι ζημιογόνα γεγονός το οποίο οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι χρεώσεις τελών για την περισυλλογή και ανακύκλωση σιδήρου δεν είναι υπερβολικές.

(Δ) Ανάλυση Κοστολογικού Συστήματος

Η Επιτροπή από τη μελέτη των ενώπιον της στοιχείων και δεδομένων διαπιστώνει ότι στη «Μελέτη Βιωσιμότητας» και ειδικότερα στην ενότητα 9.5 της Μελέτης «Ενδεικτικός πίνακας για τον υπολογισμό των τελών ανά υλικό» φαίνεται ο τρόπος κοστολόγησης κάθε δραστηριότητας και τον τρόπο με τον οποίο υπολογίζονται τα τέλη για κάθε είδος υλικού ξεχωριστά. Ο πίνακας δεικνύει τα έξοδα που λαμβάνονται υπόψιν για τον υπολογισμό των τελών βάσει του Βελγικού μοντέλου FOST-PLUS το οποίο υιοθετήθηκε και από την GREEN DOT. Το ίδιο μοντέλο χρησιμοποιείται για όλα τα υλικά με μικροδιαφοροποιήσεις που αφορούν το κάθε επιμέρους υλικό. (ενδεικτικά παρουσιάστηκαν στοιχεία του 2008 και 2009).

Πίνακας 7: Ενδεικτικός πίνακας για τον υπολογισμό των τελών ανά υλικό.				
			2008	**2009**
1	Ποσότητες μελών της Green Dot[45]	Τόνοι	16,633	18,006
2	Ανακτώμενες ποσότητες από έργα[46]	Τόνοι	5,869	7,991
3	Κόστος ανά τόνο	£/τόνο	27.57	28.22
	Συλλογής	£/τόνο	13.20	13.60
	Ανακύκλωσης	£/τόνο	14.37	14.62
4	Λειτουργικό κόστος (2*3)	£	161,799	225,513
5	Διοικητικά & άλλα έξοδα	£	25,545	23,903
6	Ολικό κόστος (4+5)	£	187,344	249,416
7	Όφελος από Υπερκάλυψη στόχου	£	(47,154)	(98,479)
8	Ολικό κόστος (6+7)	£	140,190	150,937
9	Όφελος από χρεώσεις σε άλλα υλικά	£		(1,454)
10	Ολικό κόστος (8+9)	£	140,190	149,483
11	Ενδιάμεσο τέλος (10/1)	£/τόνο	8,43	8,30
12	Μεταβολές τελών	£/τόνο		
	Κόστος συντήρησης κάδων	£/τόνο	2,98	3,20
	Κόστος ενοικίου κάδων	£/τόνο	4,97	5,33
	Όφελος από νέα μέλη (αναδρομικά)	£/τόνο	(0,51)	(0,50)
	Κόστος για έρευνα και ανάπτυξη	£/τόνο	0,17	0,17
	Κόστος για απρόβλεπτα έξοδα	£/τόνο	0,42	0,42
	Συνολικές αυξομειώσεις	£/τόνο	8,03	8,61
13	Προκαταρκτικό τέλος (11+12)	£/τόνο	16,46	16,92
14	Συνολικό κόστος (1*13)	£	273,832	304,578
15	Όφελος από κέρδος αλουμινίου	£	(5,620)	(18,152)
16	Νέο συνολικό κόστος (14+15)	£	268,212	286,426
17	Τελικό τέλος πριν την μείωση (16/1)	£/τόνο σεντ/κιλό	16.12 1.61	15,91 1,59

[45] Αφορά ποσότητες του υλικού που θα τοποθετούν στην αγορά οι επιχειρήσεις που αναμένεται να εκπροσωπεί το Σύστημα.
[46] Αφορά ποσότητες του υλικού που αναμένεται να ανακτώνται από τα έργα του Συστήματος.

18	Μείωση (επί των τελών έτους βάσης 2009)			-30,00%
19	Τελικό τέλος 2006	£/τόνο σεντ/κιλό		11,14 1,11

Από τον Πίνακα 7 προκύπτουν οι υπολογισμοί στους οποίους προβαίνει η GREEN DOT για την κοστολόγηση των ανακυκλώσιμων υλικών. Όπως διαφαίνεται, η κοστολόγηση αυτή λαμβάνει υπόψιν το κόστος συλλογής και το κόστος ανακύκλωσης ανά τόνο (το σύνολο τους παρουσιάζεται στο σημείο 3). Το κόστος αυτό πολλαπλασιάζεται με τις ανακτώμενες ποσότητες από έργα (σημείο 2) για να δώσει το συνολικό λειτουργικό κόστος (σημείο 4). Σε αυτό προστίθενται τα Διοικητικά και άλλα έξοδα (όπως έξοδα επικοινωνίας), (σημείο 5) και υπολογίζεται το ολικό κόστος (σημείο 6).

Έπειτα, αφαιρείται τυχόν όφελος από υπερκάλυψη στόχου (σημείο 7). Συγκεκριμένα για το σημείο αυτό, η μελέτη αναφέρει «*στο σημείο 7 παρουσιάζεται η μείωση που επωφελείται το κόστος του υλικού σε περίπτωση υπερκάλυψης του στόχου ανακύκλωσης που είναι 25%. Το ποσό που αφαιρείται από το κόστος του υλικού (αν αφαιρείται), ανακατανέμεται στα υλικά other recoverable και other non-recoverable.*» Δηλαδή, επειδή η GREEN DOT κατά το συγκεκριμένο έτος κατάφερε να ανακυκλώσει πέραν του 25%, συγκεκριμένα το 35,29% (5,869/16,633) βάσει και των όσων προαναφέρθηκαν πιο πάνω στην ενότητα «Υλικά που ξεπερνούν το στόχο ανακύκλωσης του 25%» κατάφερε να ξεπεράσει τον στόχο του, το κόστος που αναλογεί για τη διαχείριση των επιπλέων τόνων που ανακυκλώνονται αφαιρείται από το κόστος αυτού του υλικού και μεταφέρεται στο κόστος των υλικών other recoverable και other non-recoverable.

Στο σημείο 9 αφαιρείται όφελος που κατανέμεται στο υλικό από τη μεταφορά μέρους του κόστους του σε άλλα υλικά (other recoverable και other non-recoverable).

Στο σημείο 10 υπολογίζεται ξανά ολικό κόστος και στο σημείο 11 υπολογίζεται το ενδιάμεσο τέλος ανά τόνο βάσει των ποσοτήτων μελών της GREEN DOT και όχι των ανακτώμενων ποσοτήτων από έργα. Αυτό είναι λογικό γιατί τα διοικητικά και άλλα έξοδα αφορούν όλες τις ποσότητες που θα μπορούσαν θεωρητικά να ανακυκλωθούν από τα μέλη. Με τον ίδιο τρόπο προσθέτονται και άλλες μεταβολές τελών στο σημείο 13, και υπολογίζεται το Συνολικό κόστος βάσει και πάλιν των ποσοτήτων μελών.

Στο σημείο 15 αφαιρείται από το κόστος το «όφελος από κέρδος αλουμινίου». Αυτό αφορά όφελος που αναλογεί στο υλικό από πλεονάσματα που πιθανόν να παρουσιάζουν άλλα υλικά που έχουν θετικό κόστος. Επειδή το αλουμίνιο έχει πολύ υψηλή τιμή πώλησης ως δευτερογενές υλικό συσκευασίας αυτό οδηγεί σε θετικό κόστος μέρος του οποίου κατανέμεται σε άλλα υλικά. Το τελικό τέλος (σημείο 17) και πάλιν υπολογίζεται με βάση τις ποσότητες μελών.

Στο σημείο 18 γίνεται μείωση κατά 30% στα τέλη που υπολογίσθηκαν για το έτος βάσης (2009), για να μειωθεί η εισφορά των μελών το 1ο έτος λειτουργίας του Συστήματος.

(Ε) Λογιστικές Αναλογίες Οικονομικών Καταστάσεων της GREEN DOT

(1) **ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ (NET PROFIT MARGIN)**

Η Επιτροπή, παρατηρεί ότι στον πίνακα 9.19 της Μελέτης Βιωσιμότητας παρουσιάστηκαν τα αναμενόμενα οικονομικά αποτελέσματα με βάση τα εκτιμώμενα τέλη για την περίοδο 2006-2011. Όπως αναφέρεται, τα τέλη στην πραγματικότητα θα αναπροσαρμοστούν ανάλογα με τις πραγματικές εμπειρίες στην πορεία του χρόνου και όταν θα υπάρχουν περισσότερα στοιχεία. Πιο κάτω παρουσιάζεται μέρος του πίνακα στον οποίο διαφαίνεται το εκτιμώμενο πλεόνασμα/έλλειμμα.

Πίνακας 8: Συγκεντρωτική Κατάσταση Εσόδων και Εξόδων[47]						
	2006	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
	€	€	€	€	€	€
Πλεόνασμα/ (Έλλειμμα)	2,023,531	(266,284)	(63,059)	(1,009,422)	8,005	(117,880)

Η Επιτροπή παραθέτει στον ακόλουθο πίνακα, ο οποίος δεικνύει πραγματικό/ επιτευχθέν Καθαρό Περιθώριο Κέρδους της GREEN DOT για τα έτη 2007-2016 ως υπολογίστηκε από τις Οικονομικές Καταστάσεις της εταιρείας.

Πίνακας 9: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (Καθαρό κέρδος ή ζημιά : Έσοδα)		
ΕΤΟΣ	**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**	**ΠΟΣΟΣΤΟ**
2006	(€308,506) : €117,039	(264%)

[47] Τα ποσά παρουσιάζονταν σε ΛΚ £ και για σκοπούς σύγκρισης μετατράπηκαν σε Ευρώ.

2007	(€630,095) : €1,049,742	(60%)
2008	(€507,711) : €2,169,421	(23%)
2009	(€1,117,992) : €3,650,831	(31%)
2010	€68,150 : €5,042,687	1,35%
2011	€1,026,220 : €7,648,289	13,42%
2012	€975.491 : €7,707,557	12,66%
2013	€964,595 : €7,868,653	12,26%
2014	€632,452 : €6,671,879	9,48%
2015	€729,609 : €6,783,386	10,76%
2016	€1,469,435 : €7,713,953	19,05%
ΟΛΙΚΟ ΕΤΩΝ 2006-2016	**€3,301,648 : €56,423,437**	**5,85%** **(μέσος όρος περιθωρίου κέρδους)**

Η Επιτροπή από τα εν λόγω στοιχεία παρατηρεί προκαταρκτικά ότι το Πλεόνασμα/Έλλειμμα από τα αναμενόμενα οικονομικά αποτελέσματα (Πίνακας 8) δεν σχετίζεται καθόλου με τα πραγματικά οικονομικά αποτελέσματα των οικονομικών καταστάσεων (Πίνακας 9) γεγονός το οποίο είναι λογικό εφ' όσον όπως διαφάνηκε τα τέλη που επιβλήθηκαν διέφεραν κατά πολύ από αυτά που υπολογίστηκαν αρχικά. Εξ' όσων διαφαίνεται από τον Πίνακα 9, αρχικά η GREEN DOT σημείωνε πολύ υψηλά περιθώρια ζημιάς ύψους 264% για το 2006, 60% για το 2007, 23% για το 2008, και 31% για το 2009. Το 2010 η εταιρεία άρχισε να σημειώνει σταδιακή αύξηση στα κέρδη με αποτέλεσμα να αρχίσει να σημειώνει περιθώριο κέρδους ύψους 1,35% για το 2010, 13,42% για το 2011, 12,66% για το 2012, 12,26% για το 2013, 9,48% για το 2014, 10,76% για το 2015, 19,05% για το 2016. Η θετική αυτή πορεία στην κερδοφορία της εταιρείας είναι αποτέλεσμα της αύξησης στα έσοδα της εταιρείας από €1 εκατ. το 2007 σε €7,7 εκατ. το 2016 σε συνδυασμό με την αύξηση των εξόδων σε μικρότερο βαθμό, μετατρέποντας μια αρχικά ζημιογόνα πορεία σε κερδοφόρα.

Η Επιτροπή παρατηρεί περαιτέρω ότι η κερδοφορία της GREEN DOT παρουσιάζει για την περίοδο 2006-2016 μεγάλες αυξομειώσεις και γι' αυτό τον λόγο προέβη σε υπολογισμό περιθωρίου κέρδους για την εν λόγω περίοδο συνολικά, αφού στην αρχή της πορείας μιας επιχείρησης σε κάποιους τομείς είναι αναμενόμενο να

πραγματοποιούνται ζημιές οι οποίες αν στην πορεία δεν ανατραπούν θέτουν την βιωσιμότητα της επιχείρησης σε κίνδυνο.

Η Επιτροπή συνακόλουθα, κρίνει προκαταρκτικά ότι το περιθώριο κέρδους για την περίοδο αυτή ανήλθε σε 5,85%, το οποίο κρίνεται ως εύλογο.

(2) <u>ΔΕΙΚΤΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (CURRENT RATIO)</u>

Η Επιτροπή ακολούθως εξέτασε τα ενώπιον της στοιχεία αναφορικά με αναφορικά με το δείκτη ρευστότητας της εταιρείας GREEN DOT. Η Επιτροπή μετά από μελέτη των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας διαπίστωσε τις εξής αναλογίες δείκτη ρευστότητας:

Πίνακας 10: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (Κυκλοφορούν ενεργητικό : Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)		
ΕΤΟΣ	**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**	**ΑΝΑΛΟΓΙΑ (ως προς την μονάδα)**
2006	€451,162 : €725,915	0,62
2007	€1,365,942: €1,961,637	0,69
2008	€4,332,093 : €5,833,201	0,74
2009	€4,312,253 : €6,941,445	0,62
2010	€4,800,009 : €7,537,626	0,63
2011	€4,886,339 : €6,708,298	0,73
2012	€4,442,085 : €6,071,836	0,73
2013	4,042,985 : 4,692,734	0,86
2014	3,567,214 : 3,732,395	0,95
2015	3,715,668 : 3,164,959	1,17
2016	4,063,946 : 2,049,215	1,98

Σε σχέση με το ζήτημα αυτό, η Επιτροπή σημειώνει ότι ο δείκτης ρευστότητας (Current Ratio) υπολογίζεται ως Κυκλοφορούν ενεργητικό προς Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Η αναλογία αυτή δεικνύει την ευχέρεια μιας οικονομικής οντότητας για αποπληρωμή των βραχυπρόθεσμων (αυτών που πρέπει να αποπληρωθούν εντός ενός έτους) υποχρεώσεων της από τα κυκλοφορούντα (αυτά που προορίζονται να αλλάζουν θέση και μορφή μία ή περισσότερες φορές μέσα σε ένα έτος) στοιχεία

ενεργητικού. Υπολογίζεται ως αναλογία προς την μονάδα και ένας ιδανικός δείκτης ρευστότητας για μια οικονομική οντότητα (εταιρεία) κυμαίνεται μεταξύ 1,5 – 2,0 προς 1 αφού ένας τέτοιος δείκτης δεικνύει ότι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις υπερκαλύπτονται από τα κυκλοφορούνται στοιχεία ενεργητικού και ως εκ τούτου η ρευστότητα της εταιρείας είναι σε υψηλά επίπεδα. Ένας δείκτης 1-1 δεικνύει ότι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις καλύπτονται ακριβώς και ως εκ τούτου δύνανται να αποπληρωθούν εντός ενός έτους από το κυκλοφορούν ενεργητικό ενώ ένας δείκτης λιγότερο από την μονάδα αφήνει την εταιρεία εκτεθειμένη έναντι των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της.

Από τα ενώπιον της Επιτροπής στοιχεία και ειδικότερα από τα στοιχεία που καταγράφονται στον Πίνακα 10, παρατηρείται ότι η ρευστότητα της GREEN DOT για τα έτη 2006 – 2014 κυμαινόταν μεταξύ του 0,62 και 0,95 και όπως προαναφέρθηκε ένας τέτοιος δείκτης κρίνεται μη ικανοποιητικός καθώς δεικνύει ότι τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού δεν επαρκούν να καλύψουν της βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας. Το έτος 2015 ο δείκτης ρευστότητας ανήλθε στο 1,17 και το 2016 αυξήθηκε στο 1,98. Συνεπώς κρίνεται ότι για το έτος 2016 τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού προσεγγίζουν το διπλάσιο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Με άλλα λόγια η εταιρεία έχει τους πόρους (είτε μετρητά είτε ισοδύναμα αυτών) για να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις αυτές αφήνοντας την εταιρεία με υπόλοιπο περιουσιακών στοιχείων στα ίδια περίπου επίπεδα των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Όπως ισχυρίστηκε η ΖΟΤΙΑDES η GREEN DOT διαθέτει πλεόνασμα €2,5 εκατ. προφανώς αναφερόμενη στη Κατάσταση Ταμειακών Ροών της GREEN DOT για το έτος 2016 στην οποία διαφαίνονται τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλους του έτους ύψους €2,608,402. Η μεγάλη βελτίωση στη ρευστότητα της GREEN DOT διαφαίνεται και από τον δείκτη ρευστότητας ο οποίος όπως προαναφέρθηκε ανέρχεται στο 1,98 προς 1. Παρόλα αυτά, η Επιτροπή παρατηρεί ότι αυτό αφορά μόνο ένα έτος, το τελευταίο της ανάλυσης σε μια πορεία έντεκα ετών και δεν είναι σίγουρο ότι θα διατηρηθεί στο ίδιο επίπεδο και τα επόμενα έτη.

(3) ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή περαιτέρω σημειώνει ότι η αναγνώριση αναβαλλόμενων εσόδων στις οικονομικές καταστάσεις διέπεται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 18 «Έσοδα»[48]. Σχετικά με την περίπτωση αναγνώρισης τέτοιων αναβαλλόμενων εσόδων, το πρότυπο αυτό αναφέρει ότι «when the selling price of a product includes an identifiable amount for subsequent servicing, that amount is deferred and recognised as revenue over the period during which the service is performed.» Συνεπώς, εάν μια οντότητα αναγνωρίσει έσοδα για την παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας για την οποία δεν έχει ακόμα παρασχεθεί τότε δύναται να αναγνωρισθεί ως αναβαλλόμενο έσοδο. Ως αποτέλεσμα της τακτικής αυτής, τα έσοδα που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (Profit and Loss account) χρεώνονται (μειώνονται) κάθε έτος με το ποσό αναβαλλόμενου εισοδήματος και πιστώνονται οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις στον Ισολογισμό (Balance Sheet account) με το ίδιο ποσό.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων της GREEN DOT αναφέρουν ως αναβαλλόμενο εισόδημα *«Τα αναβαλλόμενα εισοδήματα αντιπροσωπεύουν ποσά που τιμολογήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους αλλά η Εταιρεία δεν έχει προσφέρει ακόμα τις σχετικές υπηρεσίες. Το αναβαλλόμενο εισόδημα αναγνωρίζεται ως εισόδημα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων στο έτος που προσφέρονται οι υπηρεσίες.»*

Το κοστολογικό μοντέλο ως διαφαίνεται και στη Μελέτη Βιωσιμότητας που υπεβλήθηκε στους αρμόδιους φορείς βασίστηκε σε εκτιμήσεις κόστους και τελών που θα επιβάλλονταν στα μέλη ανά έτος και δεν φαίνεται να προνοεί για τιμολόγηση των μελών κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου έτους για παροχή υπηρεσιών σε μετέπειτα έτη. Συγκεκριμένα ετοιμάστηκε και πίνακας (ίδε πίνακα 8) ο οποίος προέβλεπε τα έσοδα, έξοδα και την κερδοφορία. Συνεπώς, προκύπτει ότι η GREEN DOT είχε κάθε δυνατότητα να επιβάλει τέλη κατά την δική της κρίση τα οποία θα ήταν βασισμένα σε εκτιμήσεις και τροποποιημένα κατά περιόδους βάσει των πραγματικών στοιχείων κόστους και κερδοφορίας. Όμως όπως διαφάνηκε, στην πραγματικότητα δεν εφαρμόστηκαν τα υπολογιζόμενα τέλη, αλλά διαφοροποιήθηκαν οι Πίνακες 4-5, δηλαδή επιβλήθηκαν χαμηλότερα τέλη, ιδίως για σίδηρο.

[48] Το ΔΛΠ 18 έχει αντικατασταθεί από το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» για τις περιόδους μετά την 1/1/2018.

Επίσης, ως αποτέλεσμα της αναγνώρισης αναβαλλόμενων εσόδων ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων παρουσιάζει πολύ διαφορετικά κέρδη/ζημιές από ότι θα παρουσίαζε εάν δεν αναγνωρίζετο το αναβαλλόμενο εισόδημα.

Στον πίνακα 11 πιο κάτω, στον οποίο περιλαμβάνονται στοιχεία από τις οικονομικές καταστάσεις, διαφαίνεται ότι από το 2006 μέχρι το 2009 η υποχρέωση αναβαλλόμενων εσόδων αυξανόταν ενώ από το έτος 2010 και μετά μειωνόταν. Συγκεκριμένα, από το έτος 2006 μέχρι το 2009 η εταιρεία παρουσίαζε ζημιές ενώ από το έτος 2010 και μετά η εταιρεία άρχισε να αναγνωρίζει έσοδα που είχαν αναβληθεί. Με αυτό τον τρόπο «αναβάλλει» την αναγνώριση εσόδων σε μετέπειτα έτη.

Πίνακας 11: Αναγνώριση και υπόλοιπο Αναβαλλόμενων Εσόδων.		
ΕΤΟΣ	ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ (ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ) €	ΑΥΞΗΣΗ / ΜΕΙΩΣΗ €
2006	818,407	
2007	2,640,356	1,821,949
2008	4,573,062	1,932,706
2009	5,317,062	744,416
2010	5,162,949	(154,529)
2011	4,137,604	(1,025,345)
2012	3,150,077	(987,527)
2013	2,348,077	(801,910)
2014	2,172,430	(175,737)
2015	1,690,428	(482,002)
2016	289,127	(1,401,301)

Περαιτέρω ως προκύπτει από τον πίνακα 12 πιο κάτω δεικνύει ακριβώς την επίδραση που είχε η αναγνώριση των αναβαλλόμενων εσόδων στην κερδοφορία της εταιρείας και ποια θα ήταν η κερδοφορία εάν δεν αναγνωρίζονταν τα αναβαλλόμενα έσοδα. Όπως προαναφέρθηκε, από το 2006 μέχρι το 2009 οι οικονομικές καταστάσεις έδειχναν ζημιές οι οποίες το 2009 ανέρχονταν σε €1,117,992. Εάν δεν αναγνωρίζονταν τα αναβαλλόμενα έσοδα τότε η ίδια τριετία θα σημείωνε κέρδη αντί ζημιές. Συγκεκριμένα το 2009 θα σημείωνε κέρδη ύψους €373,576.

Σε αντίθεση, το έτος 2010 η GREEN DOT άρχισε να μειώνει την Υποχρέωση Αναβαλλόμενων Εσόδων στον Ισολογισμό και να μεταφέρει αναβαλλόμενα έσοδα στη

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και ως εκ τούτου παρουσίαζε πολύ περισσότερα κέρδη από ότι θα παρουσιάζονταν εάν δεν αναγνωρίζονταν τα αναβαλλόμενα έσοδα. Συγκεκριμένα το 2016 σημείωσε κέρδη ύψους €1,469,425 ενώ χωρίς την αναγνώριση εσόδων θα σημείωνε μόνο κέρδη ύψους €68,124.

Πίνακας 12: Καθαρό κέρδος / (ζημιά) πριν και μετά την αναγνώριση αναβαλλόμενου εσόδου.		
ΕΤΟΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΡΔΟΣ / (ΖΗΜΙΑ) **ΜΕΤΑ** ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΕΣΟΔΟΥ €	ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΡΔΟΣ / (ΖΗΜΙΑ) **ΠΡΙΝ** ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΕΣΟΔΟΥ €
2006	(308,506)	509,901
2007	(630,095)	1,191,854
2008	(507,711)	917,284
2009	(1,117,992)	373,576
2010	68,150	(86,379)
2011	1,026,220	875
2012	975,491	(12,036)
2013	964,595	162,685
2014	632,452	456,715
2015	729,609	247,607
2016	1,469,425	68,124

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας η GREEN DOT ερωτήθηκε για τους λόγους για τους οποίους ενώ το σύστημα προέβλεπε συσσωρευμένο πλεόνασμα ύψους ΛΚ £336,469 (€574,891) (βάσει του πίνακα 9.19 της Μελέτης Βιωσιμότητας) παρόλα αυτά η GREEN DOT σημείωσε βάσει των δημοσιοποιημένων ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων συσσωρευμένες ζημίες ύψους €1.763.456 (ΛΚ £1.032.105) στο τέλος τους έτους 2011.

Η GREEN DOT απάντησε ότι η μελέτη βιωσιμότητας ήταν βασισμένη σε ποσότητες που δόθηκαν από το Κράτος.[49] Οι ετήσιες ποσότητες συσκευασιών στην αγορά που παρουσιάστηκαν ανέρχονταν σε 140,000 τόνους ενώ οι πραγματικές δηλωθείσες ποσότητες προς το Σύστημα όταν πλέον λειτούργησε, ήταν περί τις 70,000 – 80,000

[49] Η GREEN DOT σε σχέση με αυτό επισήμανε ότι το κράτος είχε διενεργήσει δύο μελέτες, η πρώτη μελέτη ήταν για λογαριασμό του Υπουργείου Εσωτερικών και η δεύτερη για λογαριασμό του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

τόνους. Συγκεκριμένα ανέφερε: *«Εμείς βασίσαμε τη μελέτη βιωσιμότητας μας στις μόνες γνωστές μέχρι τότε ποσότητες και τα έσοδα μας και τα έξοδα μας ήταν με βάση τους 140,000 τόνους ετήσια. Τα πρώτα 6 χρόνια λειτουργίας (2007-2012) μας, τα πραγματικά έσοδα ήταν €33,106,961 σε σχέση με την μελέτη βιωσιμότητας που ήταν €59,614,502 δηλαδή λιγότερα έσοδα κατά €26,507,541. Παρόμοιες διαφορές παρουσιάζονται και στα έξοδα, αφού λιγότερες ποσότητες στην αγορά σημαίνει και λιγότερες ποσότητες που μπορούν να ανακτηθούν. Όσον αφορά τα έξοδα που είχαμε προϋπολογίσει, εμπεριστατωμένα αυτά αυξάνονται όταν αυξάνονται και οι ποσότητες που συλλέγουμε. Τα πρώτα χρόνια λειτουργίας μας, τα έσοδα μας υπερέβαιναν κατά πολύ τα έξοδα μας καθώς εισπράτταμε από τα μέλη μας τέλη για να πετύχουμε τους στόχους που προνοούσε η άδεια μας, αλλά η ανταπόκριση των πολιτών ήταν χαμηλή (λιγότερες ποσότητες), με αποτέλεσμα και τα έξοδα μας να είναι λιγότερα. Δηλαδή εισπράτταμε χρήματα από τα μέλη μας για να ανακυκλώνουμε π.χ. 30,000 τόνους ετήσια αλλά το Σύστημα ανακύκλωνε μόνο π.χ. 10,000 τόνους. Ως εκ τούτου δημιουργούσαμε ένα πλεόνασμα. Αυτό το πλεόνασμα, με εισήγηση των συμβούλων μας, το μεταφέραμε στον Ισολογισμό μας ως αναβαλλόμενο εισόδημα με σκοπό να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των μελλοντικών εξόδων όταν θα αυξάνονταν οι ποσότητες συλλογής, όπως και έγινε. Η μέθοδος αυτή έγινε αποδεκτή και από τον Έφορο Φορολογίας και αυτό το αναβαλλόμενο εισόδημα που είχε δημιουργηθεί σταδιακά επανήλθε στους λογαριασμούς εισοδήματος και ολοκληρώνεται αυτή η διαδικασία αναγνώρισης αναβαλλόμενου εισοδήματος, μέχρι το τέλος του 2017.»*

Η GREEN DOT περαιτέρω σημείωσε ότι οι ποσότητες των Οικιακών Συσκευασιών που μαζεύει βασίζονται στην εθελοντική συμμετοχή του πολίτη. Το κράτος δεν έλαβε έγκαιρα τα απαραίτητα μέτρα για προώθηση της ανακύκλωσης όπως συμβαίνει σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, δηλαδή το κλείσιμο των χωματερών, την υιοθέτηση συστημάτων του πληρώνω όσο πετώ, την αστυνόμευση της ανακύκλωσης, τη δημιουργία πράσινων σημείων και άλλα, έτσι οι ποσότητες της ανακύκλωσης αυξάνονταν με αργό ρυθμό. Ως εκ τούτου, παρά το γεγονός ότι οι πραγματικές ποσότητες που δήλωναν τα μέλη μας αλλά και τα αντίστοιχα έσοδα ήταν κατά πολύ πιο λιγότερα από τις αρχικές μελέτες, αντίστοιχα χαμηλότερα ήταν και τα έξοδα αφού οι ανακτήσεις υλικών αυξάνονταν αργά, οπότε κρατήθηκε σταθερός ο βασικός κορμός στα τέλη μέχρι να ωριμάσει το Σύστημα. Δεν υπάρχει ιδιαίτερος λόγος αλλαγών.

Η πιο πάνω τακτική εγκρίθηκε από τον Έφορο Φορολογίας. Στην έκθεση του Γενικού Ελεγκτή, αναφέρεται ότι εάν η εταιρεία ήθελε να αποφύγει την φορολογία θα έπρεπε κατ' ακρίβεια το Σύστημα να προχωρήσει στην τροποποίηση του Ιδρυτικού Εγγράφου

με Ειδική Απόφαση των μετόχων και Έκδοσης Διατάγματος Δικαστηρίου για μετατροπή του Συστήματος σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό αντί να λειτουργεί κανονικά ως Δημόσια Εταιρεία.

Εκτός από τα πιο πάνω, η αναγνώριση αναβαλλόμενων εσόδων δύναται να δημιουργήσει μια άνιση μεταχείριση μεταξύ μελών τα οποία συμμετέχουν στο σύστημα σε διαφορετικές περιόδους. Σχετικά με αυτό, η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας ζητήθηκαν διευκρινήσεις για το αν και με ποιο τρόπο μια εταιρεία η οποία συνέβαλε στην δημιουργία του αναβαλλόμενου εισοδήματος, επωφελείται (μέσω "συνεισφοράς" στην μείωση του κόστους ή αλλιώς) κατά την μετέπειτα αναγνώριση/χρησιμοποίηση του τα επόμενα έτη, βάσει αντιπροσωπευτικών παραμέτρων καθορισμού του κόστους/τιμής των υλικών ανακύκλωσης και αν και με ποιο τρόπο νεοεισερχόμενες (στο Σύστημα) εταιρείες, οι οποίες εντάχθηκαν μετά την δημιουργία του αναβαλλόμενου εισοδήματος, δεν επωφελήθηκαν από εισφορές (μέσω πληρωμής Τελών) που έκαναν εταιρείες (παλαιότερα μέλη στο Σύστημα) σε προηγούμενες περιόδους.

Η GREEN DOT στις 2/10/2018 ανέφερε «*Σχετικά με την απορία για το αναβαλλόμενο εισόδημα, η αναγνώριση ή μη του αναβαλλόμενου εισοδήματος αλλά και ο σχετικός χειρισμός του, έχει να κάνει με την πιστή εφαρμογή των Λογιστικών Αρχών με βάση τα ΔΠΧΑ. Επί τούτου ο λογιστικός χειρισμός έτυχε ελέγχου και έγκρισης από το Τμήμα Φορολογίας. Παράλληλα, το αναβαλλόμενο εισόδημα ουδέποτε χρησιμοποιήθηκε στην κοστολόγηση οποιουδήποτε υλικού, άρα ουδείς παραγωγός επωφελήθηκε και ουδείς παραγωγός ζημιώθηκε από αυτό τον λογιστικό χειρισμό, δηλαδή δεν υπήρξε συνεισφορά.*»

Σε σχέση με την πιο πάνω δήλωση τονίζεται ότι η ίδια η GREEN DOT σε προηγούμενες επιστολές της ανέφερε ότι τα τέλη όπως εκτιμήθηκαν το 2006 θα τύγχαναν αναθεώρησης βάσει των πραγματικών γεγονότων και της ανάκτησης του κόστους. Επίσης ανέφερε ότι σχετικά με το έτος βάσης για τον υπολογισμό των τελών η GREEN DOT ανέφερε ότι επιλέγηκε το 2009 (και όχι το 2006 ή 2007 που άρχισε λειτουργία το Σύστημα), γιατί το 2009 ανάμενε να ωριμάσει σε κάποιο βαθμό το Σύστημα και υπήρχαν πιο ρεαλιστικές εκτιμήσεις του κόστους άρα και της κατανομής τους ανά υλικό.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η αναγνώριση αναβαλλόμενου εσόδου γίνεται όταν μια οντότητα έχει εισπράξει αντίτιμο για υπηρεσία η οποία δεν έχει ακόμη παρασχεθεί. Αυτό συνέβη στην περίπτωση της GREEN DOT αφού τα μέλη πλήρωναν τις εισφορές

τους στη βάση των ποσοτήτων που δήλωναν ότι έβαζαν στην αγορά, ενώ δεν τύγχαναν διαχείρισης αυτές οι ποσότητες αλλά πολύ λιγότερες. Οπόταν υπήρχε ανισοζύγιο μεταξύ πληρωμών/ εσόδων και εξόδων/ κόστων συλλογής και διαχείρισης. Βάσει της συνολικής κερδοφορίας για όλη την περίοδο 2006-2017 στον Πίνακα 9 η κερδοφορία ανέρχεται σε 5,85% (Σύνολο κερδών/ ζημιών €3.301.648 επί συνόλου εσόδων €56.423.437) η οποία δεν δύναται να θεωρηθεί ως υπέρμετρη.

Ειδική Έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας με αρ. ΠΕ/01/2018 με θέμα «Διαχείριση αποβλήτων συσκευασίας στην Κύπρο» ημερομηνίας 28/3/2018 (αναθεωρημένη στις 11/4/2018)

Η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε διαχειριστικό έλεγχο με στόχο την αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των ενεργειών του Τμήματος Περιβάλλοντος αναφορικά με τη διαχείριση των συσκευασιών που διατίθενται στην αγορά και των αποβλήτων συσκευασίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως (Αρ.2) του 2016 και των περί συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμων του 2002 έως 2017.

Αναφέρθηκε ότι *«μέχρι την περίοδο διενέργειας του έλεγχου μας, τον Ιανουάριο του 2017, δεν διενεργήθηκε έλεγχος από το Τμήμα (Περιβάλλοντος), ως αρμόδια Αρχή ή από άλλο αρμόδιο δημόσιο φορέα, για την εξακρίβωση της λογικότητας των τελών συσκευασίας που επιβάλλει το Σύστημα στους υπόχρεους παραγωγούς. Το Τμήμα μας πληροφόρησε ότι η λογικότητα των αρχικών τελών συσκευασίας που επέβαλε το Σύστημα και των επακόλουθων αναθεωρήσεων τους, εξετάστηκαν από τη ΣΕΔΑΣ και το Γενικό Λογιστήριο.»*

Σχετικά με το μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα του Συστήματος η Έκθεση αναφέρει στην ενότητα 1.1.1.2 *«Εξακρίβωση συμμόρφωσης του Συστήματος με τους όρους της ανανεωθείσας Έγκρισής του. (α) Μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας του Συστήματος. Οι όροι Έγκρισης του Συστήματος προϋποθέτουν τη λειτουργία του ως μη κερδοσκοπικού οργανισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις που απορρέουν από το Ιδρυτικό Έγγραφο και το Καταστατικό του. Η απαίτηση αυτή καθορίζεται στον Κανονισμό 6(2) των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Ευθύνη Οικονομικών Παραγόντων) Κανονισμών του 2003 (ΚΔΠ 747/2003) σύμφωνα με τον οποίο το σύστημα συλλογικής διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας οργανώνεται από φορέα διαχείρισης, ο οποίος συστήνεται είτε από διαχειριστή συσκευασίας, ή από διαχειριστή συσκευασίας από κοινού με αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, και ο οποίος δεν είναι κερδοσκοπικός οργανισμός. Σχετικά με το θέμα αυτό διαπιστώσαμε ότι το Ιδρυτικό Έγγραφο του*

συστήματος δεν προνοεί για τον κερδοσκοπικό χαρακτήρα του, αλλά αντίθετα περιλαμβάνει πρόνοιες, οι οποίες φαίνεται να αντίκεινται με τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα του. Ο ΕΕΕΠ με επιστολή του ημερ. 18.1.2016, μας πληροφόρησε ότι το Σύστημα είναι εγγεγραμμένο στον Έφορο Εταιρειών και λειτουργεί κανονικά ως Δημόσια Εταιρεία, καθώς και ότι για την μετατροπή του σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό θα έπρεπε να προχωρήσει στην τροποποίηση του Ιδρυτικού Εγγράφου με Ειδική Απόφαση των μετόχων και Έκδοση Διατάγματος Δικαστηρίου.

(β) Πολιτικές του Συστήματος που δεν συνάδουν με τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα του.

(i) Καταβολή φιλοδωρήματος στη διευθυντική ομάδα του Συστήματος.

Θεωρούμε ότι η πρακτική του Συστήματος για καταβολή φιλοδωρήματος στη διευθυντική ομάδα του, η οποία αποτελείται από έναν Γενικό Διευθυντή και τρεις Διευθυντές Τμημάτων, το οποίο βασίζεται στην απόδοση του Συστήματος και που δύναται να ανέλθει μέχρι το 20% και 16% των απολαβών τους, αντίστοιχα, παραπέμπει σε κερδοσκοπικό οργανισμό. Σχετικά με το θέμα αυτό επισημάναμε ότι, το άρθρο 111 του Καταστατικού, όπως αυτό τροποποιήθηκε για να συνάδει με τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα του Συστήματος, διαλαμβάνει ότι τα εισοδήματα και η περιουσία της Εταιρείας θα χρησιμοποιούνται μόνο για την προαγωγή των σκοπών της Εταιρείας και κανένα ποσοστό από αυτά δεν θα πληρώνεται με τη μορφή μερίσματος, δώρου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο με τη μορφή κέρδους στα μέλη της Εταιρείας. Ωστόσο, δεν εμποδίζεται η πληρωμή με καλή πίστη εύλογης και αρμόζουσας αμοιβής σε υπάλληλο ή υπαλλήλους της Εταιρείας ή σε μέλος της, σε ανταμοιβή για υπηρεσία η οποία δόθηκε πραγματικά προς την Εταιρεία και η πληρωμή τόκων για νόμιμο επιτόκιο για χρήματα που δανείστηκε η Εταιρεία ή για την πληρωμή εύλογου ενοικίου για ακίνητα τα οποία εκμισθώθηκαν προς την Εταιρεία από κάποιο μέλος της Εταιρείας. Ως εκ τούτου, το υπό αναφορά άρθρο δεν προνοεί για τη δυνατότητα καταβολής φιλοδωρήματος προς το προσωπικό της Εταιρείας. Επιπρόσθετα, το φιλοδώρημα δεν καταβάλλεται ως αποζημίωση για υπηρεσία η οποία δόθηκα πραγματικά προς την Εταιρεία, αλλά αποτελεί πρόσθετη ανταμοιβή προς το προσωπικό ως επιβράβευση για την επίτευξη στόχων απόδοσης του Συστήματος. Το ΤΠ [Τμήμα Περιβάλλοντος] *διαφώνησε με την άποψη ότι η καταβολή φιλοδωρήματος στη διευθυντική ομάδα του Συστήματος παραπέμπει σε κερδοσκοπικό οργανισμό, καθότι η νομοθεσία δεν απαγορεύει την καταβολή του.*

(ii) Κόστος απασχόλησης του πρώην Γενικού Διευθυντή του Συστήματος.

Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας το συνολικό κόστος απασχόλησης του Γενικού Διευθυντή του Συστήματος, όπως αυτό ίσχυε μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου 2017, ήταν υπερβολικό σε σχέση με το μέγεθος (περίπου 15 εργαζόμενοι) και τις δραστηριότητες του Συστήματος. Όπως πληροφορηθήκαμε, ο Γενικός Διευθυντής του Συστήματος τερμάτισε, στις 28.2.2017, την απασχόλησή του και παράλληλα, έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, η απευθείας ανάθεση υπηρεσιών σε αυτόν (χωρίς προκήρυξη προσφορών), με σύναψη συμβολαίου ως εξωτερικός σύμβουλος, με σταθερές μηνιαίες απολαβές, για περίοδο δύο ετών. Επισημαίνεται επίσης ότι η θέση του Γενικού Διευθυντή πληρώθηκε το Ιούλιο του 2017, με απολαβές που κυμαίνονται στο ήμισυ αυτών που ίσχυαν προηγουμένως για τη συγκεκριμένη θέση.

(iii) Μη εφαρμογή ενδεδειγμένων διαδικασιών προσφορών για την αγορά υπηρεσιών και προμηθειών.

Η πολιτική του Συστήματος να μην εφαρμόζει σε όλες τις περιπτώσεις, ενδεδειγμένες διαδικασίες προσφορών, όπως αυτές καθορίζονται στους όρους της Έγκρισής του, για την ανάθεση υπηρεσιών, δεν συνάδει με τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα του, αφού έχει ως αποτέλεσμα τη μη εξασφάλιση των πιο οικονομικά συμφερουσών τιμών. Θεωρούμε ότι σκοπός της θεσμοθετημένης πρόνοιας για λειτουργία του φορέα διαχείρισης ως μη κερδοσκοπικού οργανισμού είναι η ασφάλιση της οικονομικής και αποτελεσματικής διαχείρισης των εσόδων και περιουσιακών του στοιχείων. Ως εκ τούτου, θα αποφεύγονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο φορέας διαχείρισης θα προβαίνει σε αλόγιστες δαπάνες και χωρίς προηγουμένως να εξασφαλίσει τις πιο οικονομικά συμφέρουσες τιμές, καθώς και σε συνεπακόλουθες αλόγιστες αυξήσεις στα τέλη συσκευασίας που καταβάλλουν τα μέλη (υπόχρεοι παραγωγοί συσκευασιών), το κόστος των οποίων κατά πάσα λογική πιθανότητα μετακυλείται στον καταναλωτή και τη διαμόρφωση της τελικής τιμής πώλησης των προϊόντων.»

Προκαταρκτικά συμπεράσματα της Επιτροπής

Από την ανάλυση που έγινε η Επιτροπή διαπίστωσε προκαταρκτικά ότι οι ισχυρισμοί της ZOTIADES για υπερβολικά υψηλό τέλος για την περισυλλογή και ανακύκλωση συσκευασιών σιδήρου σε σύγκριση με το τέλος που καθορίστηκε για τις συσκευασίες από αλουμίνιο δεν ευσταθούν, καθώς όπως αναλύθηκε στην πιο πάνω οικονομική ανάλυση η μεγάλη διαφοροποίηση στα τέλη αυτά επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από την τελική τιμή πώλησης του συγκεκριμένου δευτερογενές υλικού συσκευασίας.

Ειδικότερα, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι βάσει του κοστολογικού συστήματος διαφάνηκε ότι υπάρχει αντίστροφη σχέση (inverse relationship) μεταξύ τιμής διάθεσης

των δευτερογενών υλικών συσκευασίας στην αγορά και του τέλους ανακύκλωσης. Είναι εύλογη η σχέση αυτή αφού η τελική τιμή πώλησης των ανακυκλωθέντων υλικών αντικατοπτρίζεται στα έσοδα από πώληση των υλικών αυτών τα οποία με τη σειρά τους μειώνουν το κόστος ανακύκλωσης του συγκεκριμένου υλικού.

Από την «Αναλυτική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Λευκοσίδηρου για την περίοδο 2006 έως 2016», προκύπτει η αντίστροφη σχέση αυτή αφού η μέση τιμή διάθεσης ανά τόνο ήταν πολύ χαμηλότερη από το μέσο κόστος ανά τόνο με αποτέλεσμα η εταιρεία να σημειώνει μεγάλο κόστος (ζημιά) ανά τόνο αντί για όφελος. Συγκεκριμένα, από τον πίνακα διαφαίνεται ότι το τελικό κόστος (ζημιά) κυμαινόταν για τα έτη 2007-2016 από €170 ανά τόνο μέχρι €825 ανά τόνο.

Σε αντίθεση, η «Αναλυτική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Αλουμινίου» για την ίδια περίοδο παρουσίασε μέση τιμή ανά τόνο ψηλότερη από το μέσο κόστος ανά τόνο για τα έτη 2011 και μετά. Το τελικό όφελος κυμαινόταν από €55 μέχρι €436 ανά τόνο. Για τα έτη 2007 -2010 σημειώθηκε τελικό κόστος το οποίο κυμαινόταν από €39 μέχρι 686.

Η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι ζημίες που προκύπτουν από τις δραστηριότητας ανακύκλωσης σιδήρου είναι αποτέλεσμα της πολύ χαμηλής τιμής η οποία μπορεί να ανακτηθεί για το δευτερογενές υλικό του σιδήρου. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι παρόλο που τα τέλη για σίδηρο είναι πολύ ψηλότερα από αυτά του αλουμινίου όπως διαφαίνεται και στον πίνακα 6, η δραστηριότητα της ανακύκλωσης του σιδήρου είναι ζημιογόνα γεγονός το οποίο οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι χρεώσεις τελών για την περισυλλογή και ανακύκλωση σιδήρου δεν είναι υπερβολικές.

Η Επιτροπή καταλήγει προκαταρκτικά ότι ο ισχυρισμός της ZOTIADES ότι το λευκοσίδηρο και το σίδηρο είναι δύο ξεχωριστές κατηγορίες δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί, καθώς όπως ανέφερε η GREEN DOT στη Κύπρο, όλες οι σιδηρούχες συσκευασίες διατίθενται στις εταιρείες εμπορίας παλαιών μετάλλων ως ένα υλικό, με μία τιμή. Δεν υπάρχει διαφορετική τιμή για το λευκοσίδηρο. Προς επίρρωση της θέσης αυτής επισυνάφθηκε επιστολή από την εταιρεία Economides Metal Recycling Ltd (Steel-Metal Processors & Traders) ημερομηνίας 11/6/2018 στην οποία γίνεται αναφορά στις τιμές κάθε απόβλητου υλικού. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε ότι σαν απόβλητο ο λευκοσίδηρος διαφέρει από το σίδηρο καθώς η εισαγωγή σημαντικών ποσοστών κασσίτερου μέσω αποβλήτων λευκοσιδήρου στο λιωμένο σίδερο μπορεί να «μολύνει» το κράμα και για τον λόγο αυτό είναι ανεπιθύμητο.

Ως εκ τούτου, όπως αναφέρει η εν λόγω εταιρεία, η τιμή αγοράς του απόβλητου λευκοσίδηρου είναι χαμηλότερη από την τιμή του απόβλητου σιδήρου/χάλυβα (iron/steel), καθότι οι ποσότητες λευκοσιδήρου που παραλαμβάνει η εταιρεία είναι χαμηλές σε σύγκριση με την ποσότητα σιδήρου προβαίνει σε διαμοιρασμό των ποσοτήτων λευκοσιδήρου στα φορτία σιδήρου. Σε αντίθετη περίπτωση, ο λευκοσίδηρος δεν θα γινόταν δεκτός αφού η διαχείριση του απαιτεί ειδικές διαδικασίες. Ακόμα και σε περίπτωση που θα γινόταν δεκτός θα έπρεπε να αποστέλλεται ξεχωριστά – λόγω αυτού και σε συνδυασμό με την ειδική επεξεργασία που απαιτείται, η τιμή του θα ήταν πολύ χαμηλότερη από του σιδήρου. Λόγω της ιδιαίτερης αυτής ιδιότητας του λευκοσίδηρου καθώς και τον μικρών ποσοτήτων όπως αναλύθηκε πιο πάνω, διαφαίνεται ότι δεν θα ήταν οικονομικά συμφέρον για την Green-Dot να προβεί σε ξεχωριστή κατηγορία για το υλικό αυτό.

Στη βάση της διενεργηθείσας ανάλυσης η οποία διεξήχθη στη βάση των στοιχείων που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, η Επιτροπή είχε καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα, ότι δεν στοιχειοθετούνται οι ισχυρισμοί της καταγγέλλουσας περί της εφαρμογής αθέμιτης τιμολόγησης, ήτοι υπερβολικής τιμολόγησης, από μέρους της Green. Ως εκ των ανωτέρω, η Επιτροπή προκαταρκτικά καταλήγει ότι δεν πιθανολογείται παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου.

Θέσεις της εταιρείας Zotiades επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής

Η ZOTIADES στις γραπτές της θέσεις δήλωσε ότι η Επιτροπή δεν προέβη σε δέουσα έρευνα, καθώς επίσης ότι τελούσε υπό καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα όταν κατάληξε στη εν λόγω προκαταρκτική της απόφαση. Συγκεκριμένα, η ZOTIADES υποστήριξε ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της (α) την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή με τίτλο *«Διαχείριση αποβλήτων συσκευασίας στην Κύπρο»* ημερομηνίας 28/3/2018 (αναθεωρημένη στις 11/4/2018), αλλά ούτε και (β) την έκθεση του οικονομικού εμπειρογνώμονα της ZOTIADES ημερομηνίας 19/9/2018, τα οποία είχαν επισυναφθεί στις επιστολές της ημερομηνίας 15/6/2018 και 28/9/2018, αντίστοιχα, και στη βάση των οποίων ως ισχυρίστηκε καθίσταται σαφές ότι τα στοιχεία που δόθηκαν από την GREEN DOT δεν είναι σωστά. Επίσης, σημείωσε ότι, ενώ στην προκαταρκτική απόφαση της Επιτροπής αναφέρεται ότι το συγκριτικό κόστος συλλογής και διαλογής κυτίων αλουμινίου και σιδήρου είναι το ίδιο, στην πραγματικότητα σύμφωνα με την ίδια, αυτό διαφέρει σημαντικά. Η ZOTIADES καταλήγει εισηγούμενη, ότι η βάση του υπολογισμού που υιοθέτησε η Επιτροπή στην υπό εξέταση υπόθεση για να αποδείξει ότι οι τιμές δεν ήταν υπερβολικές, ήταν λανθασμένη.

Επίσης, στις θέσεις της η ZOTIADES, σημειώνει ότι η Επιτροπή λανθασμένα κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι ο όγκος πωλήσεων του προϊόντος “Mr. Brown” δεν συνιστά μεγάλο ποσοστό των πωλήσεων της. Σε σχέση με αυτό αναφέρει ότι υπήρξε σύγχυση αναφορικά με το σύνολο πωλήσεων σε αξία που η ZOTIADES είχε δώσει στο αρχικό ερωτηματολόγιο, με τις πωλήσεις του “Mr. Brown” σε κιβώτια, και ότι αν γίνει η σωστή σύγκριση τότε ο πραγματικός μέσος όρος των πωλήσεων του “Mr. Brown” επί των συνολικών πωλήσεων της εταιρείας για τα έτη 2011–2015, ανέρχεται σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό. Υποστήριξε ότι αντίθετα με την προκαταρκτική απόφαση της Επιτροπής, η βιωσιμότητα της εταιρείας ZOTIADES, εξαρτάται από τις πωλήσεις του εν λόγω προϊόντος αλλά και του κόστους ανακύκλωσής του.

Περαιτέρω η ZOTIADES είναι της άποψης ότι η προκαταρκτική απόφαση της Επιτροπής είναι χωρίς καμία ή χωρίς δέουσα αιτιολογία. Όπως αναφέρει, η Επιτροπή άντλησε καθοδήγηση ως προς τη μεθοδολογία και τα κριτήρια αξιολόγησης του κατά πόσο μία επιβληθείσα τιμή είναι υπερβολική, και ιδιαίτερα, για το κατά πόσο μια τιμή είναι καθ' αυτή αθέμιτη ή είναι αθέμιτη συγκρινόμενη με τις τιμές άλλων ανταγωνιστικών προϊόντων, σύμφωνα με τα όσα καταγράφονται στην υπόθεση “United Brands”. Ωστόσο, η ZOTIADES αναφέρει ότι υφίσταται σειρά αποφάσεων που καταδεικνύουν ότι αυτός δεν είναι ο μοναδικός τρόπος διαπίστωσης του αθέμιτου μιας τιμής, επισημαίνοντας ότι η Επιτροπή απολαμβάνει εκτεταμένης ευχέρειας επιλογής της εκάστοτε μεθοδολογίας για την εξέταση της πλήρωσης των προϋποθέσεων του Νόμου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως και της «δίκαιης τιμής».

Ιδιαίτερα, η ZOTIADES στις θέσεις της αναφέρεται στην προσφυγή με αρ. 741/2013 *«ΑΤΗΚ ν. Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού»* ημερομηνίας 10/6/2019, σε σχέση με την οποία γίνεται ειδική μνεία του Δικαστηρίου στην ανάγκη επαρκούς αιτιολόγησης από την Επιτροπή των επιμέρους αποφάσεων της, όσον αφορά την επιλογή μεταξύ εναλλακτικών κριτηρίων για την εφαρμογή διαφόρων τεστ που υπάρχουν για τη στοιχειοθέτηση παραβάσεων του Νόμου. Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση του Δικαστηρίου, η Επιτροπή όπως σημειώνει η ZOTIADES, μπορεί να αποφασίζει αναφορικά με τα κριτήρια ή τεστ που θα εφαρμόσει κατά περίπτωση, αλλά όχι χωρίς επαρκή αιτιολόγηση των σχετικών της αποφάσεων και επιλογών.

Σύμφωνα με τη ZOTIADES σε σχέση με την υπό εξέταση υπόθεση, στην προκαταρκτική της απόφαση, η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε την εφαρμογή του τεστ που χρησιμοποίησε έναντι άλλων. Περαιτέρω, η προκαταρκτική απόφαση της Επιτροπής δεν είναι συνεπής με τις πρόσφατες αποφάσεις του Competition Appeal Tribunal (CAT) στην υπόθεση *«Pfizer/ FlynnPharma [2018] CAT 11*», ενώ επίσης δε γίνεται καμία

αναφορά εκ μέρους της Επιτροπής στην πρόσφατη απόφαση του ΔΕΕ σε προδικαστική παραπομπή στην υπόθεση *«C-177/16 AKKA/LAA».* Στην τελευταία σημειώνει ότι διευκρινίστηκε, πως για να εξετασθεί κατά πόσον οργανισμός διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας εφαρμόζει μη δίκαιες τιμές κατά την έννοια του άρθρου 102, αρκεί η σύγκριση των τιμών του με τις εφαρμοζόμενες στα γειτονικά κράτη τιμές καθώς και με τις εφαρμοζόμενες σε άλλα κράτη μέλη, διορθωμένες με βάση το δείκτη Ισοδυναμίας Αγοραστικής Δύναμης (ΙΑΔ).

Αξιολόγηση των θέσεων της εταιρείας Zotiades

Αναφορικά με τη θέση της εταιρείας ZOTIADES ότι δεν διενεργήθηκε η δέουσα έρευνα, ότι η απόφαση βασίστηκε σε ανεπαρκή και/ή αυθαίρετα γεγονότα αφού δεν λήφθηκαν υπόψη όλα τα ουσιώδη γεγονότα και ότι δεν συνεκτιμηθήκαν όλα τα στοιχεία που αποτελούσαν το σχετικό διοικητικό φάκελο και η Επιτροπή έλαβε υπόψη της στοιχεία τα οποία παρουσιάζουν ουσιώδη λάθη και ως εκ τούτου περιέπεσε σε πλάνη περί τα πραγμάτα, η Επιτροπή εν πρώτοις σημειώνει ότι στην επιστολή που είχε αποστείλει στην εταιρεία ZOTIADES στις 16/10/2019, καταγράφηκαν τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της και όχι η απόφαση της, ως λανθασμένα αναφέρεται. Η απόφαση της Επιτροπής λαμβάνεται αφότου πρώτα μελετηθούν και αξιολογηθούν οι θέσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας επί των προκαταρκτικών της συμπερασμάτων, σε συνάρτηση φυσικά με το σημείωμα της Υπηρεσίας και το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Κατά δεύτερο, η Επιτροπή αφού διεξήλθε του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, διαπιστώνει ότι στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, η Υπηρεσία απέστειλε αριθμό ερωτημάτων τόσο στην εταιρεία ZOTIADES, όσο και στην εταιρεία GREEN DOT για σκοπούς υπολογισμού των χρεώσεων για τέλη ανακύκλωσης. Συγκεκριμένα ζητήθηκαν διευκρινίσεις για τον τρόπο υπολογισμού του κόστους της εταιρείας, τα στοιχεία που συνθέτουν το κόστος των τιμών της, καθώς και τον τρόπο λειτουργίας του κοστολογικού συστήματος της, το οποίο ως η Επιτροπή έχει σημειώσει κατά τα προκαταρκτικά της συμπεράσματα βασίστηκε στο Βελγικό Μοντέλο, Fost Plus. Επί τούτου, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το μοντέλο αυτό και η βιωσιμότητα του Συλλογικού Συστήματος Διαχείρισης Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος και έτυχε έγκρισης. Από την ενδελεχή μελέτη των στοιχείων που προσκομίστηκαν από την εταιρεία GREEN DOT, δεν διαπιστώθηκε οποιοδήποτε στοιχείο το οποίο κατά την άποψη της να συνιστά παραπλανητικό στοιχείο προκειμένου αυτό να μη ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση της υπόθεσης και στοιχειοθέτηση της παράβασης. Οι οποιεσδήποτε ανακρίβειες διαπιστώθηκαν,

διευκρινίστηκαν με την υποβολή από την Υπηρεσία πρόσθετων ερωτημάτων και σχετικών απαντήσεων επί τούτου. Συνεπώς, η Επιτροπή ενήργησε στα πλαίσια που καθορίζει η ενωσιακή νομολογία και δη η απόφαση United Brands[50], στην οποία παραπέμπει και η καταγγέλλουσα εταιρεία.

Σε ότι αφορά τα ειδικότερα, θέματα που εγείρονται από την καταγγέλλουσα εταιρεία ZOTIADES ότι δεν διενεργήθηκε η δέουσα έρευνα και ότι η Επιτροπή τελούσε υπό πλάνη, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η διαπίστωση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας ότι η διαχείριση αποβλήτων συσκευασιών, που λειτουργεί στην Κύπρο αδειοδοτήθηκε το 2006 και παραμένει μέχρι σήμερα το μοναδικό και κατ' επέκταση μονοπωλιακό συλλογικό σύστημα διαχείρισης, περιορίζοντας την αποτελεσματικότητα της εποπτείας, τη δυνατότητα επιλογής συνεργασίας από τους παραγωγούς και τις τοπικές αρχές και γίνεται σαφής εισήγηση να εισαχθεί ο ανταγωνισμός, αξιολογήθηκε στο πλαίσιο καθορισμού της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης στην κυπριακή αγορά. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το άρθρο 6 του Νόμου και το αντίστοιχο άρθρο 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν απαγορεύει την ύπαρξη ή την κατοχή δεσπόζουσας θέσης (σε αυτή την περίπτωση μονοπωλιακής θέσης), αλλά μόνο η καταχρηστική εκμετάλλευση αυτής συνιστά παράβαση του Νόμου. Συνεπώς, η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης δεν συνιστά μομφή κατά της εταιρείας, στην προκειμένη περίπτωση έναντι της GREEN DOT. Πέραν αυτού, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το άνοιγμα της αγοράς και η αδειοδότηση περισσότερων εταιρειών δεν αποτελεί ζήτημα που εξετάζεται στην προκειμένη περίπτωση.

Περαιτέρω, η Επιτροπή δεν συμφωνεί με τη θέση της εταιρείας ZOTIADES ότι δεν λήφθηκε υπόψη η Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή με τίτλο «Διαχείριση αποβλήτων συσκευασίας στην Κύπρο (Ειδική Έκθεση αρ. ΠΕ/01/2018 (Αναθεωρημένη) ημερομηνίας 28/3/2018 η οποία αναθεωρήθηκε την 11/4/2018) (εφεξής η «Έκθεση ΓΕ»). Ειδικότερα, αναφορικά με τη θέση της εταιρείας ότι τα ποσοστά ανακύκλωσης για τα απόβλητα συσκευασίας χάλυβα και αλουμινίου δεν είναι ακριβή και υπάρχει ανομοιομορφία στη διαχείριση αυτών των υλικών σε σύγκριση με αυτά που καταγράφονται στην Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή, η Επιτροπή αρχικά σημειώνει πως στην Έκθεση ΓΕ (σελ. 41, παρ. (i)) αλλά και στον Πίνακα 7 (σελ. 116) αναφέρεται ότι τα ποσοστά ανακύκλωσης για τα απόβλητα συσκευασίας χάλυβα και αλουμινίου κυμάνθηκαν μεταξύ 104% και 160% για τα έτη 2009-2016 και όχι για τα έτη 2006-2016 όπως καταγράφεται στις θέσεις της εταιρείας ZOTIADES. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή σημειώνει ότι την περίοδο από το 2007 έως το 2008 τα ποσοστά ανέρχονταν σε

[50] Βλέπε υποσημείωση 26.

63,75% και 48,28%, αντίστοιχα. Τα ποσοστά αυτά ήταν σε χαμηλά επίπεδα καθότι το σύστημα διαχείρισης αποβλήτων δεν είχε φθάσει ακόμα σε επίπεδο ωριμότητας. Επίσης, στην Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή, διαφαίνεται ότι τα ποσοστά που καταγράφονται, υπολογίζονται με βάση τη συλλεχθείσα ποσότητα σε τόνους ως ποσοστό των δηλωθέντων από τις επιχειρήσεις τόνων. Όταν το ποσοστό αυτό υπερβαίνει το 100%, όπως στην περίπτωση της περιόδου 2009 έως 2016, συνάγεται εύλογα ότι συλλέχθηκε περισσότερη ποσότητα (του συγκεκριμένου υλικού) από την ποσότητα που δηλώθηκε αρχικά από τους παραγωγούς.

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημειώνει ότι από μελέτη του διοικητικού φακέλου εντοπίστηκαν διαφορές στις ποσότητες που καταγράφονται στην υπό αναφορά Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή σε σχέση με αυτές που προσκόμισε η εταιρεία GREEN DOT. Οι διαφορές αυτές ενδεχομένως να οφείλονται γιατί ο Γενικός Ελεγκτής αναφέρεται σε ανακυκλωθέντες τόνους, ενώ η GREEN DOT σε ποσότητες που τέθηκαν προς πώληση δεδομένα διαφορετικά, καθότι ως επεξηγήθηκε από την εταιρεία συλλέγονται ποσότητες οι οποίες δεν διατίθενται προς πώληση την ίδια χρονιά.

Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ως επεξηγήθηκε από την εταιρεία GREEN DOT με την επιστολή της ημερομηνίας 2/10/2018, στις αναλυτικές καταστάσεις αλουμινίου και σιδήρου η εταιρεία χρησιμοποιεί τις πραγματικές ποσότητες που παράχθηκαν κάθε έτος, ενώ στους πίνακες κοστολόγησης χρησιμοποιεί τις ποσότητες που προκύπτουν ως ποσοστό από τις ποσότητες συλλογής εφόσον σύμφωνα με την ίδια *«αυτό προνοούσε η άσκηση της κοστολόγησης που εγκρίθηκε από το κράτος»*. Περαιτέρω, η εταιρεία διευκρίνισε ότι εάν ληφθούν υπόψη οι ποσότητες που ανακτήθηκαν και διατέθηκαν εντός μιας περιόδου και μόνο, σίγουρα υπάρχουν διαφορές *«λόγω του ότι υπάρχει απόθεμα πάντα στο τέλος του έτους και ανεπεξέργαστου υλικού στις μονάδες διαλογής, αλλά και έτοιμου υλικού για πώληση».* Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στον Πίνακα 7 της Έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή, δεν αναγράφεται η πηγή πληροφόρησης και που βασίστηκε για να εξάξει τους συγκεκριμένους υπολογισμούς ώστε να μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα, ως προς τους λόγους που προκύπτουν οι συγκεκριμένες διαφορές.

Σε ότι αφορά το ζήτημα της ορθότητας των ποσοτήτων που δηλώνεται από τα μέλη της Green DOT και την ύπαρξη μη εγγεγραμμένων εταιρειών στο σύστημα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ανομοιομορφία αυτή (μεταξύ των δηλωθέντων ποσοτήτων και των πραγματικών ποσοτήτων που ανακυκλώθηκαν) εντοπίστηκε και από την ίδια και διαφάνηκε ότι αυτή η ανομοιομορφία στις δηλωθείσες και στις πραγματικές

ποσότητες που ανακτήθηκαν λαμβάνεται υπόψη από την εταιρεία GREEN DOT κατά την κοστολόγηση κάθε είδους ανακυκλώσιμου υλικού. Παρόλα αυτά, αποτελεί γεγονός ότι εταιρείες οι οποίες παράγουν ανακυκλώσιμη ύλη δεν έχουν εγγραφεί στο σύστημα και αυτό, σημαίνει οικονομική επιβάρυνση για τις εταιρείες οι οποίες είναι εγγεγραμμένες και είναι ήδη μέλη του συστήματος.

Σε ότι αφορά τη θέση της εταιρείας ZOTIADES ότι, η Επιτροπή βασίστηκε αποκλειστικά στα στοιχεία στους πίνακες που δόθηκαν από την GREEN DOT (Παράρτημα 7 στην απαντητική επιστολή προς την Επιτροπή ημερομηνίας 13/1/2017) και πως δεν πραγματοποιήθηκαν συγκρίσεις με τις ποσότητες που δηλώνονται στην Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή ώστε να διαπιστωθεί ότι αυτές δεν συνάδουν, η Επιτροπή εν πρώτοις υπογραμμίζει ότι ως έχει ήδη αναφέρει ο ισχυρισμός της εταιρείας ZOTIADES δεν ευσταθεί. Περαιτέρω, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η αξιολόγηση της δεν στηρίχθηκε μόνο στο Παράρτημα 7 της επιστολή της εταιρείας GREEN DOT ημερομηνίας 13/1/2017. Η Επιτροπή επί τούτου, επισημαίνει πως ως αναφέρεται και στην προκαταρκτική της εκτίμηση, έχει προβεί σε έλεγχο των καταστάσεων excel με τίτλο «Κοστολόγηση PMD 2007-2016» που δόθηκαν στις απαντήσεις της GREEN DOT ημερομηνίας 2/10/2018, σε απάντηση ερωτήματος που της είχε τεθεί στις οποίες διαφάνηκε ότι οι χρεώσεις που υπολογίστηκαν βάσει πραγματικού κόστους και που επιβλήθηκαν ήταν αυτές που παρουσιάζονται στο Πίνακα 6, ανωτέρω. Ως επεξήγησε η εταιρεία GREEN DOT σε επιστολή της ημερομηνίας 2/10/2018, *«για τον υπολογισμό των τελών συσκευασία κάθε έτους, γίνεται ένας περίπλοκος υπολογισμός. Πολλαπλασιάζουμε τις ποσότητες που δήλωσαν τα μέλη, οι οποίες μπορεί να αφορούν και προηγούμενα έτη, επί τον εν ισχύ κατάλογο των χρεώσεων των μελών μας.»*

Περαιτέρω, η Επιτροπή παρατηρεί ότι με βάση τα στοιχεία που προσκόμισε η GREEN DOT στις 2/10/2018 φαίνεται ότι οι πραγματικές ανακυκλωθείσες ποσότητες για το σίδηρο και αλουμίνιο είναι οι ακόλουθες:

Πραγματικοί τόνοι	Σίδηρος	Αλουμ.
2010	962	568
2011	1.094	603
2012	1.025	562
2013	865	459
2014	823	412
2015	896	407
2016	902	386
Μέσος όρος	**938**	**485**

Η Επιτροπή αναλύοντας τον Πίνακα 7 της Έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή (ο οποίος σχετίζεται με την υπό εξέταση τιμολόγηση) διαπίστωσε ότι η στήλη «Συνολικά τέλη παραγωγών/μελών» υπολογίστηκε με βάση τη στήλη «δηλωθέντες τόνοι» και όχι τους συλλεχθέντες τόνους. Οπόταν ουσιαστικά ο Γενικός Ελεγκτής ακολούθησε την πρακτική που γίνεται από μέρους της GREEN DOT, όπου το κόστος διαμοιράζεται με βάση τις δηλωθείσες ποσότητες και όχι τις συλλεχθείσες ή ανακτήσιμες ή διατεθείσες προς πώληση ποσότητες, ως εισηγείται η εταιρεία ΖΟΤΙΑDES.

Επί τούτου, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι η GREEN DOT, είχε προβεί σε μείωση των χρεώσεων που είχε αρχικά αποφασίσει και κοινοποιήσει στο Τμήμα Περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, το έτος 2007 οι χρεώσεις όπως αρχικά εκτιμήθηκαν θα ανέρχονταν σε €95,39 για το σίδηρο και €18,35 για το αλουμίνιο, ενώ η εκ των υστέρων κοστολόγηση εκτίμησε τα τέλη σε €26,20 για το σίδηρο και €22,65 για το αλουμίνιο. Με άλλα λόγια τα τέλη για το σίδηρο ήταν λιγότερο από το 1/3 της αρχικής εκτίμησης, ενώ για το αλουμίνιο είχαν μεν αυξηθεί αλλά σε αρκετά μικρότερο βαθμό. Η ίδια τάση συνεχίστηκε και για τα επόμενα έτη, γεγονός το οποίο δεικνύει ότι οι χρεώσεις που επιβλήθηκαν ήταν χαμηλότερες.

Η Επιτροπή τονίζει ότι από τα στοιχεία που προσκόμισε η εταιρεία GREEN DOT στο πλαίσιο της έρευνας της παρούσας καταγγελίας, προκύπτει ότι το μέσο κόστος ανά τόνο για την κατηγορία «Σιδήρου» κυμαινόταν από €92,51 μέχρι €109,64 τον τόνο για την περίοδο 2010-2016 (ή μέσο όρο €101,85 τον τόνο), ενώ οι χρεώσεις που επιβλήθηκαν για την ίδια περίοδο ήταν €95,39 τον τόνο. Συγκεκριμένα, το μέσο κόστος της περιόδου ήταν €6,46 τον τόνο υψηλότερο από τη χρέωση. Όμοια, στην κατηγορία «Αλουμινίου» μέσο κόστος της περιόδου ήταν κατά €7,50 υψηλότερο από τη χρέωση. Συνακόλουθα, οι δυο αυτές κατηγορίες πωλούνται κάτω από το συνολικό κόστος της εταιρείας GREEN DOT. Εν αντιθέσει, υλικά όπως «Χάρτινα υγρά», «Άλλα ανακτήσιμα», και «Άλλα μη ανακτήσιμα», απέφεραν κέρδος στην GREEN DOT ύψους €56,99, €7,37 και €33,59 ανά τόνο.

Η Επιτροπή παραθέτει αναλυτικά τον κάτωθι Πίνακα ανάλυσης του κόστους που αποστάλκε από την εταιρεία GREEN DOT.

Πίνακας 13: Σύγκριση Κόστους Ανακύκλωσης με τέλη ανακύκλωσης

Έτος	**Σίδηρος**	**Αλουμ.**	**PET**	**HDPE**	**Χάρτινα υγρά**	**Άλλα Ανακτήσιμα**	**Άλλα μη ανακτήσιμα**
2010	97.53	74.53	162.31	162.31	60.28	70.09	70.09
2011	109.64	29.02	138.10	138.10	75.59	112.09	112.09
2012	108.43	33.50	130.63	130.63	83.44	114.58	114.58

2013	99.73	31.59	141.25	141.25	70.84	114.75	114.75
2014	92.51	27.74	159.00	159.00	56.27	126.01	126.01
2015	97.91	27.08	155.20	155.20	47.23	137.36	137.36
2016	102.87	24.31	167.12	167.12	61.21	137.32	137.32
Μέσος όρος 2011-2016	101.85	28.87	148.55	148.55	65.76	123.68	123.68
ΤΕΛΗ 2010-2016	95.39	21.38	105.89	105.89	122.75	131.05	157.27
Τέλη (Τ) Vs Κόστος (Κ) (μέσος όρος)	-6.46	-7.50	-42.66	-42.66	56.99	7.37	33.59
Ποσοστό υπέρβασης Τελών σε σχέση με Κόστος (μέσος όρος)	-6.77%	-35.06%	-40.29%	-40.29%	46.43%	5.62%	21.36%

Περαιτέρω, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η διεξαγωγή πλήρους και διεξοδικής προκαταρκτικής έρευνας από την Υπηρεσία, διαπιστώνεται και από το γεγονός ότι της αποστολής των εν λόγω στοιχείων, ακολούθησε η υποβολή προς την GREEN DOT διευκρινιστικών ερωτημάτων. Ειδικότερα, ζητήθηκαν διευκρινίσεις ως προς τους λόγους για τους οποίους παρατηρείται: α) σημαντικά χαμηλότερη χρέωση σε σχέση με το μέσο κόστος για τις κατηγορίες υλικών "*Αλουμίνιο*" και "*PET/HDPE*", β) σημαντικά υψηλότερη χρέωση σε σχέση με το μέσο κόστος για τις κατηγορίες υλικών "*Χάρτινα Υγρά*" και "*Άλλα μη ανακτήσιμα*".

Η Επιτροπή, επί τούτου, παρατηρεί ότι στις 2/10/2018 η GREEN DOT δήλωσε ότι ο εν λόγω πίνακας παρουσιάζει για την πενταετία 2011-2016 το μέσο όρο στον οποίο γίνεται σύγκριση τελών έναντι του κόστους και η διαφορά είναι €-6,46 τον τόνο για το σίδηρο και €-7,50 τον τόνο για το αλουμίνιο. Συμπερασματικά και οι δύο κατηγορίες παραγωγών επωφελούνταν περί τα €7 τον τόνο. Η GREEN DOT δήλωσε επίσης ότι: «*Πέραν της τιμής διάθεσης των υλικών, ένας άλλος λόγος που τα κόστη μας είναι διαφοροποιημένα από τα τέλη μας, είναι οι ποσότητες που τοποθετούν στην αγορά οι παραγωγοί και οι ποσότητες που συλλέγει το σύστημα. Π.χ. αν για παράδειγμα οι ποσότητες που τοποθετούνται στην αγορά από τα μέλη μας αυξηθούν, τότε το συνολικό*

κόστος θα διαμοιρασθεί σε περισσότερες ποσότητες, άρα θα μειωθεί το τέλος που χρεώνουμε για κάθε κατηγορία υλικού. Αντίθετα, αν οι ποσότητες που συλλέγουμε αυξηθούν, τότε το συνολικό κόστος θα αυξηθεί και μετέπειτα θα αυξηθεί και το τέλος που χρεώνουμε για κάθε κατηγορία υλικού.» Επίσης, ως αναφέρθηκε από την εταιρεία GREEN DOT το κύριο κόστος για το Σύστημα, δημιουργείται από τις οικιακές συσκευασίες (όπως είναι και αυτές του καφέ Mr. Brown) λόγω της μεγάλης τους διασποράς και του ψηλού κόστους συλλογής και διαλογής. Αντίθετα, η διαχείριση των εμπορικών συσκευασιών για το Σύστημα είναι σε ιδιαίτερα χαμηλό κόστος, γιατί εμπλέκονται στη διαδικασία γυρολόγοι (ειδικά στα μέταλλα) που μαζεύουν τα υλικά και τα διοχετεύουν στους ανακυκλωτές οι οποίοι τελικά τα δηλώνουν στο Σύστημα ως εμπορικές συσκευασίες GREEN DOT, επί τούτου δήλωσε πως: *«Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι για το 2016, για τη διαχείριση 157 τόνων αλουμινίου και 306 τόνων σιδήρου από το οικιακό ρεύμα, το κόστος του Συστήματος ήταν 283.003 ενώ τα κίνητρα για τη διαχείριση των εμπορικών συσκευασιών 588 τόνων αλουμινίου και 4692 τόνων σιδήρου, ήταν μόνο (5280 * €2.50) = €13,200. Ως εκ τούτου, ο επηρεασμός του κόστους από τα κίνητρα για τις εμπορικές συσκευασίες είναι μικρός επί του συνόλου του κόστους διαχείρισης των δύο υλικών.*»

Η Επιτροπή τονίζει την αναφορά της στην «Αναλυτική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Λευκοσιδήρου για την περίοδο 2006 έως 2016» που απεστάλη στις 30/10/2017, στην οποία διαφαίνεται ότι η μέση τιμή διάθεσης ανά τόνο ήταν πολύ χαμηλότερη από το μέσο κόστος ανά τόνο, με αποτέλεσμα η εταιρεία να σημειώνει μεγάλο κόστος (ζημιά) ανά τόνο αντί για όφελος. Συγκεκριμένα, από τον πίνακα διαφαίνεται ότι το <u>τελικό κόστος</u> (ζημιά) <u>κυμαινόταν για τα έτη 2007-2016 από €170 ανά τόνο μέχρι €825 ανά τόνο.</u> Σε αντίθεση, η «Αναλυτική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Αλουμινίου» για την ίδια περίοδο παρουσίασε μέση τιμή ανά τόνο ψηλότερη από το μέσο κόστος ανά τόνο <u>για τα έτη 2011 και μετά. Το τελικό όφελος κυμαινόταν από €55 μέχρι €436 ανά τόνο. Για τα έτη 2007 -2010 σημειώθηκε τελικό κόστος (ζημιά) το οποίο κυμαινόταν από €39 μέχρι €686</u>.

Σε ότι αφορά τη θέση της εταιρείας ZOTIADES ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της την έκθεση του οικονομικού εμπειρογνώμονα της ZOTIADES, εγκεκριμένου ελεγκτή – λογιστή κ Ιωάννη Χαραλαμπίδη, ημερομηνίας 19/9/2018 που επισυνάφθηκε ως Παράρτημα 2 στην επιστολή της ZOTIADES προς την Επιτροπή ημερομηνίας. 28/9/2018 (εφεξής, η «Έκθεση του Λογιστή»), η Επιτροπή εν πρώτοις παρατηρεί ότι η έκθεση του εμπειρογνώμονα της εταιρείας ZOTIADES ετοιμάστηκε στο πλαίσιο της αστικής αγωγής που είχε καταχωρήσει η εταιρεία GREEN DOT εναντίον της εταιρείας ZOTIADES. (Αγωγή αριθμό 5169/2016).

Σε σχέση με την Έκθεση του Λογιστή, η Επιτροπή σημειώνει ότι έχει προβεί σε ενδελεχή μελέτη αυτής και συγκεκριμένα του Παραρτήματος Α, όπου διαφαίνεται ο Πίνακας Καθορισμού τελών συσκευασιών αλουμινίου και σιδηρούχων μετάλλων. Έπειτα από ανάλυση του εν λόγω πίνακα σε συνδυασμό με την κοστολογική ανάλυση που ετοιμάστηκε από την GREEN DOT για τα έτη 2007-2016 διαπιστώθηκε ότι η μελέτη βασίστηκε σε στοιχεία που λήφθηκαν από τις ετήσιες ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις και μεθοδολογία που βασίστηκε στο κοστολογικό μοντέλο που υιοθέτησε η GREEN DOT.

Η Επιτροπή συγκρίνοντας τη μελέτη αυτή με την κοστολογική ανάλυση που ετοίμασε η GREEN DOT, έχει διαπιστώσει ουσιαστικές διαφορές ως προς τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και τη μεθοδολογία. Συγκεκριμένα, η μελέτη έλαβε υπόψη τα συνολικά λειτουργικά έξοδα και έξοδα Διοίκησης, όπως παρουσιάζονται στις εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της GREEN DOT. Παρόλα αυτά, και εξ' όσων διαφάνηκε από την κοστολογική ανάλυση της GREEN DOT, η κοστολόγηση για κάθε είδος ανακυκλώσιμου υλικού διαφέρει από τη μελέτη αυτή, καθώς λαμβάνει υπόψη διαφορετικά κόστη και κατανέμει αυτά σε διαφορετική βάση, άσκηση την οποία δεν προέβη ο συγκεκριμένος Λογιστής. Για παράδειγμα, από την Έκθεση του Ελεγκτή δεν μπορούν να εξαχθούν τα ακόλουθα κόστη τα οποία λήφθηκαν υπόψη από την GREENDOT και ειδικότερα το ύψος αυτών: (α) το **κόστος συλλογής** (το οποίο υπολογίζεται βάσει των τόνων που συλλέχθηκαν) κατανέμεται βάσει του συνόλου ανακτώμενων ποσοτήτων, (Β) το **κόστος διαλογής**, το οποίο κατανέμεται βάσει συμβολαίου με κάθε μέλος και ανέρχεται σε €90/τόνο καθαρού Υλικού, και (Γ) άλλα κόστη, όπως το **κόστος διαχείρισης υπολειμμάτων**. Επίσης, μέρος της κοστολογικής ανάλυσης της GREEN DOT είναι και οι «Βοηθητικοί Πίνακες Αναφοράς» που προσκομίστηκαν από την εταιρεία, οι οποίοι προβαίνουν σε υπολογισμούς κατανομής διοικητικών και λειτουργικών εξόδων λαμβάνοντας υπόψη και τα «άλλα έσοδα» τα οποία μειώνουν το κόστος ως επίσης και βοηθητικούς υπολογισμούς για τα κόστη συλλογής και τη μέση τιμή πώλησης των υλικών. Αντιθέτως, η Έκθεση του Λογιστή βασίζεται στο σύνολο των λειτουργικών και διοικητικών εξόδων χωρίς να λαμβάνει υπόψη τους πιο πάνω παράγοντες. Σε κάθε περίπτωση, δεν πρέπει να αγνοείται ότι η GREENDOT την περίοδο από 2006 έως 2009, παρουσίαζε ζημίες. Πάρα ταύτα, δεν προέβησαν σε αυξήσεις των τελών για να μην αποθαρρυνθούν οι εταιρείες από τη συμμετοχή τους στο Σύστημα και για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Συστήματος.

Περαιτέρω, όσον αφορά τον υπολογισμό καθαρού οφέλους από πώληση υλικών η Επιτροπή παρατηρεί ότι εξ' όσων φαίνεται από την κοστολογική ανάλυση της GREEN

DOT, το καθαρό όφελος από πώληση των υλικών αναγνωρίζεται από το έτος 2009 και όχι από το 2007, ως λανθασμένα καταγράφεται στην υπό αναφορά Έκθεση. Επιπλέον, όπως ανέφερε η ίδια η GREEN DOT, οι τιμές στις οποίες πωλεί τα υλικά αυτά διαφέρουν από τις διεθνείς τιμές, καθώς η ποιότητα των υλικών δεν της επιτρέπει να τα διαθέτει σε ψηλές τιμές και επίσης επωμίζεται και την προμήθεια πώλησης η οποία μειώνει το έσοδο της. Οι θέσεις αυτές της GREEN DOT τεκμηριώνονται με στοιχεία που εξάχθηκαν από το κοστολογικό της σύστημα. Με βάση τα προαναφερόμενα, η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί τον υπολογισμό του οφέλους από την πώληση υλικών με βάση τιμές που λήφθηκαν από την ιστοσελίδα www.letsrecycle.com όπως διαφαίνεται στη μελέτη του Λογιστή, οι οποίες αφορούν τις διεθνείς τιμές. Τέλος, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι ο μέσος όρος κόστους για την περίοδο 2010-2016 ανερχόταν για το σίδηρο στα €101,85 ενώ τα τέλη της περιόδου ήταν €95,39 γεγονός το οποία δεικνύει ότι η GREEN DOT είχε ορίσει τέλη χαμηλότερα από τα κόστη.

Αναφορικά με τη διαπίστωση του Λογιστή ότι ανακυκλώθηκαν λιγότεροι τόνοι αλουμινίου από αυτούς που δηλώθηκαν, η Επιτροπή επισημαίνει πως ο λόγος για τον οποίο οι ανακυκλωθέντες τόνοι σιδήρου υπερτερούν αυτούς των δηλωθέντων, είναι επειδή οι δηλωθέντες τόνοι υπολογίζονται με βάση τους τόνους που δηλώνουν οι ίδιες οι εταιρείες που έχουν εγγραφεί στο σύστημα και από τις οποίες η GREEN DOT είναι σε θέση να ανακτήσει τα κόστη της. Οι πραγματικοί τόνοι που ανακυκλώνονται είναι περισσότεροι καθότι η GREEN DOT προβαίνει σε ανακύκλωση όλων των ανακυκλώσιμων υλικών που συλλέγει. Όσον αφορά την περίπτωση αλουμινίου και στο γεγονός της πολύ μικρότερης ποσότητας ανακυκλωθέντων ποσοτήτων σε σχέση με τις δηλωθείσες ποσότητες αυτό είναι λόγο κλοπής, ως έχει επισημανθεί και από τον Γενικό Ελεγκτή στην Έκθεση του. Συγκεκριμένα, ως καταγράφεται στην υπό αναφορά Έκθεση (σελ 41) *«λόγω των σημαντικών εσόδων που αποφέρει το αλουμίνιο από τη διαχείριση του, τυγχάνει κλοπής ακόμη και από τους κάδους ανακύκλωσης του συστήματος.»*

Περαιτέρω, σε σχέση με το θέμα του βάρους των ανακυκλώσιμων υλικών η Επιτροπή τονίζει ότι όπως αναφέρει η GREEN DOT στο New Business Plan που απέστειλε στην Επιτροπή *«το τέλος συμμετοχής κάθε συσκευασίας στο Σύστημα έχει προέλθει βασικά από τον αντικειμενικό υπολογισμό στον αρχικό σχεδιασμό του Συστήματος, του πραγματικού κόστους ανάκτησης και ανακύκλωσης και βασίζεται στο βάρος του υλικού ανάλογα με την κάθε διεργασία και στην τιμή πώλησης του ανακτώμενου υλικού στην αγορά η οποία πιστώνεται στο συγκεκριμένο υλικό. Αυτή η βασική τιμολογιακή πολιτική διατηρήθηκε καθ' όλη την πρώτη εξαετία και κατά τις δύο αυξήσεις τελών που σημειώθηκαν μέσα στην εξαετία.»*

Η Επιτροπή αναφέρει ότι το βάρος της συσκευασίας και ο αριθμός συσκευασιών που θα διατεθούν στην αγορά λαμβάνονται υπόψιν κατά τον υπολογισμό όχι μόνο των χρεώσεων αλλά και του κόστους εφόσον η κοστολογική ανάλυση της GREEN DOT υπολογίζει συνολικό κόστος ανά τόνο (δηλαδή βάρος) και όχι ανά συσκευασία. Όπως αναφέρεται και στο "Final Business Plan" της GREEN DOT *«η γενική αρχή του τρόπου κοστολόγησης κάθε υλικού με βάση το πραγματικό κόστος διαχείρισης του, εξασφαλίζει πρωτίστως ότι υπάρχει το οικονομικό κίνητρο στον υπόχρεο συσκευασίας για να τροποποιήσει προς το ελάχιστο, ή προς το φιλικότερο για το περιβάλλον, τα είδη ή/και την ποσότητα της συσκευασίας που χρησιμοποιεί για τα προϊόντα του. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγεται επίσης η αλληλοεπιδότηση των υλικών και διασφαλίζεται ότι κάθε υλικό φέρει το ύψος της χρέωσης που πραγματικά αντιστοιχεί στο κόστος διαχείρισης του. Έτσι, τα υλικά που είναι βαρύτερα επιβαρύνονται με ψηλότερο κόστος σε απόλυτους αριθμούς λόγω του βάρους τους και της χρέωσης ανά μονάδα βάρους. Με αυτό τον τρόπο, αν έχουμε για παράδειγμα δύο ομοειδή προϊόντα και για την ίδια ποσότητα προϊόντος το ένα είναι σε πιο βαριά συσκευασία από το άλλο, τότε το υλικό στην πιο βαριά συσκευασία θα επωμίζεται μεγαλύτερη χρέωση για τη συσκευασία του, παρότι το προϊόν και η ποσότητα είναι η ίδια.*

Ως έτος βάσης για τον υπολογισμό των τελών επιλέγηκε να είναι το 2009 επειδή το Σύστημα φτάνει το έτος αυτό σε αρκετά ψηλά ποσοστά ανάκτησης και ανακύκλωσης, αλλά και ωρίμανσης ως προς την επέκταση του και θεωρείται ως το πιο αντιπροσωπευτικό έτος για τον καθορισμό των τελών για όλη την εξαετία. Με βάση αυτό τον υπολογισμό, καθορίζονται τα τέλη ανά υλικό που αν ίσχυαν σταθερά καθ' όλη την εξαετία θα έκαναν το Σύστημα βιώσιμο, με ικανοποιητικά κατά μέσο όρο πλεονάσματα. Τα τέλη όμως αυτά εάν εφαρμόζονταν ομοιόμορφα καθ' όλη την εξαετία θα είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αχρείαστα ψηλών πλεονασμάτων τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του Συστήματος λόγω περιορισμένου μεγέθους των έργων και του συνεπαγόμενου σχετικά χαμηλού λειτουργικού κόστους. Τα τέλη επίσης θα ήταν αχρείαστα ψηλά τα πρώτα χρόνια και θα αποθάρρυναν τις επιχειρήσεις. Για να αποφευχθούν αυτές οι στρεβλώσεις στα τέλη σε σχέση με το πραγματικό κόστος, αποφασίστηκε να ακολουθηθεί πολιτική υπολογισμού των τελών ανά έτος. Έτσι ώστε τα ετήσια τέλη να σχετίζονται πιο άμεσα με τα κόστη του συγκεκριμένου έτους. Παράλληλα όμως, υπολογίσθηκε η αναγκαία εξέλιξη των τελών για τα επόμενα χρόνια ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Συστήματος. Ως εκ τούτου, έγινε σχετική μείωση στα τέλη για το πρώτο έτος (2006), σε σχέση με τα υπολογισθέντα για το 2009, αλλά σταδιακά τα επόμενα χρόνια τα τέλη θα πρέπει να αυξάνονται έτσι ώστε να

μπορέσει το Σύστημα να καλύψει το πληθυσμό που στοχεύει και να πετύχει τους στόχους που έχει θέσει παραμένοντας ταυτόχρονα και οικονομικά βιώσιμο.»

Περαιτέρω, η Επιτροπή εξέτασε τη θέση της εταιρείας ZOTIADES, ότι δεν λήφθηκε καθόλου υπόψη της η σχετική ηλεκτρονική επικοινωνία της ZOTIADES μαζί με αντιπρόσωπο του εργοστασίου King Car Food Industrial Co. Ltd στην Taiwan ημερομηνίας 1/6/2018, στην οποία διαφαίνεται το συγκριτικό κόστος της κατασκευής των κυτίων Mr. Brown και των κοινών κυτίων αλουμίνιου. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι μελέτησε τόσο τη σχετική αλληλογραφία που είχε με την εταιρεία King Car Food Industrial Co. Ltd και συγκεκριμένα την επιστολή ημερομηνίας 1/6/2018 και αναγνωρίζει την εξής δήλωση της εταιρείας *«…despite the fact that the original cost for buying tinplate and aluminium is almost the same, the actual cost of producing the Mr. Brown cans is higher than aluminium due to the fact we use thicker tinplate and surface is coated with layer of tin metal for protection of product. So final cost is:*

Tinplate €0.11 per 240ml can

Aluminium €0.09 per 330ml can »

Παρόλα αυτά, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι τα στοιχεία αυτά δεν σχετίζονται με τις χρεώσεις της GREEN DOT και κατά πόσο αυτές είναι υπερβολικές υπό την έννοια του δικαίου ανταγωνισμού, παρά μόνο αποδεικνύει ότι η τιμή της συγκεκριμένης συσκευασίας λευκοσιδήρου είναι υψηλότερη από αυτής του αλουμινίου. Ως αναφέρεται στην επιστολή, η τιμή του λευκοσίδηρου και του αλουμινίου είναι σχεδόν ίδιοι αλλά το κόστος παραγωγής της συγκεκριμένης συσκευασίας λευκοσιδήρου είναι πολύ πιο ακριβή λόγω της ιδιαιτερότητας της συσκευασίας αυτής, γεγονός το οποίο είναι λογικό λαμβανομένου υπόψιν την περιπλοκότητα της συσκευασίας. Η Επιτροπή επί τούτου τονίζει ότι με βάση επιστολή που επισύναψε η GREEN DOT από την Economides Metal Recycling Ltd (Steel-Metal Processors & Traders) ημερομηνίας 11/6/2018, η απόβλητη αξία του λευκοσίδηρου (tinplate) διαφέρει από αυτή του σιδήρου (iron) και του χάλυβα (steel) αφού *«η διαφορά βρίσκεται στην παρουσία του κασσίτερου (tin) ο οποίος δεν είναι στοιχείο πρόσμιξης κατά την τήξη του σίδηρου για κατασκευή χάλυβα. Ο κασσίτερος είναι στοιχείο επικάλυψης μετά την κατασκευή του κράματος. Με άλλα λόγια, η εισαγωγή σημαντικών ποσοστών κασσίτερου μέσω αποβλήτων λευκοσιδήρου στο λιωμένο σίδερο μπορεί να «μολύνει» το κράμα και για τον λόγο αυτό είναι ανεπιθύμητο.»* Ως εκ τούτου, όπως αναφέρει η εν λόγω εταιρεία, η τιμή αγοράς του απόβλητου λευκοσίδηρου είναι χαμηλότερη από την τιμή του απόβλητου σιδήρου/χάλυβα (iron/steel). Επειδή οι ποσότητες λευκοσιδήρου που

παραλαμβάνει η εταιρεία είναι χαμηλές σε σύγκριση με την ποσότητα σιδήρου προβαίνει σε διαμοιρασμό των ποσοτήτων λευκοσιδήρου στα φορτία σιδήρου.

Ως ανέφερε η GREEN DOT στις απαντήσεις τις ημερομηνίας 13/01/2017 *«Δεν υπάρχουν ξεχωριστές κατηγορίες σιδήρου και λευκοσιδήρου. Η κατηγορία είναι σιδηρούχα μέταλλα (ferrous metals), ή σιδηρούχες συσκευασίες. Συνηθίζεται όμως στις συσκευασίες να χρησιμοποιείται λευκοσίδηρος. Είναι θέμα καθαρά ορολογιών και όχι διαφορετικού κόστους, ή διαφορετικών τελών. Τόσο οι συσκευασίες λευκοσιδήρου όσο και άλλες σιδηρούχες συσκευασίες (π.χ. μεγάλα βαρέλια), διατίθενται στις ίδιες τιμές ως ένα ρεύμα σιδηρούχων συσκευασιών.»*

Η Επιτροπή ακολούθως εξέτασε τον ισχυρισμό της εταιρείας ZOTIADES ότι *«Στην πρόσφατη έκδοση της DEFRA "Statistics on collection and management of waste under the possession or control of local authorities in England" αναφέρεται ότι μόλις το 0.9% των σιδηρούχων μετάλλων που ανακυκλώνονται συλλέγεται από αποτεφρωτήρες. Έτσι το επιχείρημα της Green Dot το οποίο φαίνεται να υιοθετείται στην προκαταρκτική απόφαση της Επιτροπής στη σελίδα 35 ότι η Ευρώπη έχει φθηνότερο κόστος διαλογής λευκοσιδήρου διότι χρησιμοποιεί αποτεφρωτήρες απορρίπτεται πανηγυρικά.*

Με βάση όλα τα πιο πάνω στοιχεία η αξιοπιστία του περιεχόμενου των εγγράφων που προσκομίστηκαν από την Green Dot θα μπορούσε να αμφισβητηθεί. Η ΕΠΑ στην υπό εξέταση υπόθεση αποφάσισε ότι οι τιμές δεν είναι αθέμιτες βασισμένη στο επιχείρημά της Green Dot ότι το περιθώριο κέρδους που της άφηνε η πώληση χάλυβα ήταν σημαντικά μικρότερη από τα κόστα της.

Όμως στην υπόθεση «United Brands» επισημάνθηκε ότι για να καταλήξει σε σωστή απόφαση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όφειλε να ζητήσει τουλάχιστον από την United Brands όλα τα στοιχεία που συνθέτουν το κόστος παραγωγής της. Η αξιοπιστία του περιεχόμενου των εγγράφων που προσκομίστηκαν θα μπορούσε να αμφισβητηθεί. Οι δηλώσεις για τα κόστα παραγωγής λέχθηκε στην United Brands πώς πρέπει να στηρίζονται σε λογιστικά έγγραφα που να δικαιολογούν τους συγκεντρωτικούς λογαριασμούς.»

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης, αποστάληκε αριθμός ερωτηματολογίων τόσο στην ίδια την GREEN DOT, όσο και στο Τμήμα Περιβάλλοντος αλλά και σε άλλες οντότητες. Από την GREEN DOT η Επιτροπή παρέλαβε, μεταξύ άλλων, **<u>κοστολογικές αναλύσεις ανά έτος και ανά υλικό</u>** οι οποίες βασίστηκαν στο κοστολογικό μοντέλο της Fost Plus Βελγίου και έλαβαν υπόψη: Ποσότητες μελών σε τόνους, ανακτώμενες ποσότητες από έργα, ανακτώμενες

ποσότητες από υπολείμματα, Λειτουργικό Κόστος ανά τόνο (Κόστος συλλογής, διαλογής και ανακύκλωσης) και Διοικητικό κόστος ανά τόνο.

Από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από την εταιρεία GREEN DOT, προκύπτει ότι το κόστος διαλογής σίδηρου με βάση την κοστολογική ανάλυση που ετοίμασε η GREEN DOT ανερχόταν στα ακόλουθα ποσοστά ως προς το συνολικό κόστος:

Πίνακας 14: ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΟΣΤΟΥΣ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	
ΕΤΟΣ	**ΠΟΣΟΣΤΟ**
2007	16%
2008	23%
2009	24,5%
2010	30%
2011	36%
2012	36%
2013	35%
2014	37%
2015	38%
2016	36%

Με βάση τον πιο πάνω πίνακα διαφαίνεται ότι το κόστος διαλογής της GREEN DOT κυμαίνεται μεταξύ 16% και 36% των συνολικών εξόδων της εταιρείας, γεγονός το οποίο δεικνύει ότι τα κόστη διαλογής αντιπροσωπεύουν μεγάλο μέρος των συνολικών εξόδων.

Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι με βάση τη Μελέτη Βιωσιμότητας που απέστειλε η GREEN DOT, τα Διοικητικά έξοδα κατανέμονται κατά 70% στις Οικιακές Συσκευασίες και κατά 30% στις Εμπορικές/Βιομηχανικές Συσκευασίες. Η κατανομή αυτή αντικατοπτρίζει το αισθητά μεγαλύτερο διοικητικό κόστος που έχει το Σύστημα για τη διαχείριση των οικιακών συσκευασιών σε σχέση με τις Εμπορικές/Βιομηχανικές Συσκευασίες.

Σχετικά με τη δήλωση της εταιρείας Zotiades ότι *«το περιθώριο κέρδους που της άφηνε η πώληση χάλυβα ήταν σημαντικά μικρότερη από τα κόστη της»,* η Επιτροπή τονίζει ότι η φράση αυτή είναι λανθασμένη, αφού πως διαφαίνεται και στη «Σύγκριση *Κόστους*

Ανακύκλωσης με τέλη ανακύκλωσης» πιο πάνω τα τέλη που επιβλήθηκαν για την πώληση σιδήρου/χάλυβα απέφεραν ζημιές στην εταιρεία.

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι η προκαταρκτική της αξιολόγηση βασίστηκε σε κοστολογικές αναλύσεις που απέστειλε η GREEN DOT σύμφωνα με τα ο Μοντέλο Fost Plus Βελγίου, στη Μελέτη Βιωσιμότητας η οποία αποστάληκε και εγκρίθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, στις εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις από την εταιρεία PricewaterhouseCoopers Ltd και άλλα λογιστικά/οικονομικά στοιχεία. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή απορρίπτει τους ισχυρισμούς που τέθηκαν από την καταγγέλλουσα περί της ύπαρξης πλάνης περί τα πραγματικά περιστατικά, θεωρώντας αυτούς ανυπόστατους και ατεκμηρίωτους.

Αναφορικά με τη θέση της εταιρείας ZOTIADES ότι η μελέτη που διενεργήθηκε από μέρους της Επιτροπής δεν είναι συνεπής ως προς τις αποφάσεις των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση United Brands, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι υπερβολικές τιμές υφίστανται όταν η τιμή δεν έχει λογική σύνδεση με την οικονομική αξία του προϊόντος που παρέχεται. Ως αναφέρθηκε από το Δικαστήριο, ένα κατάλληλο μέτρο σύγκρισης για τη διαπίστωση του υπερβολικού της τιμής είναι το λεγόμενο cost plus, δηλαδή της σύγκρισης της τιμής πώλησης με το κόστος παραγωγής, ώστε να προκύψει το περιθώριο κέρδους.[51] Δεδομένων των δυσκολιών που υπάρχουν κατά τη διενέργεια κοστολογικών αναλύσεων, τα Δικαστήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μεταγενέστερες αποφάσεις έκριναν ότι υπάρχουν και άλλοι μέθοδοι υπολογισμού της οικονομικής αξίας ενός προϊόντος, όπως στην υπόθεση COMP/A.36.570/D3 Sundbusserne v Port of Helsignborg, όπου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είχε αποδεχθεί την προσέγγιση “cost-plus approach” που πρόβαλε η καταγγέλλουσα, καθότι στη προκειμένη περίπτωση υπήρχε αβεβαιότητα ως προς το πραγματικό κόστος (κόστος παραγωγής), και αντί αυτού χρησιμοποιήθηκε κόστος κατά προσέγγιση (approximate cost allocation) στη βάση υποθέσεων. Στην παρούσα υπόθεση όμως, η εταιρεία GREEN DOT παρουσίασε μια κοστολογική ανάλυση η οποία βασίστηκε στο Βελγικό Μοντέλο, Fost Plus, το οποίο υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος και έτυχε έγκρισης. Συνεπώς, δεν υπήρχε αβεβαιότητα ως προς το πραγματικό κόστος και κατ’ επέκταση δεν χρειαζόταν να ακολουθηθεί άλλη μεθοδολογία.

Στην υπόθεση C-177/16 AKKA/LAA στην οποία κάνει αναφορά η εταιρεία ZOTIADES στις θέσεις της ημερομηνίας 4/12/2019, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ακολουθήθηκε η συγκεκριμένη προσέγγιση καθότι αφορούσε ένα οργανισμό, ήτοι τον Οργανισμό

[51] Βλέπε σκέψεις 250-251 και 25.

Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ο οποίος πρόσφερε τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σε διαφορετικά Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οπόταν έγινε σύγκριση των τιμών του σε σχέση με αυτά που εφάρμοζε σε άλλα Κράτη Μέλη. Κάτι τέτοιο δεν ισχύει στην προκειμένη υπόθεση, οπόταν δεν μπορεί να εφαρμοστεί η μεθοδολογία που προτείνεται από την εταιρεία ZOTIADES. Η Επιτροπή κρίνει ότι η χρήση μόνο αυτής της μεθοδολογίας, δεν θα οδηγούσε σε ασφαλέστερα συμπεράσματα καθότι θα βασιζόταν σε αυθαίρετες θεωρήσεις όπως ότι δύο διαφορετικές εταιρείες έχουν ίδια κόστη. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή απορρίπτει την θέση της εταιρείας ότι αυτή η μεθοδολογία ήταν ορθότερη.

Περαιτέρω, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η εταιρεία ZOTIADES λανθασμένα υποστηρίζει ότι η ανάλυση βασίστηκε μόνο σε σύγκριση του κόστους και της τιμής. Η Επιτροπή τονίζει ότι εκτός από τη σύγκριση κόστους με τέλη χρεώσεων προέβη σε διαχρονική σύγκριση τιμών της ίδιας της GREEN DOT για σειρά ετών (2006-2016), καθώς επίσης σε σύγκριση τιμών άλλων γειτονικών αγορών όπως αυτή της Μάλτας και του Βελγίου (ίδε Πίνακες 2 και 3).

Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκε σύγκριση τιμών της GREEN DOT με αυτές που εφαρμόζονταν στα γειτονικά κράτη μέλη. Η Επιτροπή βασίστηκε στη μελέτη της Pro Europe με τίτλο “Participation costs overview” στις οποίες διαφαίνονται οι χρεώσεις που επιβλήθηκαν για κάθε είδος ανακυκλώσιμου υλικού με τιμές από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή επικεντρώθηκε σε σύγκριση του συστήματος της GREEN DOT με αυτό του Βελγίου (Fost Plus) αφού το σύστημα της είναι βασισμένο σε αυτό, καθώς και με αυτό της Μάλτας. Η περίπτωση της Μάλτας επιλέγηκε, καθώς κρίθηκε σκόπιμο όπως γίνει και σύγκριση των χρεώσεων της Κύπρου με μια άλλη αγορά με ομοειδή χαρακτηριστικά, όπως αυτή της Μάλτας. Η επιλογή της χώρας είναι αποτέλεσμα των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που συναντώνται και στις δύο οικονομίες και που προκύπτουν από τη γεωγραφική θέση των δύο χωρών (small island economies) το μεσογειακό τους κλίμα και της νησιώτικης φύσης των δύο χωρών. Η Επιτροπή επισύρει την προσοχή στον Πίνακα 2 στον οποίο διαφαίνεται ότι για την κατηγορία σιδήρου η χρέωση της Κύπρου ανερχόταν στα €82,92/τόνο, ενώ της Μάλτας ανερχόταν στα €126,00 /τόνο και του Βελγίου στα €37,60/τόνο, όσο και με τον μέσο όρο της Ευρώπης €56,27/τόνο.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τις μεγάλες αυτές διαφορές που σημειώνονται με άλλες χώρες της Ευρώπης αλλά τονίζει το γεγονός ότι οι χρεώσεις στη Μάλτα η οποία όπως προαναφέρθηκε έχει παρόμοιες συνθήκες με την Κύπρο είναι πολύ μεγαλύτερες. Όπως ανέφερε και η GREEN DOT στις 2/10/2018 η GREEN DOT: «*Η Κύπρος είναι*

νησί και το γεγονός ότι όλα τα υλικά χρειάζεται να μεταφερθούν με εμπορευματοκιβώτια στο εξωτερικό προς τους αγοραστές, συνεπάγεται με αυξημένο κόστος το οποίο επηρεάζει την τελική τιμή διάθεσης….. Αυτός που συσκευάζει τον καφέ ΡΟΚΚΑ π.χ. αγοράζει αλουμίνιο το οποίο είναι σε πιο ψηλή τιμή σε σχέση με τον παραγωγό που συσκευάζει τον καφέ Mr. Brown και αγοράζει σίδηρο. Άρα η συσκευασία του Mr. Brown είναι πιο φθηνή στην αγορά της, γιατί είναι φτιαγμένη από υλικό που έχει μικρότερη αξία στην αγορά. Η παράμετρος της αξίας του υλικού ως πρώτη ύλη, είναι μια σημαντική μεταβλητή που αλλάζει την κοστολόγηση των δύο αυτών υλικών και είναι και ο λόγος που δημιουργείται και η διαφορά στις χρεώσεις των μελών μας για αυτά τα δύο υλικά.»

Η Επιτροπή επί τούτου υπογραμμίζει ότι η γεωγραφική θέση και το κλίμα δεν οδηγούν κατ' ανάγκη στα ίδια cost structure των επιχειρήσεων και η Κύπρος και η Μάλτα δύο νησιά στη Μεσόγειο πλην όμως εχουν διαφορετική μορφολογία εδάφους, διαφορετικό αριθμό κατοίκων και επισκεπτών και ενδεχομένως και διαφορετικές προτιμήσεις καταναλωτών. Σε σχέση με τα πιο πάνω η Επιτροπή τονίζει την εισαγωγή (foreword) της Pro Europe Participation Costs Overview 2016 και υπογραμμίζει τα ακόλουθα:

«*Major factors influencing relative compliance costs include the following:*

- *Existing national collection and recovery infrastructure in the waste management sector – both for packaging waste as well as other waste streams – e.g. residual and organic waste.*

- *The source of packaging used to meet national recycling quotas (household only or all packaging, including industrial and transport packaging). Household packaging waste is more expensive to collect and recover than packaging waste arising at industry's back door.*

- *The proportionate share of costs which industry bears. Some schemes meet 100% cost of collection and recovery cost, while others only pay a share thereof.*

- *National recycling targets and the effect of derogations for some member states.*

- *Collection system used - bring systems are generally less expensive than kerbside collection from households.*

- *Geographic location and population density - Remote and sparsely populated regions will generally be more difficult and expensive to collect from.*

- *Enforcement regimes influence costs: The more companies participate in the scheme, the greater the spread of the cost base, and the lower the cost for the individual company.*

- *Labour costs and general overheads differ depending on the prevailing local economic conditions.*

- *National waste legislation and enforcement: some countries have a comprehensive landfill ban in effect, while others still are striving to manage largely unstructured waste disposal.»*

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή τονίζει ότι ο ίδιος ο Οργανισμός PRO EUROPE αναγνωρίζει το γεγονός ότι τα κόστη που εμπεριέχονται στην διαχείριση ενός συλλογικού Συστήματος διαχείρισης αποβλήτων συσκευασιών επηρεάζονται άμεσα από διάφορους παράγοντες που επικρατούν σε κάθε χώρα. Πρώτον, αναφέρει ότι η συλλογή οικιακών αποβλήτων εμπεριέχει ψηλότερο κόστος από εμπορικά απόβλητα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι συσκευασίες καφέ Mr. Brown συγκαταλέγονται σε αυτή την κατηγορία. Δεύτερον, ο αριθμός των εταιρειών που εγγράφονται ως μέλη του συστήματος και πληρώνουν τέλη ανακύκλωσης επηρεάζει άμεσα το κόστος και τα τέλη. Τρίτον, ανακυκλώσιμη ύλη η οποία μεταφέρεται εξ' ιδίων σημαίνει μειωμένα κόστη συλλογής. Τέταρτον, η παρουσία νομικού πλαισίου για αναγκαστική συμμετοχή όλων των εταιρειών στο σύστημα σημαίνει πιο πολύς όγκος δηλωθέντων τόνων και ως εκ τούτου χαμηλότερα κόστη και τέλη ανά τόνο.

Για τους λόγους αυτούς, καθώς και του γεγονότος ότι η εταιρεία GREEN DOT χρέωνε τις εταιρείες μέλη του κάτω από το συνολικό της κόστος, η Επιτροπή θεωρεί ότι το γεγονός ότι η GREEN DOT παρέχει τιμές αισθητά υψηλότερες από αυτές που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη μέλη, δεν είναι ένδειξη κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, καθώς η δομή των επιχειρήσεων και οι συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο διαφέρουν από αρκετά κράτη μέλη. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι η εταιρεία ZOTIADES δεν προσκόμισε στοιχεία ούτε υπέδειξε υπόψη της Επιτροπή λόγους που να δικαιολογούν την ανατροπή του προκαταρκτικού συμπεράσματος της.

Τέλος, αναφορικά με τη θέση της εταιρείας ZOTIADES ότι υπήρξε σύγχυση αναφορικά με το σύνολο πωλήσεων σε αξία που η ίδια η εταιρεία είχε δώσει στην Επιτροπή στο αρχικό ερωτηματολόγιο, με τις πωλήσεις του Mr. Brown σε κιβώτια και πως εάν γίνει η σωστή σύγκριση, τότε ο πραγματικός μέσος όρος των πωλήσεων του Mr. Brown επί των συνολικών πωλήσεων της εταιρείας για τα έτη 2011-2015 ανέρχεται στο 86,38 και το 2019 σε 97%, η Επιτροπή εν πρώτοις διαπιστώνει ότι η Υπηρεσία στις 18/11/2016

απέστειλε ερωτηματολόγιο στην ZOTIADES στο οποίο ζήτησε: «*Να καταγράψετε τις συνολικές πωλήσεις όλων των προϊόντων που εμπορεύεται η εταιρεία σας από το 2011 μέχρι και το 2015, ξεχωριστά για το κάθε έτος, και (β) τις πωλήσεις των προϊόντων "Mr. Brown" από το 2011 μέχρι και το 2015, ξεχωριστά για το κάθε έτος.».* Εξ' όσων προκύπτει από τις απαντήσεις της εταιρείας ημερομηνίας 12/12/2016 οι μεν συνολικές πωλήσεις παρουσιάστηκαν σε αξία σε ευρώ (Πίνακας 4Α) ενώ οι πωλήσεις του προϊόντος Mr. Brown παρουσιάστηκαν σε αριθμό κιβωτίων (cartons) (Πίνακας 4Β). Η Υπηρεσία αφού εντόπισε το σχετικό λάθος απέστειλε διευκρινιστικό ερωτηματολόγιο στην εταιρεία ZOTIADES στις 13/10/2017. Η εταιρεία ZOTIADES με επιστολή της ημερομηνίας 6/11/2017, ανέφερε επί λέξει *«Η Εταιρεία θεωρεί ότι η πληροφορία αυτή είναι εξαιρετικά εμπιστευτική και δεν αντιλαμβάνεται γιατί απαιτείται εν πάση περιπτώσει,, αφού με την επιστολή ημερομηνίας 9/12/2019 δόθηκαν στην απάντηση για το ερώτημα 4Β οι συνολικές πωλήσεις του Mr Brown σε ποσότητα για τα έτη 2011-2015 και επιπλέον στην απάντηση για το Ερώτημα 4Α δόθηκαν οι συνολικές πωλήσεις της Εταιρείας για τα εν λόγω έτη. [….] Επομένως, η Εταιρεία θεωρεί ότι έχει δοθεί η όλη απαιτούμενη και αναγκαία πληροφόρηση.»* Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η εταιρεία θα έπρεπε είχε ανταποκριθεί στο αίτημα της Υπηρεσίας λήψη των αναγκαίων πληροφοριών στο πλαίσιο διερεύνησης της καταγγελίας της και να παρουσιάσει αμφότερους τους πίνακες είτε σε ευρώ είτε σε όγκο πωλήσεων και όχι τον ένα σε ευρώ και τον άλλο σε αριθμό κιβωτίων. Περαιτέρω, η Επιτροπή υπό το φως των ανωτέρω, παρατηρεί ότι οι υπολογισμοί που καταγράφονται στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα δεν είναι ορθοί.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η θέση της εταιρείας ZOTIADES περί του πραγματικού μέσου όρου των πωλήσεων του Mr. Brown επί των συνολικών πωλήσεων της εταιρείας για τα έτη 2011-2015 ανέρχετο στο 86,38% και για το 2019 σε 97% δεν τεκμηριώθηκε με στοιχεία και αριθμητικά ποσά τα οποία να μπορούν να επιβεβαιωθούν από την Επιτροπή και να εξαχθούν συγκεκριμένα συμπεράσματα. Είναι οξύμωρο από τη μια η εταιρεία ZOTIADES να υποστηρίζει ότι υπήρξε πλάνη περί των στοιχείων που προσκομίστηκαν από την εταιρεία GREEN DOT και από την άλλη η ίδια να μην προσκομίζει λογιστικά έγγραφα που να τεκμηριώνουν τη θέση της για τα ποσοστά που παραθέτει στην επιστολή της 4/12/2019. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν μπορεί ούτε να παραγνωρίσει το γεγονός ότι στις εξελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις των ετών 2011-2015, προκύπτει πως η κύρια δραστηριότητα της εταιρείας ZOTIADES είναι η εισαγωγή και η διανομή κατεψυγμένων προϊόντων, καφέ, χυμών, παγωμένου τσαγιού, μπαταριών και διανομή τηλεφωνικών καρτών επικοινωνίας και ως εκ τούτου θεωρεί ότι τα προαναφερόμενα από την εταιρεία

ποσοστά θα πρέπει να τύχουν τεκμηρίωσης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από τα στοιχεία που έχει προσκομίσει η εταιρεία Zotiades δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα ως προς το ποσοστό των πωλήσεων του προϊόντος Mr. Brown επί του συνολικού κύκλου εργασιών, δεδομένου ότι δεν έχουν δοθεί οι πωλήσεις σε αξία. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένου ότι έχει διαπιστωθεί ο μέσος όρος κόστους για την περίοδο 2010-2016 ανερχόταν για το σίδηρο στα €101,85 ενώ τα τέλη της περιόδου ήταν €95,39 γεγονός το οποία δεικνύει ότι η GREEN DOT είχε ορίσει τέλη χαμηλότερα από τα κόστη, η μη εξακρίβωση του ποσοστού πωλήσεων του Mr. Brown ως προς τις συνολικές πωλήσεις της εταιρείας Zotiades δεν επηρεάζει καθοιονδήποτε τρόπο τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της Επιτροπής περί της μη ύπαρξης υπερτιμολόγησης.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσιζε πως δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου.

5.5.2. Άρθρο 6(1)(γ) - Εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση.

Προκαταρκτικά συμπεράσματα της Επιτροπής

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η εταιρεία ZOTIADES ισχυρίζεται κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης από πλευράς της GREEN DOT μέσω της εφαρμογής ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια η ZOTIADES να τίθεται σε μειονεκτική θέση απέναντι στους ανταγωνιστές της, οι οποίοι διαθέτουν έτοιμο καφέ σε συσκευασία αλουμινίου

Η ZOTIADES καταγγέλλει την GREEN DOT για τη διαφορετική χρέωση μεταξύ δύο υλικών, του σιδήρου και του αλουμίνιου, αφού θεωρεί ότι δεν θα έπρεπε να υπάρχει τόσο μεγάλη απόσταση μεταξύ των δύο τιμών των εν λόγω προϊόντων. Και επίσης ισχυρίζεται ότι τίθεται θέμα περιορισμού του ανταγωνισμού, καθώς οι εταιρείες που χρησιμοποιούν για την κατασκευή των κυτίων των καφέδων τους το αλουμίνιο έχουν πολύ χαμηλότερες χρεώσεις σε σχέση με την ZOTIADES κάτι που, σύμφωνα με την ίδια, αναγκαστικά και λόγω των επιπρόσθετων χρεώσεων που αυτή επιβαρύνεται τίθεται σιγά σιγά σχεδόν εκτός ανταγωνισμού.

Σε σχέση με τον εν λόγω ισχυρισμό περί εφαρμογής ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές από πλευράς της GREEN DOT, η Επιτροπή σημειώνει καταρχάς ότι το

άρθρο 6(1)(γ) του Νόμου, ορίζει ότι απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μια ή περισσοτέρων επιχειρήσεων που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στο ανταγωνισμό θέση. Συνεπώς, προκειμένου να διαπιστωθεί διακριτική μεταχείριση από μέρους μιας δεσπόζουσας επιχείρησης, θα πρέπει (α) η δεσπόζουσα επιχείρηση να εφαρμόζει έναντι των πελατών της άνισους όρους επί ισοδύναμων παρόχων ή ίσους όρους επί μη ισοδύναμων παροχών και (β) οι πελάτες της να τίθενται σε μειονεκτική θέση από πλευράς ανταγωνισμού

Σε σχέση με το ζήτημα αυτό, και την ύπαρξη παράβασης του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου η Επιτροπή άντλησε καθοδήγηση από την ενωσιακή νομολογία. Η Επιτροπή σημειώνει ότι στην υπόθεση *BPB Industries and British Gypsum Ltd v. Commission*, το Δικαστήριο επεσήμανε ότι ένα από τα συστατικά στοιχεία που πρέπει να διαπιστωθούν ώστε να εξακριβωθεί παράβαση διά της διακριτικής μεταχείρισης, είναι η αξιολόγηση της ισοδυναμίας ή μη των αντιπαροχών των αντισυμβαλλομένων της δεσπόζουσας επιχείρησης.[52]

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα όσα καταγράφονται στο σύγγραμμα των Van Bael & Bellis,

«In order to determine whether a price is discriminatory, it is essential to determine whether there are equivalent transactions in respect of which different prices are being charged. This requires consideration of the products or services that are the subject of the different transactions as well as the commercial conditions of the transactions. This analysis is abstract, and in practice, there may be a multitude of factors that make comparisons of apparently similar transactions highly complex. These could include, for example, differences in product composition or in the timing of the transactions. However, a broad interpretation of the concept of equivalent has sometimes been applied in practice, resulting in transactions which were not obviously equivalent being found to be so. In addition, previous cases demonstrate that the Commission does not need to establish that the transactions have precisely identical supply costs.»[53]

[52] Υπόθεση Τ-65/89, *BPB Industries and British Gypsum Ltd v. Commission*, [1993] ECR II-389.
[53] Σύγγραμμα με τίτλο Competition Law of the European Community, Van Bael & Bellis, 4η έκδοση, Kluwer Law International.

Περαιτέρω, όπως επισημαίνεται και στο σύγγραμμα της Alison Jones and Brenda Surfin, «…*dissimilar conditions obviously included dissimilar prices.* »[54]. Τέλος, ως επισημαίνεται και στην απόφαση της ομόλογης Αρχής Ανταγωνισμού της Ελλάδος ΕΑ 486/VI/2010, δεν υφίσταται διακριτική μεταχείριση, όταν οι αντιπαροχές των αντισυμβαλλομένων της δεσπόζουσας επιχείρησης δεν είναι ισοδύναμες.[55]

Στην εν λόγω υπόθεση δεν διαφαίνεται προκαταρκτικά να έχει εφαρμογή η προϋπόθεση των ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές. Η καταγγελία γίνεται στη βάση της διαφοράς τιμών μεταξύ σιδήρου και αλουμινίου οπότε δεν πρόκειται για ισοδύναμες συναλλαγές αφού δεν υπάρχει διακριτική μεταχείριση προς δύο εταιρείες που χρησιμοποιούν για το προϊόν τους το ίδιο υλικό αλλά πρόκειται για την διαφορά τιμών για 2 διαφορετικά υλικά κάτω από την εφαρμογή ενός κοστοκεντρικού μοντέλου χρεώσεων.

Ως αναφέρθηκε από την εταιρεία Green DOT:

«[…] Η επιλογή των κατηγοριών επί των οποίων καθορίζονται τέλη βασίζεται στο αποτέλεσμα της πιο κάτω εξίσωσης, αφού ακολουθείται ένα κοστοκεντρικό μοντέλο:

Τέλος βάσει βάρους υλικού = (Ολικό κόστος συλλογής υλικού + Ολικό κόστος επεξεργασίας υλικού (διαλογής και δεματοποίησης) + Επιμερισμός Διοικητικών Εξόδων – τιμή πώλησης υλικού) / Ποσότητες υλικού που συμμετέχουν στο Σύστημα.”

Η δημιουργία κατηγοριών συσκευασίας επί των οποίων καθορίζονται ξεχωριστά τέλη βασίζεται στο κόστος συλλογής διαλογής και διαχείρισης κάθε κατηγορίας και την ***αξία των αντίστοιχων υλικών μετά την διαλογή τους.*** *Τα υλικά που κατονομάζονται ως σίδηρος, είναι όλες οι σιδηρούχες (ferrous) συσκευασίες ανεξάρτητα από την όποια υποσύσταση τους, γιατί διατίθενται στην αγορά, ως υλικό, ως σιδηρούχα μέταλλα, με μία τιμή.[…]»*

Επίσης ως αναφέρεται και από την GREEN DOT σχετικά με τις περιπτώσεις σε άλλες χώρες όπου τα τέλη των σιδηρούχων μετάλλων είναι πολύ χαμηλότερα πρόκειται για χώρες που διαθέτουν υποδομές μαζικής ανάκτησης ενέργειας από απόρρητα (waste incinerators) όπου η ανάκτηση σιδηρούχων μετάλλων γίνεται κυρίως με μαγνήτες από την τέφρα μετά από την καύση των απορριμμάτων. Αυτή η ανάκτηση όπως αναφέρεται

[54] Σύγγραμμα με τίτλο EC Competition Law, Alison Jones and Brenda Surfin, 3η έκδοση, Oxford University Press
[55] Απόφαση Επαντ, 486/VI/2010, βλέπε σελίδα 10.

και πιο πάνω έχει πολύ χαμηλότερο κόστος αφού δεν περιλαμβάνει τη συλλογή αυτών των υλικών από τα σπίτια των πολιτών, ούτε και υπάρχουν ανάγκες για έξοδα διαλογής. Ως εκ τούτου, σε αυτές τις χώρες τα τέλη για τα σιδηρούχα μέταλλα είναι σημαντικά χαμηλότερα και συνήθως χαμηλότερα από τα αντίστοιχα του αλουμινίου το οποίο δεν μπορεί να ανακτηθεί μετά την καύση.

Στην περίπτωση της Κύπρου, αλλά και μερικών άλλων χωρών, τέτοια υποδομή καύσης δεν υφίσταται. Αντίθετα όλα τα υλικά του PMD συλλέγονται από τα σπίτια των πολιτών σε μια σακούλα (αυτό αφορά και τις σιδηρούχες συσκευασίες και τις συσκευασίες αλουμινίου), έχουν το ίδιο κόστος συλλογής και μεταφοράς, το ίδιο κόστος διαλογής και μετά τη διαλογή τα σιδηρούχα υλικά πωλούνται σε τιμές 12-15% της αντίστοιχης τιμής των αλουμινούχων υλικών. Συνεπώς, είναι εύλογο στη βάση ενός κοστοκεντρικού μοντέλου, τα δύο υλικά να έχουν πολύ διαφορετικά τέλη αφού έχουν πολύ διαφορετικές αξίες κατά τη διάθεση τους. Σημειώνεται επίσης, η αναφορά της GREEN DOT ότι η χρήση του tinplate στα σχετικά προϊόντα της ZOTIADES της δίνει το αρχικό πλεονέκτημα της χαμηλότερης τιμής του δοχείου της κατά την τοποθέτηση του στην αγορά.

Σε κάθε περίπτωση, αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν από την εταιρεία GREEN DOT[56] η εταιρεία ZOTIADES, διαθέτει πλέον το προϊόν της (τον ίδιο καφέ) και σε νέα συσκευασία πλαστικού με κύριο υλικό το Polypropylene. Σύμφωνα με την Green Dot αυτή η συσκευασία έχει ακόμη ψηλότερο τέλος στο Σύστημα απ' ότι το αλουμίνιο και το σίδηρο, καθότι ανήκει στην κατηγορία Other Recoverable και έχει τέλος €131.05/τόνο (τέλος αλουμινίου €21.38/τόνο και τέλος σιδήρου €95.39/τόνο).

Υπό το φως των πιο πάνω και στη βάση των ενώπιον της στοιχείων και δεδομένων, η Επιτροπή είχε καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου, από μέρους της Green Dot.

Θέσεις της εταιρείας Zotiades επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής

Όσον αφορά την προκαταρκτική απόφαση της Επιτροπής μη παράβασης των διατάξεων του άρθρου 6(1)(γ) για εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές εκ μέρους της GREEN DOT, είναι η θέση της ZOTIADES ότι η εν λόγω απόφαση της Επιτροπής βασίστηκε σε νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής

[56] Επιστολή της εταιρείας GREENDOT ημερομηνίας 13/1/2017

Ένωσης επί των εγειρόμενων ζητημάτων, η οποία όμως παρερμηνεύτηκε και άρα η εν λόγω προκαταρκτική απόφαση λήφθηκε υπό καθεστώς πλάνης περί το νόμο.

Η ΖΟΤΙΑDES σημειώνει ότι η Επιτροπή στην προκαταρκτική της απόφαση άντλησε καθοδήγηση από την υπόθεση του 1993 *«BPB Industries and British Gypsum v Commission»*. Σύμφωνα με τη ΖΟΤΙΑDES, η εν λόγω υπόθεση αφορά συμβάσεις αποκλειστικού εφοδιασμού και έκπτωση υπέρ πιστών πελατών, και αντίθετα με όσα σημειώνονται στο κείμενο της προκαταρκτικής απόφασης της Επιτροπής στη σελίδα 67, το Δικαστήριο στη συγκεκριμένη απόφαση, δεν αναφέρει πουθενά κατά λέξη ότι ένα από τα συστατικά στοιχεία που πρέπει να διαπιστωθούν ώστε να εξακριβωθεί η διακριτική μεταχείριση, είναι η αξιολόγηση της ισοδυναμίας των αντισυμβαλλόμενων της δεσπόζουσας επιχείρησης. Είναι η θέση της ΖΟΤΙΑDES ότι, ούτε στη νομοθεσία αλλά ούτε και στην ενωσιακή νομολογία, υπάρχει ξεκάθαρη καθοδήγηση ως προς το πότε δυο συναλλαγές θεωρούνται ισοδύναμες.

Τέλος η ΖΟΤΙΑDES αναφέρεται στις θέσεις της, στις υποθέσεις *«Italy v Commission (Judgment of 17 July 1963)»*, *«United Brands»* και *«Clearstream Banking AG v Commission»*, σημειώνοντας ότι δεν γίνεται ουδεμία αναφορά σε αυτές στην προκαταρκτική απόφαση της Επιτροπής σε σχέση με τις διατάξεις του άρθρου 6(1)(γ), ενώ αυτές είναι σχετικές με την υπό εξέταση υπόθεση.

Αξιολόγηση της Επιτροπής

Η Επιτροπή αφού μελέτησε με προσοχή τα όσα παρατίθενται από την εταιρεία ΖΟΤΙΑDES, υπογραμμίζει ότι το άρθρο 6(1)(γ) του Νόμου, ορίζει ότι απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στο ανταγωνισμό θέση. Το πότε οι όροι είναι άνισοι και αντίστοιχα οι συναλλαγές της δεσπόζουσας επιχείρησης ισοδύναμες είναι ζήτημα που χρήζει εξατομικευμένης ανάλυσης.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι παρόλο που μπορεί να μην έγινε αναφορά στις αποφάσεις που καταγράφονται στις θέσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της, εντούτοις η Επιτροπή παρέθεσε τα όσα καταγράφονται στο σύγγραμμα των Van Bael & Bellis, :

«In order to determine whether a price is discriminatory, it is essential to determine whether there are equivalent transactions in respect of which different prices are being charged. This requires consideration of the products or services that are the subject of the different transactions as well as the commercial conditions of the transactions. This analysis is abstract, and in practice, there may be a multitude of factors that make comparisons of apparently similar transactions highly complex. These could include, for example, differences in product composition or in the timing of the transactions. However, a broad interpretation of the concept of equivalent has sometimes been applied in practice, resulting in transactions which were not obviously equivalent being found to be so. In addition, previous cases demonstrate that the Commission does not need to establish that the transactions have precisely identical supply costs.»[57]

Περαιτέρω, η Επιτροπή επεσήμανε τα όσα καταγράφονται στο σύγγραμμα της Alison Jones and Brenda Surfin, όπου αναφέρεται ότι «…*dissimilar conditions obviously included dissimilar prices.*»[58]. Επιπλέον, σύμφωνα με το σύγγραμμα του R. Wish, "Competition Law" οι γενικότεροι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη είναι η φύση του προϊόντος και το κόστος της προμήθειας.

Στην παρούσα υπόθεση, η εταιρεία ΖΟΤΙΑDES ως μέλος της εταιρείας GREEN DOT λαμβάνει υπηρεσίες και καταβάλλει τέλη για τη συλλογή, διαλογή και διαχείριση του προϊόντος Mr. Brown. Το εν λόγω προϊόν έχει κατά βάση υλικό κατασκευής το λευκοσίδηρο, ενώ τα ανταγωνιστικά προϊόντα που επισημαίνονται από την εταιρεία έχουν κατά βάση υλικό κατασκευής το αλουμίνιο. Συνακόλουθα, το υλικό κατασκευή του προϊόντος διαφέρει. Περαιτέρω, όπως έχει διαφανεί από την προκαταρκτική έρευνα τα τέλη για τη συλλογή, διαλογή και διαχείριση σιδήρου και αλουμινίου διαφέρουν γιατί υπάρχει ουσιώδης διαφορά στην αξία των αντίστοιχων υλικών μετά τη διαλογή τους. Με βάση το κοστολογικό μοντέλο της εταιρείας, η αξία των αντίστοιχων υλικών μετά τη διαλογή τους αποτελεί μέρος της οικονομικής αξίας του προϊόντος/υπηρεσίας που παρέχει η GREEN DOT και του υπολογισμού της τελικής τιμής, καθότι αυτή η αξία δίδεται ως όφελος στις εταιρείες μέλη του. Συνεπώς, αυτός ο παράγοντας είναι ουσιαστικός και δεν μπορεί να μην λαμβάνεται υπόψη. Το γεγονός αυτό, τοποθετεί τα δύο αυτά προϊόντα σε διαφορετικές κατηγορίες και αυτόματα συνάγεται ότι δεν υφίστανται ισοδύναμες συναλλαγές, δεδομένου ότι ένας παράγοντας

[57] Σύγγραμμα με τίτλο Competition Law of the European Community, Van Bael & Bellis, 4η έκδοση, Kluwer Law International.
[58] Σύγγραμμα με τίτλο EC Competition Law, Alison Jones and Brenda Surfin, 3η έκδοση, Oxford University Press

της διάρθρωσης της οικονομικής αξίας διαφέρει. Επίσης, το γεγονός ότι οι έμπορες που χρησιμοποιούν σίδηρο ως υλικό κατασκευή των συσκευασιών, των προϊόντων τους, ενδεχομένως να πωλούν προσφέρουν ανταγωνιστικά προϊόντα με αυτούς που χρησιμοποιούν ως υλικό κατασκευής το αλουμίνιο, δεν συνεπάγεται αυτόματα ότι και οι δύο τους είναι αποδέκτες συγκρίσιμων υπηρεσιών από την εταιρεία GREEN DOT, δεδομένου ότι στην παρούσα περίπτωση τα σιδηρούχα υλικά που συλλέγονται και τυγχάνουν διαχείρισης πωλούνται από την GREEN DOT σε τιμές 12-15% της αντίστοιχης τιμής των αλουμινούχων υλικών.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι η εταιρεία ZOTIADES δεν προσκόμισε στοιχεία ούτε υπέδειξε υπόψη της Επιτροπή λόγους που να δικαιολογούν την ανατροπή του προκαταρκτικού συμπεράσματος της.

Υπό το φως των πιο πάνω και στη βάση των ενώπιον της στοιχείων και δεδομένων, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου, από μέρους της GREEN DOT.

5.5.3. Άρθρο 6(2) - Καταχρηστική Εκμετάλλευση της σχέσης Οικονομικής εξάρτησης

Η Επιτροπή σημείωσε ότι η εταιρεία ZOTIADES στην καταγγελία της επιπρόσθετα ισχυρίστηκε ότι υπάρχει κατάχρηση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης από πλευράς της GREEN DOT μέσω σύναψης συμφωνίας με τη ZOTIADES για τη συμμετοχή της στο σύστημα Συλλογικής Διαχείρισης Συσκευασιών και αποβλήτων συσκευασιών που τοποθετούνται στην κυπριακή αγορά, μέσω της επιβολής της διατίμησης λευκοσιδήρου και αλουμινίου στην οποία η εταιρεία δεν έχει εναλλακτική λύση εφόσον ληφθεί υπόψη η μονοπωλιακή θέση της GREEN DOT στην παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

Σύμφωνα με το άρθρο 6(2) του Νόμου *«Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση, από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτή ή αυτές μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη, προμηθευτή, παραγωγού, αντιπροσώπου, διανομέα ή εμπορικού συνεργάτη τους, ακόμη κι ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, και δε διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση.*

Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης μπορεί να συνίσταται ιδιαίτερα στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή

διακριτικής μεταχείρισης, στη διακοπή εμπορικών σχέσεων με ανάληψη ή μεταφορά των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται με τις εν λόγω εμπορικές σχέσεις κατά τρόπο που επηρεάζει ουσιωδώς τον ανταγωνισμό ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων.»

Όπως γίνεται αντιληπτό, η ως άνω διάταξη αναφέρεται σε μονομερείς συμπεριφορές επιχειρήσεων και όχι σε πρακτικές οι οποίες ενδέχεται να επηρεάζουν τη δομή της αγοράς. Το άρθρο 6(2) του Νόμου το οποίο απαγορεύει την καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, εισάγει καταρχήν μία παρέκκλιση από το ενωσιακό δίκαιο του ανταγωνισμού και ουσιαστικά παρέχει αποτελεσματική προστασία στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που είναι ευάλωτες σε σχέσεις εξάρτησης από επιχειρήσεις, οι οποίες, λόγω του επιχειρηματικού τους εύρους και της οικονομικής τους ισχύος, μπορούν να επιβάλλουν καταχρηστικούς όρους συναλλαγών.

Προϋπόθεση για την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης είναι η ύπαρξη σχέσης οικονομικής εξάρτησης μεταξύ των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, σε σημείο που η μονομερής διακοπή της σχέσης αυτής να καθιστά αδύνατη την εξεύρεση από την εκμεταλλευόμενη επιχείρηση ισοδύναμων εναλλακτικών λύσεων εμπορικών επιλογών και συναλλαγών. Η αυθαίρετη και καταχρηστική μονομερής διακοπή τέτοιων συμβάσεων από τον «ισχυρό» αντισυμβαλλόμενο μπορεί να δημιουργήσει ανεπανόρθωτη βλάβη στην επιχείρηση, η οποία έχει οργανωθεί και βασιστεί με γνώμονα τις συμφωνίες / συνεργασίες που έχει πετύχει. Η εφαρμογή του εν λόγω άρθρου προσθέτει μία ακόμα νομική βάση για τις μικρές κυρίως επιχειρήσεις ενάντια σε τυχόν αυθαιρεσίες των «ισχυρών», όταν η απρόσκοπτη τήρηση συγκεκριμένων όρων και συνθηκών συναλλαγών αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Επί τούτου, η Επιτροπή σημειώνει το λεκτικό του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών στην Υπόθεση αρ. 2498/2010, όπου έκρινε αναφορικά με την εφαρμογή του αντίστοιχου άρθρου 6(2) του Νόμου, το άρθρο 2α του Ν. 703/1977, ο οποίος τότε εφαρμοζόταν από την Ελληνική Αρχή Ανταγωνισμού, λέγοντας ότι: «Επειδή, με την επέκταση του ελέγχου καταχρηστικότητας με τις διατάξεις του άρθρου 2α του ν. 703/1977 σε επιχειρήσεις, που δεν κατέχουν δεσπόζουσα θέση, αποκλείεται το παράδοξο αποτέλεσμα να υπόκειται σε έλεγχο καταχρηστικότητας η πρακτική των επιχειρήσεων με μεγάλο μερίδιο αγοράς ενώ αυτή των εξίσου ισχυρών αλλά με μικρό μερίδιο να εκφεύγει αυτού καθόσον η καταχρηστική εκμετάλλευση τόσο της δεσπόζουσας θέσης όσο και της οικονομικής εξάρτησης εκλύει όμοια αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα

αφού δεν διασφαλίζει την πρόσβαση της εξαρτώμενης επιχείρησης στην αγορά, η οποία πρέπει να διατηρείται ανοικτή και να διασφαλίζεται ισότητα ευκαιριών στις επιχειρήσεις που συμμετέχουν σ' αυτήν. Επομένως η τελολογική προσέγγιση της εν λόγω διάταξης του άρθρου 2α του ν. 703/1977 πρέπει να υπολαμβάνει ότι δεν δύναται να διαφέρουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης αυτής με τις αντίστοιχες του άρθρου 2 του ίδιου νόμου.»

Ως εκ των ανωτέρω η διάταξη του άρθρου 6(1) και η διάταξη του άρθρου 6(2) του Νόμου κάνουν αναφορά σε όμοιες περιστάσεις, με διακριτή όμως τη διαφορά στην πρώτη περίπτωση όπου η εταιρεία αποδεδειγμένα κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά, ενώ στη δεύτερη περίπτωση πρόκειται για ισχυρή επιχείρηση, χωρίς όμως την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης από μέρους της, αλλά με σχέση οικονομικής εξάρτησης με τον πελάτη της ή/και προμηθευτή της.

Επομένως, διαφαίνεται ότι οι δύο αυτές διατάξεις του Νόμου αλληλοκαλύπτουν η μία την άλλη σε σχέση με τις επικαλούμενες καταχρηστικές πρακτικές και, σε περιπτώσεις που δεν εφαρμόζεται η διάταξη 6(1) του Νόμου, τότε δίνεται δυνατότητα προστασίας των μικρών επιχειρήσεων από ισχυρές μεν επιχειρήσεις, που όμως στην ευρύτερη αγορά δεν κατέχουν δεσπόζουσα θέση.

Ως εκ τούτου, στην παρούσα υπό εξέταση καταγγελία, η παράλληλη εφαρμογή και των δύο διατάξεων του Νόμου για τις ίδιες κατ' ισχυρισμό καταχρηστικές πρακτικές από μέρους της GREEN DOT παρέλκει, καθώς οι ισχυριζόμενες καταχρηστικές πρακτικές έχουν ήδη εξεταστεί παραπάνω υπό το άρθρο 6(1)(α) ως αθέμιτες τιμές/ χρεώσεις.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω αναλυθέντων στοιχείων και μέσα από την αξιολόγηση και συνεκτίμηση των στοιχείων του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η GREEN DOT, δεν διαφαίνεται να έχει καταχραστεί τη δεσπόζουσα θέση την οποία κατέχει στη σχετική αγορά των συλλογικών συστημάτων διαχείρισης μη επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων συσκευασίας εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, και δεν στοιχειοθετείται παράβαση εκ μέρους της, του άρθρου 6(1)(α) και 6(1)(γ) του Νόμου.

Η εξέταση του άρθρου 6(2) του Νόμου, παρέλκει, εφόσον οι ισχυριζόμενες καταχρηστικές πρακτικές εκ μέρους της GREEN DOT σε σχέση με το εν λόγω άρθρο, έχουν ήδη εξεταστεί υπό το άρθρο 6(1)(α) του Νόμου.

Τέλος, δεδομένου του ότι δεν έχει στοιχειοθετηθεί παράβαση του άρθρου 6(1)(α) και 6(1)(γ) του Νόμου εκ μέρους της GREEN DOT, η εξέταση του άρθρου 102 ΣΛΕΕ, επίσης παρέλκει.

Λουκία Χριστοδούλου
Πρόεδρος
Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού